

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocnova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica 54. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocnova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha čislo 78.180;
Wien št. 105.241.

Važne posledice ureditve vzhodnih reparacij S pariškim sporazumom so lahko zadovoljne vse priza- dete države — Graditev novih cest na Koroškem

Praga, 30. aprila, č. »Pravo Lidu«
objavlja daljšo izjavo zunanjega mini-
stra dr. Beneša o sporazumu glede
vzhodnih reparacij. Dr. Beneš naglaš-
ja, da je pariški sporazum tak, da so lah-
ko z njim zadovoljne vse srednjeev-
ropske države, prav posebno pa še
Avstrija. Tudi zahteve Male antante so
bile v polnem obsegu upoštewane. Spo-
razum utira pot k medsebojnemu go-
spodarskemu zbliznanju in predstavlja
končno likvidacijo posledic svetovne
vojne.

Pariz, 30. aprila, č. »Petit Journal«
objavlja izjavo avstrijskega zveznega
kancelarja dr. Schobra glede sporazu-
ma o vzhodnih reparacijah. Dr. Schober
naglašja, da daje ta sporazum vsem

srednjeevropskim državam, zlasti pa
Avstriji dovolj prilike, da se nemoteno
gospodarsko razvijajo. Avstrija se bo
dosežene svobode poslužila v prvi vr-
sti, da izpopolni in izgradi svojo pro-
metno mrežo. Sem spada tudi zgradba
raznih cest na Koroškem in Štajerskem,
ki so vzbudile v nekaterih sosednjih
državah mnenje, da gre za neke vrste
strategičnih cest. To je docela napačno
domnevanje. Gre za ceste, ki so izra-
žajo gospodarskega značaja, kar doka-
zuje najbolj dejstvo, da je prošnja za
te ceste prebivalstvo samo, kar izpri-
čujejo neštete prošnje, ki jih je že več
let prejemale iz prizadetih krajev av-
strijske zvezne vlada.

Okrepitev francosko-avstrijskih odnošajev

Ugoden odmev izjav kancelarja dr. Schobra v francoski
javnosti — Potreba gospodarskega sodelovanja nasled-
stvenih držav

Pariz, 30. aprila, s. Od avstrijskega
zveznega kancelarja dr. Schobra v raz-
govoru s francoskimi novinarji nagla-
šena formulacija nemško-avstrijskih
odnošajev v izrazu »en narod dveh dr-
žav« je v pariških listih našla odobra-
vanje.

Vodilen francoski diplomat je glede
te formulacije podal naslednjo izjavo:
»Menim, da bo ta srečna beseda avstrij-
skega kancelarja v Franciji popolnoma
razjasnila priključitveno vprašanje in
da bo imela svoj vpliv tudi na franco-
sko-nemške odnose, ako bodo v Ber-
linu zadovoljni s to jasno in pametno

formulacijo. Zvezni kancelar dr. Scho-
ber ima vsekakor zaupanje francoske
diplomacije. Imenovani diplomat pa
svari pred prenašanjem in pretiranim
pričakovanjem. Trajalo bo gotovo še
nekaj časa, prej ko se bodo pokazali
praktični rezultati sedanjih razgovorov.
Francija bo morala dati svoji politiki
v vzhodni Evropi novih podvigov. Vo-
diti bo morala k zmagi ideje gospodar-
ske sprave nasledstvenih držav. Zato
pa je potrebno splošno politično pomir-
jenje v Evropi, zlasti bistveno izboljša-
nje italijansko-francoskih odnošajev.

V pričakovanju proslav 1. maja

Obsežne varnostne odredbe policij različnih držav — Pr-
vi spopadi in aretacije

Newyork, 30. aprila, g. Policija je v vseh
večjih mestih Unije ukrenila za 1. maj ob-
širne ukrepe, da prepreči nemire. V New-
yorku se bodo vršile ločene manifestacije
vojnih udeležencev, socialistov in komuni-
stov. Najprej bodo na Union Square ma-
nifestirali vojni udeleženci, nato pa komu-
nisti. Nad 1000 policistov bo skrbelo za
red in mir.

Dunaj, 30. aprila, g. Kakor vsako leto,
je lokalna organizacija socialno demokratske
stranke v Hollabrunnu tudi letos prija-
vila za 1. maj sprevid. Isto je storila lo-
kalna organizacija Heimwehra. Ker okrajni
glavar ni imel garancije, da bosta obe ma-
nifestaciji potekli mirno, ju je prepovedal.
Protiv temu odloku so se pritožili so-
cialni demokrati.

Na današnji seji deželne vlade je prišlo
zaradi tega do hrupnih spopadov. Med tem
pa sta se obe stranki v Hollabrunnu spo-
razumeli. Socialni demokrati in Heimwehr
bosta imeli svoji proslavi ločeno in ob ra-
zličnem času. V St. Pöltnu je bila socialno
demokratska proslava prepovedana.

Varšava, 30. aprila, g. V Vilni je prišlo
danes do komunističnih demonstracij. De-
monstrante pa je policija razpršila. Tudi
v drugih mestih Poljske, so skušali komu-
nisti demonstrirati. Policija je morala
mnogokrat intervenirati.

Policijske oblasti so ukrenile vse po-
trebno za ohranitev reda in miru. Vojsstvo,
orožništvo in močni policijski oddelki so v

priljubljenosti. Socialistična stranka in
stranka tako imenovanih revolucionarnih
socialistov bosta priredili ločeni manifesta-
cije po cestah. Komunistične manifestacije
so prepovedane. V Varšavi patrolirajo že
danes po cestah mesta policijski oddelki in
motornih kolesih.

Budimpešta, 30. aprila, g. Za jutrišnji dan
so policijske oblasti ukrenile vse potrebno,
da se ohrani red in mir. Celokupno policijsko
moštvo prestolice ima od danes od
polnoči naprej pripravljeno. Po cestah
patrolirajo ojačeni policijski oddelki. V pre-
tekli noči je policija izvedla racijo ter pri-
jela 116 moških in 29 žensk, ki bodo delo-
ma preko jutrišnjega dne obdržani v poli-
cijskem zaporu.

Pariz, 30. aprila, g. Da se jutri 1. maja
preprečijo nemiri, je bilo mnogo policijskih
oddelkov iz province koncentriranih v pre-
stolici. 22 inozemcev je bilo zaradi komu-
nistične propagande izgnanih ter so jih takoj
odpravili na mejo. Danes je bilo are-
tiranih 16 oseb zaradi razširjanja antimili-
tarističnih letakov.

Proslava 1. maja v Bukarešti

Bukarešta, 30. aprila, AA. »Rador« poroča: 1.
maja ne bodo delali v privat. uradih, železniških
delavnicah in privatnih podjetjih. Socialnim de-
mokratom je vlada dovolila shode v zaprtih pro-
storih ali izven mesta. Ulične manifestacije so
brezpogojno prepovedane.

Premogovni zakon pred lordsko zbornico

Lordska zbornica je zadovoljna s sestavo zakona in bo izvršila v njem
le nekatere nebitvene spremembe

London, 30. aprila. V lordski zbornici je
prvi lord kancelar Sankey predložil v dru-
gem čitanju premogovni zakonski načrt,
ki hoče urediti produkcijo in prodajo pre-
moga, olajšati organizacijo premogovne
industrije, znižati delovni čas in ustanoviti
industrijski svet.

Lord Sankey, ki je bil predsednik premo-
govne komisije, je izrazil mnenje, da je
premogovni načrt dobro sestavljen in da
bo v neki meri olajšal položaj velike an-

gliške industrije in pomagal rudarjem. V
imenu konservativne večine je grof Lon-
donderry izjavil, da lordska zbornica ne
bo odklonila premogovnega zakonskega
načrta, pač pa ga bo nekoliko izpremenila
in ga vrnila nato spodnji zbornici v malo
manj nevarni obliki. Končno je govornik
izjavil, da ne želi premogovna industrija
nobenih reorganizacijskih poizkusov s tret-
je strani.

Hadžija: On je obtožen samo na podlagi
izpoved obtoženega Mirka Debeniča. Kar
se mene tiče, nisem bil s njim niti naj-
manj intimno nan. To je podeželski prav-
nik iz Belovara.

Dr. Šafar: Obtožnica pravi, da je bila v
Belovaru teroristična skelja.

Hadžija: To sicer pravi, ne dokazuje pa
tega z ničemer.

Dr. Šafar: Trdi se, da ste v razgovoru s
dr. Lebovičem glede vašega namestitve
sporočili vašo namero, da porušite želez-
niški most.

Hadžija: Izključeno, mankam katego-
rično.

Besedo dobi državni tožitelj dr. Ucovič
dokazuje, da je bila tudi v Belovaru te-
roristična organizacija in trdeči, da se bo to
tekotom razprave ugotovilo.

Dr. Čulič: Gospoda, mi želimo, da se tu
ugotovi resnica. Kako je mogel Hadžija de-
set dni predno je bilo sploh odločeno, da
gre deputacija v Beograd, že govoriti o
tem, da jo prepreči. Obtožnica namreč tako
trdi. To nasprotuje logiki.

RAZPRAVA O MOŽNOSTI PREPREČENJA VOJNE

Predlog Društvu narodov za konvencijo o preprečenju novih vojn —
Nasprotja med francoskim in angleškim stališčem

Zeneva, 30. aprila, s. Varnostna ko-
misija Lige narodov je danes pričela
posvetovanja o splošni konvenciji, s
katero bi se ojačila sredstva za prepre-
čitev vojne. Že ob začetku diskusije so
se pokazale težkoče. Massigly (Francija)
je zahteval, naj se natančno ugotovi,
kaj je treba razumeti pod izrazom »za-
časne določbe za preprečitev izbruha
sovražnosti«. Za primer kršitve teh
določb mora biti natančno opisana ob-
veznost za medsebojno podporo onih
držav, ki se drže določb.

Proti tem važnim zahtevam je nasto-
pil angleški delegat lord Robert Cecil,

češ da so sankcije, ki jih zahteva Mas-
sigly, predvidene že v členu 16. Ko
sta zastopnika Japonske in Italije izra-
žila svoje pomisleke proti splošni kon-
venciji, je nemški delegat Göppert ob-
razložil nemško stališče. Pozdravil je
angleški predlog, naj se vzame v kon-
vencijo splošna obveznost v primeru
grozeče vojne. Preventivne odredbe
naj predvidevajo po nemškem mišljenju
tudi določitev dvojne demarkacijske čr-
te v svrhu preprečitve obmejnih inci-
dentov. Zelo dvomljivo je se pa zdel
nemškemu poslaniku angleški predlog,
po katerem bi stopila konvencija v ve-
ljavo že po ratifikaciji dveh držav.

Na koncu dopoldanske seje je polj-
ski zastopnik Sokal podal zanimivo iz-
javo, v kateri je predlagal takojšnje
glasovanje v odboru o tem, ali naj se
sploh sestavi splošna konvencija, ali ne.
Sokal je dodal, da mora že sedaj izja-
viti, da bo Poljska glasovala proti
splošni konvenciji. Lord Robert Cecil
in predsednik Unden sta poudarjala, da
je zadnje zborovanje Lige narodov da-
ko varnostnemu komiteju nalog, naj
preiše, ali je splošna konvencija po-
trebna. Zaradi tega se mora to vpra-
šanje najprej objasniti v pododboru,
preden se bo prešlo na glasovanje.

„Komunistična taktika“ zagrebških teroristov

Zagonetno pismo, najdeno pri Hadžiji v zaporu, v ka-
terem mu daje neznanec navodila, naj po komunistični
taktiki vse zanika in ničesar ne prizna — Tudi tretji
obtoženec Martin Franekić vse oporeka

Beograd, 30. aprila, p. V nadaljevanju
razprave proti zagrebškim teroristom je
bilo danes zaključeno zasliševanje drugega
glavnega voditelja tajne organizacije Cvet-
ka Hadžije ter je pričelo zasliševanje tret-
jega obtoženca Martina Franekića, 25letne-
ga trgovskega pomočnika, ki enako kakor
prva dva obtožena, zanika vsako krivdo
in se omejuje le na priznanje malenkosti, ki
v vsem procesu nimajo posebnega pomena
in nikogar posebno ne obremenjujejo.

Po običajnih formalnostih je predsednik
otvoril razpravo ob 8. zjutraj ter takoj pre-
šel na:

nadaljevanje zasliševanja Cvetka Hadžije

Uvodoma je odvetnik dr. Hefer prijavil,
da bo začasno zastopal zagovornika Mocna-
ja odvetnika dr. Crniča, ki je zadržan. Ker
je bilo zasliševanje Hadžije v glavnem že
končano, so tudi zagovorniki stavili obto-
žencu razna vprašanja, nanašajoča se na
njegovo krivdo in na krivdo soobtožencev.

Dr. Hrvoj: Ali vam je znano, kdo je iz-
gotovljal posode za peklenke stroje?

Hadžija: Ali gre za prvi ali drugi stroj?
Eden je bil postavljen na Zrinjskega trgu,
drugi na kolodvoru. Kar se tiče prvega, gre
za običajno »žabico«, iz katere se niti ne
more napraviti peklenek stroj.

— Ali je Mocnaj sestavil drugi stroj?
— Ne vem.

— Ali ste vi prej poznali Mocnaja?

— Kakor druge člane bivše HSS.

Advokat dr. Trumbić zahteva od Hadžij-
je, da precizira svoje stališče napram ju-
goslovenski akademski čitalnici v Zagrebu.

Hadžija govori obširno o delu tega dru-
štva ter ugotavlja, da ima jugoslovenska
akademski čitalnica, četudi je študentov-
sko društvo, izredno luksurižno opremo,
da je razmetavala s denarjem in s tem iz-
zvala veliko revolto ne samo pri onih, ki
niso bili vključeni v čitalnico, nego tudi med
člani čitalnice.

Dr. Lamešič: Odkod prznate Kr-mizirja?

Hadžija: Po nekličju iz Hrvatskega se-
ljačkoga doma. Raz, o-arjal em se z njim,
če sem ga po naključju srečal.

Glede denarja, ki so ga pobirali za men-
zo, pravi Hadžija, da je bil javno zbran, in
eiser okrog 25.000 Din. Polovico so porabi-
li za rano 20 omladinem tekotem enega
l'a.

Dr. Karčić: Ali poznate Milana Lovnariča?

— Spoznal sem ga šele na policiji.

— Ali ste sploh kaj ališali o njem?

— Nikoli.

— Ali je imel sestanke s vami?

— Ne.

— Potemtakem izključujete možnost, da
ste se sestajali?

— Naravno.

Branitelj dr. Šafar se zanima za usodo
obtoženega dr. Milana Leboviča, izražajoč
svoje začudenje, da je dr. Lebovič sploh
obtožen.

Hadžija: On je obtožen samo na podlagi
izpoved obtoženega Mirka Debeniča. Kar
se mene tiče, nisem bil s njim niti naj-
manj intimno nan. To je podeželski prav-
nik iz Belovara.

Dr. Šafar: Obtožnica pravi, da je bila v
Belovaru teroristična skelja.

Hadžija: To sicer pravi, ne dokazuje pa
tega z ničemer.

Dr. Šafar: Trdi se, da ste v razgovoru s
dr. Lebovičem glede vašega namestitve
sporočili vašo namero, da porušite želez-
niški most.

Hadžija: Izključeno, mankam katego-
rično.

Besedo dobi državni tožitelj dr. Ucovič
dokazuje, da je bila tudi v Belovaru te-
roristična organizacija in trdeči, da se bo to
tekotom razprave ugotovilo.

Dr. Čulič: Gospoda, mi želimo, da se tu
ugotovi resnica. Kako je mogel Hadžija de-
set dni predno je bilo sploh odločeno, da
gre deputacija v Beograd, že govoriti o
tem, da jo prepreči. Obtožnica namreč tako
trdi. To nasprotuje logiki.

Dr. Ucovič: To naj pride v zapisnik.
Dr. Ucovič: Hadžija, imate še kaj kon-
kretnege izpovedati?

Hadžija: Ničesar razen onega, kar sem
že izjavil.

Dr. Ucovič: Torej ne priznate niti, da
vam je Jelasič dajal instrukcije.

Hadžija: Ne priznavam.

Dr. Ucovič: Vi ste rekli v Beogradu in
Zagrebu, da sta bila Bernardić in Jelasič
glavna inicijatorja. Kako to sedaj vi kot
pravnik neresno obračate?

Hadžija: Dejal sem vam že, kako je do
tega prišlo.

Dr. Ucovič skuša ponovno z raznimi
vprašanji dobiti od Hadžije kako prizna-
nje. Hadžija pa večje odgovarja in pravi,
da je državni tožitelj vzel od njegovih iz-
povedb samo one, ki ga obremenjujejo. Ni
ničesar izkoristil, kar bi njegov položaj iz-
boljšalo.

Hadžija: Sicer pa boste zaslišali Begiča
in Jelasiča, pa boste videli, da bosta izpo-
vedala enako kakor jaz.

Incident med državnim to- žilcem in dr. Trumbićem

Dr. Ucovič: Pa če so se sporazumeli, da
vse skupaj preključijo?

Branitelj dr. Trumbić protestira, da dr-
žavni tožitelj tako govori ter sprašuje dr.
Ucoviča, kako naj bi se sploh mogli obto-
ženci sporazumeti, ker je zaprt vsak v svo-
ji celici.

Dr. Ucovič: Nikar mi ne dajate lekcij!
Dr. Trumbić protestira pri predsedniku
proti takemu načinu zastopanja obtožbe.

Predsednik dr. Subotić: Smatram, da
gospodu državnemu tožitelju ni treba raz-
bijati po mizi. To je izvaljo opravilčno so-
voljo. Prosim, da se obrača gospod državni
tožitelj k braniteljem s onim istim spošto-
vanjem, ki so ga tudi oni dolžni njemu.

Dr. Ucovič: Rekel sem, da se oni spora-
zumevali in bom to tudi dokazal.

Dogovor med obtoženci?

Dr. Ucovič prosi predsednika, naj ga za-
ščit, da mu branitelji ne bodo vpadali v
besedo. Nadalje sprašuje državnega tožitelja
Hadžijo: Ali ste vi v zaporu okrožnega so-
dišča prejeli pismo, v katerem vas nagov-
arjajo in v katerem zahtevajo od vas, da
se sporazumete, kako se boste branili na
razpravi? Evo, sedaj bom dokazal v pomir-
jenju gospodov zagovornikov, da so se ob-
toženci dogovarjali.

Hadžija: Pa da, če imate dokaze, je vaša
pravica in dolžnost, da jih izvedete.

Dr. Ucovič: Prosim vas, ali ste v zaporu
sprejeli pismo s podpisom »Stmša«.

Hadžija: Ne želim na to odgovoriti prej
nego dokumenta to obtožba. Mislim, da
je to dolžnost obtožbe.

Komunistična taktika

Dr. Ucovič čita pismo, v katerem se za-
bčuje Hadžiji, naj se drži komunistične
taktike in na razpravi ničesar ne prizna.
Prizna naj samo ona dejanja, pri katerih
so njega ali druge zadržali in če so za to do-
kazni. Sicer pa da je treba tajiti vse in ne
sme nikogar izdati. Po možnosti naj spre-
me krivdo naee in ne izda drugih. Pismo
nadaljuje: Treba, da prevzamemo ono ko-
munistično taktiko, ki se je izkazala za do-
bro. To je, da oni, o katerih obstajajo cor-
pora delikti, ne obremenjuje še drugih. Po
potrebi prevzemite čim več na sebe, da la-
ko rešite one, ki se dajo rešiti. Nadalje
so v pismu navodila, kako naj Hadžija go-
vori o drugih obtožencih, o sestankih in o
razgovorih na teh sestankih. Dr. Ucovič za-
ključuje, da je povsem podoba, da je pisal
Hadžiji to pismo Bernardić.

Bernardić se vznemirja

Te besede silno zrevoltirajo Bernardića,
ki skozi pokonil in kriči proti državnemu
tožitelju:

Kakšne dokaze imate, gospod državni
tožitelj, da je to pismo moje?

Bernardić še dolgo časa kriči ter glasno
zanika, da bi bil on pisec tega pisma, češ
da mu je pismo podtaknjeno. Bernardić
je bil tako zrevoltiran, da je prosil pre-
sednik njegovega branitelja, naj prvootbo-
ženca pomiri, kar mu je res tudi uspelo.

Dr. Ucovič zahteva od predsednika, da
ga zaščiti.

Predsednik: Kako naj vas zaščitim?

Dr. Ucovič: Želim, da me nikdo ne preki-
nja.

Dr. Trumbić sprašuje, ali je smatrati to,
kar je državni tožitelj prečital, za dokaz-
ni material.

Predsednik: Baš sem hotel tudi jaz to
vprašati.

Dr. Ucovič: Prilagam to pismo kot do-
kaz Bernardičeve krivde.

Predsednik: O tem se bo kasnele skle-
palo.

Državni tožitelj ima ob koncu zasliševa-
nja s Hadžijo še kratak besedni dvoboj,
pri katerem vztraja Hadžija pri svojih iz-
javah. S tem je bilo zasliševanje Hadžije
zaključeno.

Izpovedi Martina Franekića

V dvorano pripeljejo tretjega obtoženca
Martina Franekića, samskega trgovskega
pomočnika iz Zagreba, ki ga zagovarja dr.
Grgurović. Franekić napravi vtis malo bo-
ječega človeka. Pozna se mu, da zdaleka ni
tako inteligenten, kakor prva dva obtožen-
ca.

Predsednik: Ali ste razumeli obtožnico.

Franekić: Razumel sem jo, toda se ne so-
lidariziram z njo.

Predsednik: Se li smatrate krivega za de-
jazija, katerih ste obtoženi?

Franekić: Ne.

Prvo dejanje, katerega je obtožen Fran-
ekić, je njegova pripadnost k tajni tero-
ristični organizaciji.

Tudi Franekić je nedolžen

Franekić trdi, da ni bil član nobenega
društva. Da je sicer bil član HSS do 6. ja-
nuarja, potem pa ni obstajala nobena orga-
nizacija, najmanj pa še teroristična. Njegov
najbolji prijatelj je bil Hadžija. Često se je
razgovarjal z njim o politični spremembi
in o tem, raj bi trebalo 1. decembra nekaj
storiti, da bi trebalo nekako nastopiti. Zato
je bilo dogovorjeno, da bodo 1. decembra
nastopili s pločevinastimi skatami, da pa to
ni imelo nobenega nevarnega značaja. Hadžija
in jaz sva bila solidarna, da je treba
nastopiti demonstrativno. Hadžijo sem
dobro poznal kot predsednika vseučiliških
omladincev.

Predsednik: Od koga ste dobili eksplo-
ziv.

Franekić: Od Ivana Štraka.

O prvi bombi na Zrinjevcu ne ve Fran-
ekić ničesar podrobnejšega, niti kdo jo je
imel postaviti, nego samo to, da je imel
baš on Franekić pribaviti material zanj.

Glede druge bombe za železniški most pri
Martinovki sta se s Hadžijo dogovorila da
je treba tudi tamkaj demonstrirati pred od-
hodom poklonitvene deputacije v Beograd.

Predsednik je za tem odredil 2

to, da niso imeli namena spustiti vlaka v zrak, temveč povzročiti samo glasno eksplozijo kake pol ure pred prihodom vlaka s poklonitveno deputacijo. Fraček je kupil kabel za katerega je dal 1400 Din. Denar je prejel od Prpiča.

Predsednik: Ali ste obdržali kaj denarja zase?

Fraček: Nisem potreboval, sem sam dovolj zaslužil.

Glede ostalega vztraja Fraček pri svojih prejšnjih izpovedih.

Predsednik: Bilo je govora tudi o tem,

da ste vi formirali organizacijo, v kateri so se članj zakleli. To ste tudi vi priznali. Drug drugemu ste dajali besedo, da vztrajate do konca, če pa pade kdo v roke policiji, da se sam usmrti.

Fraček: Niti ni obstajala taka organizacija, niti nismo ničesar prisegli.

Predsednik: Morda je bila to samo zarota treh prijateljev?

Fraček: Tudi to je izmišljeno, to si je izmišlil Paver. Tako govori provokator.

S tem je bilo današnje zasliševanje zaključeno in se nadaljuje razprava injrl.

VAŽNA SEJA LJUBLJANSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Šestnajstmilijonsko posojilo za carinarnico in za tlakovanje cest — Sklep o zopetni uvedbi diferenciacije občinskih doklad

Ljubljana, 30. aprila

Da reši razne tekoče zadeve, ki so se nabrale v času po zadnji proračunski seji, se je danes popoldne sestala ljubljanska občinska uprava k svoji redni javni seji. Župan dr. Puc je kmalu po 5. popoldne otvoril sejo in ugotovil sklopnost. V toplih besedah je se spominjal preminulega patrijarha Dimitrija. Občinski svet je stoji poslušal županove besede in ob koncu zaklical spominu patrijarha trikratni »Slava!« Obenem je župan sporočil, da je v imenu ljubljanskega mesta sporočil sožalje sv. sinodu. Nadalje se je župan spomnil pokojnega obč. svetnika Frana Piška, ki so mu občinski svetniki prav tako zaklicali stoji trikrat »Slava!«

Župan je nadalje poročal, da je finančno ministrstvo z dopisom od 9. aprila odobrilo občinske proračun in izpremenilo diferenciacijo občinskih doklad na direktne davke. Zato je treba v tem zvezi nuje odločiti, o čemer bo po dnevnem redu govor na podlagi vloženega predloga. Slednjič je župan sporočil, da je danes začela poslovati tehnična pisarna za regulacijo Ljublianc. Občinski svet je s klici »Živio« pozdravil to obvestilo.

Dr. Ravnihar in obč. svetnik Ivan Hribar sta hotela govoriti o odobritvi proračuna po finančnem ministrstvu: na županovo priponbo, da se bo o tem itak govorilo po dnevnem redu, sta svoje predloge odložila, nakar je občinski svet prešel na dnevni red.

bo ta sklep eden najvažnejših v zadnjem času, ker se bo na eni strani ugodilo nujnim potrebam gospodarstva, na drugi strani pa napravil velik korak naprej za izboljšanje ljubljanskih cest. Če bo nadzorstvena oblast dovolila posojilo v predlagani višini, bodo iz tega tlakovane tudi Gosposvetska, Tržaška in Dunajska cesta do svojih mitnik. Obč. svetnik inž. Pavlin je predlagal, naj se zaporost za posojilo v tem smislu, da se lahko vknjiži na objekte, zgrajene iz natezga posojila ker dovoljuje Drž. hiotekarna banka posojila samo bod tem pocioli.

Obč. svetnik Mohorič je izrazil željo gospodarskih krogov, naj bi župan naročil mestnemu gradbenemu uradu izdelavo načrtov za zgraditve javnega skladišča kot podaljšek novega carinskega skladišča.

Župan dr. Puc je izjavil, da je možnost za to dana, za enkrat na gre samo za dela v okviru označenega kredita.

Referent obč. svetnik Tavčar se je pridružil predlozi obč. svetnika Pavlina, nakar je bil predlog soglasno sprejet.

Računski zaključki za l. 1929

Obč. svet, dr. Gregorič je vložil nujni predlog, naj se župan v prvi polovici maja skliče občinski svet, ki naj obravnava računski zaključek za l. 1929. Obč. svetnik Tavčar se izreka proti nujnosti predloga. Obč. svet, Ivan Hribar podprta nujni predlog, kritizira »glasovalno tehniko« g. župana in je mnenja, da se v tej dvorani gazijo zaporedoma določbe občinskega reda.

Ogorčeni klici na vseh straneh: Oho! Župan dr. Puc izjavlja, da si zavrača taka podtikanja. Ker obč. svet, Hribar ugovarja in nadaljuje v svojem tonu, ga župan dr. Puc v drugič pokliče na red. Slednjič predloga obč. svet, Hribar, naj se skliče seja, ki naj ima na dnevnem redu računske zaključke za leto 1929.

Župan dr. Puc ugotavlja, da so bili računski zaključki za l. 1929, že na dnevnem redu, a da jih je na željo nekaterih gospodov občinskih svetnikov odstavil z dnevnega reda. Vprašanja cest, kanalov in zgradb so za enkrat mnogo bolj nujna za dobrobit občine kakor računski zaključki. Nato je dal nujni predlog dr. Gregoriča na glasovanje. Nujnost je bila odklonjena.

Novo vodstvo „Kranjske hranilnice“

Dravski ban je imenovan novi upravni in novi nadzorni odbor za banovinsko »Kranjsko hranilnico«

Ban g. inž. Serbec je nedavno razrešil upravni odbor »Kranjske hranilnice«, ki je imenovan še od bivše ljubljanske oblasti skupščine. Obenem je g. ban imenoval novi upravni odbor, ki je imel v torek zvečer svojo prvo lejo, na kateri se je takole konstituiral:

predsednik: dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani;

podpredsednik: Rado Hribar, industrialec v Ljubljani;

člani: Franc Finžgar, mestni župnik in pisatelj; dr. Karl Kuhelj, odvetnik; Jernej Pinter, bivši ravnatelj Jadranske banke in posestnik; Jurij Verovšek, veletrgovec, in dr. Niko Zupanič, direktor etnografskega muzeja, vsi v Ljubljani ter dr. Janko Kovačec, ravnatelj Oblastne hranilnice v Mariboru.

Nadzorni odbor.

Obenem z upravnim odborom je bil imenovan tudi nadzorni odbor, v katerega so imenovani: Alojzij Pavlin, posestnik in trgovec v Podbrezju; Anton Meden, posestnik in župan v Begunjah nad Cerkljico; dr. Ivo Česnik, odvetnik v Novem mestu, in Anton Ružič, veleposestnik v Ribnici.

Dosedanje vodstvo »Kranjske hranilnice«.

Dosedanji upravni odbor je bil sestavljen takole:

Predsednik Ivan Avsenek, bivši oblastni poslanec in posestnik v Ljubljani; podpredsednik: Karel Čeč, ravnatelj Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani; člani: Franc Finžgar, mestni župnik v Ljubljani; dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani; dr. Friderik Luckmann, odvetnik v Ljubljani; Gabriel Oblak, župan in tvorničar v Dol. Logaču; Vinko Rezman, župan in veletržec v Radovljici.

Od prejšnjih članov nadzorstva so izpadli Hinko Lebingar, župan v Litiji, Ranzinger, spediter v Ljubljani in I. Skubic, dekan v Ribnici, tako da je ostal v nadzorstvu samo dr. Česnik.

Stari upravni odbor je bil izvoljen za štiri leta od prejšnje ljubljanske oblasti skupščine. Od starega odbora sta ostala v novem odboru torej samo dr. Vladimir Ravnihar in župnik Franc Finžgar. Kaj je bil povod za to izpremembo, zaenkrat še ni znano.

Instančna kompetenca občinskega sveta

Glede na to, da so na dnevnem redu odločitve občinskega sveta o pritožbah finančnega in gradbenega odseka, je omenil župan dr. Puc, da je državni svet z razsodbo od 20. februarja t. l. v konkretni zadevi odločil, da magistrat in občinski svet nista dve instanci, nego le ena in da le druga instanca banska uprava, dočim govor o vsa dosedanja praksa in razne določbe občinskega reda in drugih zakonov, ki se tičejo samoupravnih instanc, da je občinski svet druga instanca za magistrat. Tako je ustvarjen nov položaj, ker bi bil po smislu razsodbe državne sveta občinski svet izobenčen kot druga instanca. Zato imamo danes meroden položaj in ne moremo gleda na vložene pritožbe ukreniti ničesar, dokler se ta položaj ne polasi. Obrniti se je treba na bansko upravo in na notranje ministrstvo, da avtentično razjasni položaj. Župan je končno predlagal, naj se prvih pet točk v poročilih finančnega odseka, ki se tičejo pritožb zaradi predpisanih davkov in prvih 10 točk dnevnega reda v poročilih gradbenega odseka o pritožbah proti stavbnim dovoljenjem magistrata, odloži z dnevnega reda.

Obč. svetnik dr. Ravnihar je soglašal s pravnim naziranjem župana, mnenja pa je, naj se take zadeve odstopijo personalno-pravnemu odseku. Sicer pa nas razsodba državne sveta ne veže, ker ni zakon, in je govornik zato mnenja, naj bi se o pritožbah, ki so n dnevnem redu, razpravljalo in sklenalo.

Obč. svetnik dr. Fetič je soglašal z mnenjem župana in sporočil, da je tudi v slučaju, ki ga je za neko stranko zastopal, državni svet enako odločil, da občinski svet ni druga instanca za magistrat. Zato naj se skleni o pritožbah, ki so na dnevnem redu, odloži in sprejme predlog g. župana. Pri glasovanju je bil županov predlog sprejet in sklenanje o pritožbah odstavljeno z dnevnega reda.

Tujskoprometni svet

Referent obč. svetnik Tavčar je poročal nato o predlozi za ustanovitev tujsko-prometnega sveta za Ljubljano, o čemer je »Jutro« že poročalo.

Obč. svetnik Mohorič je predlagal, naj župan imenuje v smislu čl. 6. pravilnika o tujsko-prometnem svetu za Ljubljano vani vse one činitele, ki so že danes priznani kot delavci za pospeševanje tujskega prometa. Predlagal je, naj se imenujejo v svet iniciator podžupan prof. Evžen Jarc, obč. svetnik Peter Šterk, zastopnik zbornice za TOI dr. Ivan Ples, konzervator dr. Stele, ravnatelj ljubljanskega veleposla dr. Milan Dular, ravnatelj Zveze za tujski promet Pintar, zastopnik Avto-kluba Rado Hribar, izmed mestnih občinskih uradnikov pa arhitekt Šubic in ravnatelj Šibenik.

Referent Tavčar predlaga še dodatno, naj se imenujejo v svet kot zastopnik železniške direkcije g. Petek, kot zastopnik banske uprave g. Radiura in viš. dež. šol. nadzornik v n. z. Wester, dočim naj delegira mestne uradnike župan po svoji razsodnosti.

Oba predloga sta bila sprejeta. Eno mesto je še rezervirano za zastopnika Zveze za tujski promet.

Službena pragmatika

Obč. svet, Ivan Hribar je vložil nujni predlog, naj se posvetovanje o novi službeni pragmatiki za mestne službenice odloži, dokler ne stopi v veljavo novi zakon o državnih uradnikih. V utemeljevanju svojega predloga omenja predlagatelj med drugim, da mestni uradniki zahtevajo uvedbo mestne pragmatike s svojimi (Ogorčeni protesti na vseh straneh dvorane.)

Župan dr. Puc protestira proti tej trditvi. Na splošne proteste je obč. svet, Ivan Hribar prekal svoje besede. Obč. svet, dr. Bohinjec, Tavčar in podžupan Jarc govorijo proti nujnosti predloga.

Župan dr. Puc je dal nujnost predloga na glasovanje. Nujnost je bila odklonjena.

Kopališče v Mednu

Obč. svetnik Ivan Hribar je predložil nadaljnji nujni predlog naj se opusti vsaka misel na kakšno investicijo za kopališče v Mednu. V svojem govoru je predlagatelj med drugim napadel magistrat, češ da je »Slovenski Narod« njegovo oficijozno glasilo.

Župan dr. Puc zavrača to trditve in ugotavlja, da pošilja magistrat svoje vesti vsem listom. Sotrudniki vseh listov, ki se oglašajo na magistratu ali pa pri županu samem, dobivajo nepristransko vse potrebne informacije, ki jih želijo. Zato ponovno zavrača očitek z l. Hribarja in meni, da g. Hribar sploh večkrat rabi v svojih govorih besede, ki niso opravičljive. Zato ga prosi, naj se drži v dobati starega evropskega običaja.

Obč. svetnik Ivan Tavčar je predlagal naj se nujnost Hribarjevega predloga brez debate odkloni.

V zaključni besedi je protestiral obč. svetnik Hribar proti pouku župana in navajal, da je vedno tako svoj čas v delnem zboru in v parlamentu, kakor tudi sedaj v občinskem svetu varoval potrebno dostojnost ter da ni nikdar in tudi sedaj ni mislil s svojimi besedami koga žaliti.

Župan je vzel na znanje, da govornik ni hotel nikogar žaliti. Nato je bil nujni predlog obč. svet, Ivana Hribarja odklonjen.

Ublaženje mestne trošarine

Občinska svetnika dr. Bohinjec in Rutar sta predložila resolucijo glede na novo uvedeno mestno uvoznino, s katero je podana nevarnost, da življenje postane dražje. Ogroženi so predvsem delavci, nameščenci in uradniki. Mestna trošarina zadene v prvi vrsti komercijanta. V tistih so velike neenakosti ter sta na pr. dva enako potrebna dnevnja živilska predmeta neenako obdavčena. Obdavčenje mnogih drugih predmetov bi moglo opasti, ker bo finančni efekt minimalen, obdavčevanje pa vendarle zavaja k podražitvi predmeta. N. pr. pri mleku, ki je dnevna hrana naš najprejnejših in bolnih. Župan ima v smislu proračunske naredbe in sklopa občinskega sveta možnost, da v nekaterih ozihih korrigira. Zato predlaga, naj župan odredi vse potrebno, da mu bo mogoče trošarino regulirati v smislu socialnih potreb prebivalstva in tudi v smislu potreb gospodarskega življenja in občini.

Župan je odkazal ta predlog finančnemu odseku.

Nadaljni samostojni predlogi

Samostojni predlog obč. svet, Olupa o vodovodu — za Gradom je župan odkazal upravnemu odboru mestnega vodovoda, predlog obč. svetnika Rutarja o preskrbi mesta z mlekom pa tržnemu odseku. Predlog obč. svet, Likozarja o razširjenju barjanskega vodovoda je bil odkazan upravnemu odboru mestnega vodovoda in predlog istega predlagatelja zaradi označenja cest in nje na Barju pa gradbenemu odseku.

Obč. svet, Rupnik je predložil tri samostojne predloge: o regulaciji Domobranske ceste, o popravil varnostne ograje ob Grubarjevem prekopu in o razsvetljavi ceste Vojvode Mišiča. Vse tri predloge je župan odkazal gradbenemu odseku. Slednjič je bil samostojni predlog obč. svet, Ivana Hribarja in tovarišev glede na pravila in statute mestnih podjetij odkazan personalno-pravnemu odseku.

Ker je bil s tem dnevnim red izčrpan, je župan ob 8.45 zvečer zaključil javno sejo in napovedal tajno.

Imenovanja v pomorski službi

Beograd, 30. aprila. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so imenovani v 6-1 za šefa drugega oddelka pri vojnem odseku uprave pomorstva in rečnege prometa Branko Andrijevč, dosedanji uradnik iste skupine in kategorije in kapetan pristanišča v Beogradu Milan Kosović, dosedanji kapetan pristanišča v Novem Sadu, za kapetana pristanišča v Novem Sadu Djura Petrev, dosedanji uradnik uprave pomorstva in rečnege prometa. V 2a-II pa so postavljeni za kapetana pristanišča v Velikem Bečkereku Tihomir Dabinovič, dosedanji kapetan pristanišča v Vel. Gradiški, za kapetana pristanišča v Vel. Gradiški Krsta Grguljan, dosedanji kapetan pristanišča v Vel. Bečkereku, vsi po potrebi službe.

Silno neurje na severnem Jadranu

Ogrožene ladje v sušaški in reški luki — Poškodovan italijanski tovorni parnik

Sušak, 30. aprila, n. Včeraj je divjalo ob vsej Jadranski obali hudo neurje. Morje je bilo silno razburkano. Ladje, ki so bile pred pristaniščem, so morale na poziv luške komande takoj kreniti v varno zavetje, ker je obstajala nevarnost, da se potopje. Med temi ladjami sta bila tudi dva italijanska tovorna parnika, »Ariosto« in »Tristan«. Dočim je »Tristan« na poziv luške komande takoj krenil v luko, je parnik »Ariosto«,

na katerem so popravljali stroje, ostal še nekaj časa izven valobrana. To je postalo zanj usodno. Zajel ga je ogromen val, ki je parnik vrgel ob obrambni zid. Parnik je bil zaradi tega tako poškodovan, da je bil za vsako nadaljnje manevriranje nesposoben. Bila je resna nevarnost, da se potopi. V zadnjem trenutku so pribiteli luški remorkerji, ki so potegnili parnik na varno.

Dr. Kosta Jovanović †

Beograd, 30. aprila AA. Davi ob 10. je preminil v Beogradu dr. Kosta Jovanović, bivši podpredsednik beogradske občine.

Dr. Kosta Jovanović se je rodil v Vranju 21. septembra 1875. Gimnazijo in višjo šolo je končal v Beogradu, nato pa kmetijsko akademijo in vseučilišče v Bonnu. Pozneje je bil tajnik ministrstva za narodno gospodarstvo, tajnik trzovske zbornice v Beogradu, načelnik ministrstva za socialno politiko, vršilec dolžnosti predsednika beogradske občine, honorarni profesor kmetijske fakultete na beogradske vseučilišče. Že kot mlad človek je živahno sodeloval v organizaciji delavskih sindikatov in delavskega saveza. Spadal je med utemeljitelje društva socialnih delavcev. Z Jovanom Skerličem in Dražicom Ljapčevićem je bil vodja socialno-demokratske stranke. Kasneje je prestopil v samostojno - radikalno stranko in bil v njej eden najbolj vnetih mlajših delavcev. Kasneje je bil izvoljen za odbornika beogradske občine. Na tem položaju se je izkazal z odličnimi sposobnostmi in je sodeloval v socialističnih listih »Radničke novine«, »Napred« in »Novo vreme«. Bil je tudi sotrudnik in član redakcijskega odbora »Odjeka«. Pokojnik je sodeloval pri gospodarskih zakonodajih in je tudi sestavljal zakon o obratih, ki je uvedel zaščito delavstva. Glavna njegova znanstvena dela so: Zaščita kmetičkih posestev v Nemčiji. Profesionalni potik. Reforma gospodarskega zakonodajstva in Srbska gospodarska mislija v Angliji.

Konferenca o avtobusnem prometu

Beograd, 30. aprila AA. V ministrstvu trgovine in industrije se je danes nadaljevala konferenca o avtobusnem prometu. Sklenjeno je bilo, da se sestavi enoten pravilnik za avtobusni promet za vse banovine. Sprejeti so bili principi, na podlagi katerih bo zato izvoljen odbor izdelal tak pravilnik. Nadalje se je vodila razprava o stanju cest in načinu njihovega vzdrževanja ter o zgradnji novih cest in rekonstrukciji starih, da bi se usposobile za avtobusni promet. Razen tega se je na konferenci razpravljalo o drugih aktualnih vprašanjih turizma. Sklenjeno je bilo, da se predložijo sklepi interministerjalni konferenci, ki se bo vršila jutri 1. maja, na kateri bodo poleg predstavnikov ministrstva trgovine in industrije sodelovali predstavniki ministrstva za zgradbe, ministrstva za promet, ministrstva za notranje zadeve, ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, ministrstva za zunanje zadeve in ministrstva pravde.

Sklicanje obrtniškega kongresa

Beograd, 30. aprila. AA. Včeraj se je vršila plenarna seja glavnega odbora državne zveze obrtnih udruženj in esnafov. Po poročilih o delu v prošlem letu, ki so bila soglasno sprejeta, je bil odbor opolnomočen, da skliče splošni kongres obrtnikov iz cele države v mesecu juniju. Dnevni red in točni datum bo dobil glavni odbor. Na kongresu se bo razpravljalo o novem projektu zakona o obrtih.

Prihodnja številka »Jutra« izide v soboto zjutraj.

Posebni vlak za poklonitveno deputacijo sportnikov

Beograd, 30. aprila. 6. Prometno ministrstvo je dovolilo za deputacijo sportnikov, ki se pokloni v nedeljo Nj. Vel. kralju kot najvišjemu zaščitniku sporta, poseben vlak. Vlak bo odhajal iz Ljubljane v soboto zvečer ob 20.10 z glavnega kolodvora. V Zidanem mestu se bo priključila ljubljanskim sportnikom deputacija iz mariborskega in celjskega okrožja. V Zagrebu bo počakal vlak na prihod sportnikov iz Dalmacije ter bo ob 11.30 nadaljeval vožnjo proti Beogradu. V Brodu vstopijo sportniki iz Bosne. V Beograd prispje vlak v nedeljo zjutraj ob 9.10. Na kolodvoru bodo priredili beogradske sportniki došlim tovarišem svečan sprejem. S kolodvora bo krenila povorka skozi mestne ulice na igrišče, kjer se bodo nato pričele napovedane tekme. (Glej tudi sportsno rubriko na 6. str.)

Češkoslovaški strojevodje v Jugoslaviji

Beograd, 30. aprila. AA. V Beograd prijse 3. maja okrog 230 češkoslovaških strojevodij, da vrnejo obisk jugoslovenskim strojevodjem, ki so posetili češkoslovaško leta 1928. Jutri odpotuje 30 jugoslovenskih strojevodij na češkoslovaško mejo, kjer bodo sprejeli svoje češkoslovaške tovariše. Čehoslovaki bodo gostje udruženja jugoslovenskih strojevodij in kurjačev. V Beograd jim bodo priredili banket v hotelu »Srbski kralj«. Češkoslovaški izletniki bodo odpotovali preko Sarajeva v Kotor in Dubrovnik, odtod pa v Split in preko Zagreba v Ljubljano in na Blede. Z Blede se vrnejo nazaj v svojo domovino.

Tihotapstvo v Subotici

Subotica, 30. aprila AA. Komisar tukajšnje finančne kontrole je organiziral več zasledovani oseb, ki prikričujejo blago, podvrženo novemu carinjenju in novim taksam. V zvezi s tem so oblastva v Bački Topoli in v Bačkovo našla večjo količino kave, čaja in vina. Blago je bilo spretno zaobljeno v kovčezih in premeteno skrito. Blago je bilo zaseženo v korist državne blagajne. Lastniki blaga pa jamčijo za takse in trošarine s svojo imovino. Blago je cenjeno na 200.000 Din.

Obžalovanje poljske vlade

Moskva, 30. aprila. g. Poljski poslanik v Moskvi Patek je danes izrazil ljudskemu komisarijatu za zunanje zadeve obžalovanje poljske vlade zaradi preprečenega atentata proti sovjetskemu poslanstvu v Varšavi. Poslanik je sporočil, da so poljske oblasti dobile nalogo, storiti vse, da se ugotovijo iniciatorji atentata.

Svet angleških konsumentov

London, 30. aprila. AA. List »Daily Herald« poroča, da bo danes tiskan zakonski načrt o ustanovitvi sveta konsumentov, ki bo nadomestil sedanji svet za prehrano. Zakonski načrt bo predložen prihodnji teden spodnji zbornici. Svet konsumentov bo razpolagal z dalekoosežnimi pooblastili za boj proti navijanju cen živilom.

Poročila finančnega odseka

Za finančni odsek je poročal njegov načelnik obč. svetnik Ivan Tavčar. Stavbni zadržki mestnih nameščencev »Domacij« se dovolj zaprošeno kreditno lamstvo za 2 milijona dinarjev pod pogojem, da je v njenem načrtstvu zastopana mestna občina po zastopniku mestnega knjigovodstva.

L. 1929, je občinski svet sklenil, da dovoli za 300.000 Din lamstva za zgradbo barak brezstanovanicem. S tem lamstvom se je brezstanovanicem mnogo pomagal, sedaj pa je že vloženi novih 70 procenti, ki so vse utemeljene. Občinski svet je sklenil, da se dovoli za zgradbo novih barak brezstanovanicem novo kreditno lamstvo v znesku 400.000 Din.

Ugodilo se je prošnji Marije Štularjeve za lamstvo kredita v znesku 120.000 Din pri Mestni hranilnici kot hipototično posojilo na njevo hišo, za katero je svoičasno uvedla stavbna zadruga »Hera« komercijno vstopanje in ki si jo je na dražbi pridobila.

Posestniku Černetu se prodaja 100 kvadratnih metrov cestnega sveta parc. št. 244 k. o. kapucinskih predmestje št. 7. po 25 Din. Za nujno popravila na Ljubljanskem gradu se dovoli kredit 150.000 Din iz 6.2 milijonskega investicijskega posojila.

Kanal v Vilharjevi ulici

Ze jeseni se bo pričela graditi nova carinarnica in tlakovala se bo tudi Vilharjeva cesta. Dela za gradbo kanala na tej cesti so že razpisana. Za kritje stroškov se namame posojilo 1.800.000 Din.

Podžupan Jarc je pri tem opozoril na veliko važnost kanalizacije Ljublianc, kakor tudi na to, da bo novi kanal na Vilharjevi cesti predstavljal tretjino vstega kanala, ki bo vezal Šiško z zbiralnim kanalom na Šmartinski cesti. S tem bo zanočeta kanalizacija severnega dela Ljublianc. Vprašanje kanalizacije pa je pereče tudi Pod Rožnikom in bo o tem imel občinski svet sklepati na eni prihodnjih sej. Tu bo treba dojeti sporazum z občino Vič, ki je hotela iznehati svoj kanal naravnost v Gradaščico.

Zgradba carinarnice

Banska uprava je pozvala mestno občino, naj tlakuje vse dovodne ceste k carinarnici na mestnem pomerju. Finančni odsek je predlagal, naj se za zgradbo carinarnice in tlakovanje dovornih cest nalame pri Državni hipotekarni banki posojilo 16,5 milijona dinarjev za dobo 25 let, ki se bo amortiziralo iz kaldrminskega fonda, čigar letni dohodki so proračunani na 1.650.000 dinarjev.

Podžupan Jarc je poudarjal v dobati, da

Naši kraji in ljudje

Pianistka Karmela Kosovelova

V petek, 2. maja koncertira v ljubljanski Filharmoniji pianistka Karmela Kosovelova. Koncertni program obsega romantični spored: Brahms: Sonata fis-mol; Schumann: Etudes Symphoniques; Chopin: Balada op. 23 in 52; Liszt: Fantasia quasi Sonata (Après une lecture du Dante).

Osebnost koncertantke je znana v Ljubljani že izza njenega prvega nastopa. Umetnica poteka iz kraške družine Kosovelov, v kateri je glasbeno zanimanje takorekoč tradicionalno. Po očetu, ki je bil zlasti v prejšnjih časih vnet zborovski prosvetitelj na Krasu, je v sorodu z glasbeniki Komeli na Gorickem in pianistkin pokojni stric, višji carinski inšpektor v Trstu Valentin Kosovel, sam avtor glasolske maše, si je stekel zaslug za domačo glasbo posebno s tem, da je izdal Haidrihovo skladbo. Pianistka je za časa svojih srednješolskih študij v Ljubljani obiskovala zavod Glasbene Matice v Ljubljani, potem pa je odšla v Nemčijo, kjer je študije v svoji stroki dovršila na monakovski Glasbeni akademiji. Tam je tudi absolvirala Moistrsko šolo slovečega pianista evropskega imena prof. Pembaura.

Petkov koncert bo gotovo poživel mlačno Ljubljano, izrecno obožarjamo, da se ne bo oddaljal po radju.

Skavtska razstava v Ljubljani

Kakor že znano, je ta teden v Ljubljani več skavtskih prireditev, med katerimi zasluži posebno pozornost skavtska razstava. Skavtska razstava je nameščena v velesejmskem paviljonu »L«, ki je povsem zaseden s razstavljenimi predmeti. Nad vsako razstavljeno skupino je napis, ki obiskovalcu v kratkih besedah pojasni pomen razstavljenih predmetov. Dasi je torej orientacija na razstavi zelo lahka, so vendar vsakemu obiskovalcu na razpolago uslužni skavti in planinke, ki radevolje obrazložijo do podrobnosti celotno razstavo.

Skupina planink Bogomilnega kola s svojo novo zastavo.

Namen razstave je dvojen: pokazati javnosti nazorno, kako skavt živi, zlasti kako živi v naravi; na izletih, taborenjih itd., na drugi strani pa naj bi zbrana vstopnina — ki je mimogrede rečeno v resnici minimalna — tvorila temelj glavnice za bodoči Skavtski dom v Ljubljani.

Takoi ob vhodu so na stenah lično napisana temeljna pravila skavtov ter opis skavtske organizacije v glavnih obrisih. Prvo skupino v razstavi tvori literatura o skavtizmu, ki je neverjetno bogata: knjige, brošure, revije in koledarji v več jezikih pričajo o veliki razširjenosti skavtizma po vsem svetu. Literaturi sledi razstava tehnične opreme. Poleg vse notranje in zunanje opreme, potrebne za postavitev tabornih šatorov, so razstavljeni razni modeli tabornih kuhinj z vsem; za kuhinjo potrebni predmeti. Zelo zanimiv je pogled v notranost skavtskega tabora. Slikovito skupino tvori gozdna oprema: posnetki pravil indijanskih oblačil z indijanskim bojnim orožjem: lokom. Omeniti je tu originalne in-

dijanske pišce za lok, ki so jih lani prinesli naši skavti iz Londona. V dopisovanju se skavti poslužujejo posebnih znakov, ki nadoomeščajo črke ali cele besede. Primer takega skavtskega pisma je tudi razstavljen. Lutkovo gledališče priča o pestrosti skavtskih zabav. Na razstavi je mnogo slik in fotografij z raznih skavtskih prireditev; med njimi jih je precej naravnost umetniške vrednosti. Posebno skupino tvori osebna tehnična oprema: tu vidimo vse, kar rabi posamezni skavt, ko gre na taborene, lepo urejeno v nahrbtniku. Vsaka četa naloži svojo prtljago na potovalno dvokolico, da si olajša transport: razstavljeni je zložljiva dvokolica Črtomirove čete, ki ima nosilnost do 300 kg in je krščena za »Ramonu«.

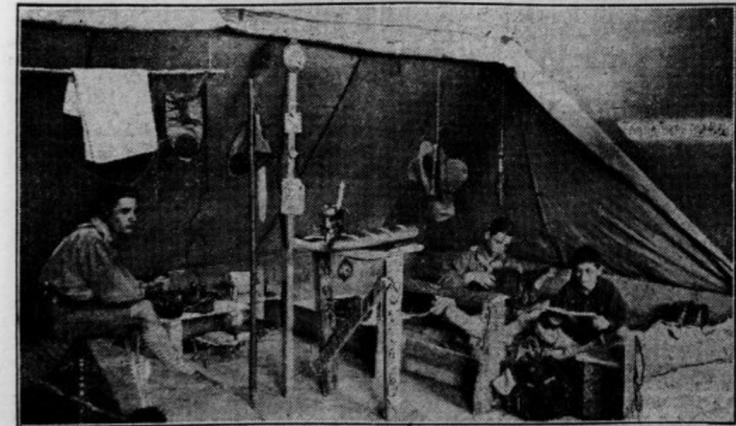
Ob steni nasproti vhoda so razmeščeni: veliki taborni totem, stegov totem ljubljanskih skavtov, ki je bil lani tudi na kongresu skavtov v Londonu; zastave 3 čet skavtov in novo razstava planink Bogomilnega kola. Poleg zaste za nahača piramida z raznimi skavtskimi emblemi; zunanji oznaki: o položajih izvitih in dobljenih veštarstvih ter sološnimi znaki jugoslovenskih, češkoslovaških, francoskih, angleških in ameriških skavtov. Ena najzanimivejših točk je pogled z višine mesta na skavtski tabor: v sredini taborni ogenj, poleg katerega je nameščen taborni prapor; nadalje so nameščeni trije tipi šatorov, ki so pritrjeni po raznih sistemih, pri čemer se kar najbolj izrabijo opore, ki jih nudi narava; ne manjka seveda taborna kuhinja in nekaj skavtski zong: originalen boben.

V drugem traktu razstave vidimo najprej urejen gospodarski šator: v osebni koči pa je nameščena skavtska družabna soba v mestu. Posebno skupino tvorijo predmeti, doseženi z lanskega jamboreea. Jamboree je svetovni kongres skavtov, ki se sestane vsako 4 leto; poslednji se je vršil lani v Londonu in se ga je udeležilo tudi 5 skavtov iz Ljubljane. Tu je omeniti skice skavtov raznih narodnosti z njih podobi: dnevnik »The Daily Arrow«, ki je izhajal za časa jamboreea; indijanska in ameriška skavtska ruta in originalni japonski slamanik. Posebni skupini tvorita topografija in zbirka živali: v zbirki živali se odlikuje zlasti zbirka poljev, ki je za naše kraje ena najpopolnejših. Originalne so konstrukcije visečih mostov, ki zaradi svoje enostavnosti omogočajo skavtom hiter prehod preko manjših rek. Vodni skavti so razstavili svoj najstarejši čoln in tip novejšega čolna: ljubljanska četa vodnih skavtov ima sedaj 3 čolne, ki so seveda njih lastni izdelek. Perunova četa je razstavila svojevrsen model taborne kočje, ki omogoča natekono-mičnejšo izrabo šatornega platna: ista četa prikazuje in slikah znanje, ki se ga zahteva za položitev skavtskega prvega izpita.

Planinke niso sicer razstavile mnogo; ljubkost njih izdelkov, ki obenem pričajo o njihovem finem okusu, pa delajo njihovo skupino razstave iako privlačno. Omeniti je razstavljeni šator, ki je kompozicija planink samih. Tudi notranja oprema šatora je zglejda v vsakem oziru. Nadalje so planinke razstavile precej ročnih del: prpomniti je, da si planinke vse, kar vzamejo na ta-

borjenje s seboj, izgotove same: tudi kroi in taborno obleko. Razstavljenih je precej blazinic, albumov za fotografije, čepic, torbic, priporav za šivanje, šatulj in drugih ženskih ročnih del.

To je v glavnih obrisih pregled skavtske razstave, ki pa seveda nudi še toliko podrobnosti, da si je treba razstavo ogledati. Skavtski pokret je eden najzdravejših in najkoristnejših za mladino ter je potreben in vreden moralne, a tudi gmotne podpore vse javnosti. Zato ponovno priporočamo obisk razstave, ki se nahaja v velesejmskem paviljonu »L« in je odprta do 4. maja vsak dan od 8. do 19. ure. V okviru skavtskega tedna se vrše poleg razstave še naslednje prireditve: danes popoldne bo skavtski ping-pong turnir v beli dvorani Uniona; v soboto 3. t. m. ob 20. akademija v Delavski zbornici, na kateri nastopijo skavti in planinke z različnimi točkami; v nedeljo 4. t. m. popoldne pa se zaključijo skavtski teden z raznimi igrami na igrišču Atene.

Pogled v notranost razstavljenega skavtskega šatora.

Miha Kabaj †

V torek je umrl v Komendi in bo danes pokopan z. Miha Kabaj, upokojeni šolski uravritelj, star 74 let. Z njim lega v grob zopet eden iz t. redke vrste starega učiteljstva, ki je oralo ledino ljudsko - šolske izobrazbe ter slošnega prosvetnega in gospodarskega napredka našega naroda. Bil je kremenit in neopogljiv značaj.

Kot vidavski rojak je dovršil učiteljske v Kopru ter služboval najprej na Volskem, menda kot prvi učitelj v tel gorski občini. Potem je prišel v Hoterdersko pri Logatcu, kjer je ostal dolgo vrsto let. Nazadnje je prišel v Begunje pri Cerknici, kjer je služboval dobrih 20 let do svoje upokojitve. Bil je izboren in vester učitelj. Prebivalstvu na je mnogo koristil kot vzoren sadiar in čebelar. Bil je tudi sodrudi mnogih pedagoških in drugih listov. Ob izbruhu vojne je bil prezanjan, kar pa ni uklonilo njegovega kremenitega značaja in narodnega ponosa. Po prevratu je bil nekaj časa okrajni šolski nadzornik za logaški okraj.

Značajnemu možu, vzornemu učitelju in požrtvovalnemu javnemu delavcu boji ohranjen časten spomin.

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površnikih najcenejši

Slavje kranjskih gasilcev

Kranj, 30. aprila
Gorenjska metropola bo v nedeljo 4. maja pozorišče krasne manifestacije pijetete in visoke nesebične požrtvovalnosti gasilske organizacije. Domače Prstovolno gasilno in reševalno društvo bo slavilo slovesno blagoslovitev svojega sanitetnega avtomobila. Slavje je dobilo še pomembnejši sila, ker je prevzel niemo pokroviteljstvo Nj. Vis. kraljevič Andrej.

Za nedeljo se obeta prireditev, ki bo ob vsakem vremenu v velikem stilu, kakršnih je gasilstvo v našem mestu že več organiziralo. Program vsebuje: ob 14. je zbirališče gasilcev pred Narodnim domom. Čez pol ure je odhod na Glavni trg pod vodstvom vojaške godbe iz Ljubljane. Blagoslovitev bo ob 15. pred mestno hišo na Glavnem trgu.

Nj. Vel. kralj Aleksander je določil pokovnika in komandanta 52. pešpolka iz Skofje Loke, da zastopa kraljeviča Andreja, protektorja blagoslovitve.

Sanitetnemu avtomobilu, ki je znamke Adler in naimodernejši rešilni avtomobil v dravski banovini, bo kumovala ga. Slavka Savnikova, soproga tukajšnjeza lekarnarja in občinskega svetovalka. Blagoslovitev bo izvršil mestni župnik M. Škerbec.

Neoposredno po cerkvenih obredih bo zapel zbor Pomladka Rdečega križa A. Kosijevo: Molitev za slovenski rod. Po nazvojih bo defilacija gasilskih čet. Po prireditvi bo v Narodnem domu veselica, v mali čitalniški dvorani pa bo prirejena za častne udeležnike zakuska.

Zveza odvetniških zbornic Jugoslavije

V nedeljo se je vršil v Beogradu sestanek odnosevca odvetniških zbornic. Udeležili so se ga odposlanci vseh osem zbornic. Ljubljansko zbornico je zastopal podpredsednik dr. Zirovnik in člani: dr. Tuma, dr. Kalan, dr. Lipold, dr. Fetich, dr. Korun, dr. Lapajne in dr. Urbanc.

Sozlasno je bila sklenjena ustanovitev Saveza odvetniških zbornic Jugoslavije in sprejet tozadevni pravilnik, ki predvideva kot sedež Saveza ono mesto, katerega določijo glavna skupščina. Do nadaljnjega pa ostane sedež Saveza v Beogradu. Za predsednika Saveza je bil izvoljen advokat Obrad B. Blagojevič iz Beograda, podpredsedniki Saveza pa so vsi predsedniki združenih odvetniških zbornic.

Glede odvetniškega pokojninskega zavarovanja se je opustila misel centralizacije pokojninskih fondov, nač pa se je vsem zbornicam priporočilo, naj si zgrade lastne penzijske fondove po vzorcu, ki ga ima ljubljanska zbornica in ki se je v praksi dobro obnesel.

Storjeni so bili potrebni sklepi v varstvo interesov odvetniškega stanu in enotnega postopanja v vseh stanovskih zadevah.

Zborovanje je potekalo in končalo v nalenjši harmoniji. Deputacija Saveza je sklepe skupščine tolmčila ministrstvu pravde, kjer je sprejela zaotrovljeno, da se bodo njeni predlozi čim najbolj vpoštevali.

Kobilice se bližajo!

Po najnovejših vesteh se je spustil v Dobružji na rumenskem ozemlju ozromen roj kobilic, ki so pokrile 200 ha nolja in gozdov. Plast kobilic je ponekod debela do 15 cm. Uradno poročilo iz Bukarešte pravi, da so kobilice uničile vse vnozarde. V nevarnosti pa so tudi poljski oseveki, sadovnjaki, vobče vse, kar je zelenega. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da preprečijo pravočasno veliko katastrofo.

Kobilice pa so se polavile tudi že na Ljubljanskem bariu, kjer ih je vse črno. Ves trud in znožila so vržena proč. Bariani so brez pomoči in ne vedo, kako bi se ubranili te golazni, ki oreti, da bo oozrla vso travo in vse posevke.

O tel strašni »šibi božiji« priobčule pravkar izišla številka tedenske revije »Življenje in svet« zanimiv članek s sliko metalca plamena proti kobilicam.

V slučajih zastrupljenja, povzročene ga po pokvarjenih jedilih, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfiju, opiju, kokainu je vporabna naravna »Franz Josefova« grenčica bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svinčnem staropreizkušena »Franz Josefova« voda ne odpravi samo trdovratno zapeko, temveč, da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spicerijskih trgovinah.

Letošnji Materinski dan

bo Jugoslovenski ženski savez praznoval skupno z enakimi svetovnimi ženskimi organizacijami drugo nedeljo v maju. Ljubljanska savezna društva — razen Slovenske krščanske ženske zveze, ki ga je praznovala že 24. marca — pripravljajo praznovo in so se delo razdelila: »Kolo jugoslovenskih sester« bo priredilo cvetlični dan v nedeljo 11. t. m. ostala društva pa so prevzela odgovornost, da bo operno gledališče zasedeno do zadnjega kotička v soboto popoldne, ko bodo člani Podmladka uprizorili igro »Dve Marički« (Brez mamice). Razposlale se bodo čekovne položnice posameznikom in tvrdkam s prošnjo, naj darujejo če še tako malo vsoto za naše matere. Mariborsko žensko društvo in podružnice »Kola« bodo tudi praznovale iz dan kakor doslej. Ker se bodo torej povsod, kjer obstoje društva Jugoslovenskega ženskega saveza, na Materinski dan prodrale cvetke ali odkupni znaki, prosil uprava vse organizacije, naj se ozirajo na to pri svojih prireditvah. JZS.

Muzikantova smrt

Ljubljana, 30. aprila.

Janez Grošelj je bil čevljar in muzikant ali prav za prav muzikant in čevljar. Stanoval je s svojo družino v Rožni dolini na Cesti na Brdo 8, a le redko kdaj krpal čevlje. Največkrat je v postu. Sicer pa je prišel k njemu tovariš harmonikar, nakar je vrgl Janez čez ramo kitaro in sta šla. Večsi sta jo ubrala ven na deželo, največkrat pa v mesto. Tam se jima je pridružila navadno še vijolinistka Ivana K., nakar so jo mahnil v ta ali oni lokal. Muzicirali so, da je bilo veselje in obrali vse primerne gostilnice na periferiji, kjer policija rada zatisne eno oko. Muzikanti so radi pogledali v kozareček in so se vračali domov navadno šele pozno zvečer ali celo jutraj. Po muzikantsko družbo je poznala vsa Ljubljana in vsa bližnja ter dalnja okolica od Kranja do Vrhnice in Kamnika ter Zidanega mosta. Nenadoma pa je družba izgubila kitarista.

Snoči okrog 19.30 je opazil krznarski vajenec France Kette, stanujoč v Gerbičevi ulici sredi struge Gradaščice tik za Pelcevo gostilno v Koleziji truplo neznanega utopljenca. Mož je bil oblečen v zeleno obleko, mali klobuček pa je bil zataknen ob bregu. Fant se je nemalo prestrašil, zato je hitel takoj do bližnjih hiš in povedal, da leži v Gradaščici neznan utopljenec. Obvestil je tudi bližnjo stražnico, nakar sta dva stražnika s pomočjo nekih v bližini stanujočih moških potegnala truplo na suho. Na mesto sta prispela tudi policijski zdravnik dr. Avramovič ter nadzornik opole Podreberšek. Iz dokumentov, ki so jih našli pri mrtvцу, so ugotovili, da je nesrečen 54letni muzikant Janez Grošelj. Po komisijskem ogledu so truplo prepeljali v mrtvašnico k sv. Kristofu, nakar so obvestili o tragični smrti pokojnikovo ženo.

Nesrečni muzikant Janez se je nahajal prejšnjega večera v družbi vijolinistke Ivanke v neki gostilni na Tržaški cesti, kjer je ostal do polnoči. Po policijski uri so obkolili zunaj na cesti muzikanta in muzikantinja neznanj veseljaki in pričeli žensko nadlegovati, da je pobegnila, Janeza Grošlja pa so zavlekli s seboj proti Trnovem in Mestnem logu. Kje so hodili in kaj se je godilo poslej, zanekrat se ni znano. Na kakšen način je končal ubogi muzikant — ali je bil izvršen zločin ali pa je padel v vodo po nesreči — bo ugotovila šele preiskava.

Tvrdka

A. Kunc

Ljubljana, Gosposka ulica
priporoča svoje izborne izdelke moških oblačil. :: Cene kar mogoče nizke!

Slapničarja so ujeli

Kresniške Poljane, 30. aprila.

Davi na vse zgodaj je litjska orožniška patrulja, ki sta jo tvorila gg. Bučar in Mihevec, zajela dolgo iskanega Janeza Slapničarja, ki je dne 17. t. m. nenadoma pobesnel, oddal okrog 30 strelcov v naši vasi in obstrelil tri sosedo.

Zadnje dneve so se orožniške patrulje v vsem okolišju močno pomnožile. Litjskim orožnikom, ki so vršili nepretrgano naporno službo skozi 14 dni, so prišli na pomoč še tovariši s Stange, Vač, Dol, Vevč in Štepanje vasi.

Preiskali so kraje od Kresnic pa do Zaloga, kamor se je zatekel Janez zadnje dni. Ljudje so ga opazili na polotoku, kjer se izliva Ljubljanka v Savo. Posrečilo pa se mu je, da je svojim zasledovalcem še pravočasno ušel.

Domneva orožnikov, da ga bo neurje zadnjih dni prignalo na domačijo, se je uresničila.

Ves premočen in brez hrane se je potikal v gozdni kotlini pri Goliahu. Nekaj časa se je tudi nastanil v Pivčevem kamnolomu, kjer ga je opazil posestnik Marelja.

Zohobol

zahteva čisto že tekoma par sekund učinkujočo, trenutno odpomno proti bolečinam, ki se včasih stopnjujejo do neznosnosti. Če imate v tem slučaju doma steklenico pristnega

DIANA

francoskega žganja.

potem vam ni treba z grozo misliti na noč. Če zlijete nekaj kaplic »DIANA« francoskega žganja na čisto vato in s to potem zamašite zob, ali če okoli na zunaj še navidez nepoškodovanega zoba namažete dlesno, boste z velikim olajšanjem občutili naglo omiljenje in kmalu popolno ponemanje bolečine.

Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših trgovinah.

Cena: mali stekleniči 10 Din, srednje veliki 26 Din, veliki stekleniči 52 Din.

Pazite na ime »DIANA« ter se čuvajte ničvrednih potvorb!

Če slučajno ne bi v lekarni ali drogeriji dobili »DIANA« francoskega žganja, pošijite 50 Din, pa dobite z obratno pošto franko 5 malih steklenic iz glavnega skladišča za Jugoslavijo:

Jugofarmacija d. d. Zagreb.

Glas, da se nahaja Janez v bližini Poljan, je ljudi tako preplašil, da se niso upali niti čez dan v gozd. Značilnost za ta strah je tudi to, da so izostale ves čas branjeve, ki sicer prav rade zahajajo v našo okolico. Vičerašnji nevihte in neurje v nocojšnji noči pa je Janeza prignalo do doma. Slapničarjeva domačija, — pravi se pri Bezačku — stoji prav pod robom gozda nad našo vasjo. Je to ena največjih kmetij — domala naselje zase. Orožniška patrulja se je skrila v zasedo za skladišče drv, od koder je razgled na vse strani.

Kmalu po polnočni nevihti se je priplazil Janez k hiši. Baš, ko je potkal v tretje na okno, sta ga neslišno obkolila orožnika. — »Stoj!« sta zakričala.

Kakor vkopan je obstal Slapničar, ki ni pričakoval zasede sredi deževne noči. Še preden se je zavedel svojega položaja, sta se vrgla orožnika nanj in ga uklenila. Voda sta ga v Litijo, kjer so ga po kratkem zaslišanju predali v sodne zapore tamkajšnjega sodišča.

Vest, da je nevarni Slapničar že v rokah pravice, se je kmalu razširila po vsej okolici; pohvalno omenjajo vrle litjske orožnike, ki so skozi vse dni kar najbolj vestno vršili svojo službo.

Grozen samomor na železniški progi

Celje, 30. aprila 1930.

Danes ponoči so našli na železniški progi blizu Dornovega posestva nasprotni Grenadirjeve brvi za gradom pri Celju strahovito razmesarjeno truplo mladenke. V mrtvčevu so spoznali 22-letno Marijo Meterčevo iz Hrastnika, ki je bila zadnjih 6 mesecev nameščena v modni trgovini D. C. v Celju. Njen gospodar je opazil včeraj, da si je prisvojila v trgovini par nogavic. Poklical jo je na odgovornost in Meterčevo je takoj priznala dejanje. Ob 6. zvečer jo je gospodar odpustil iz službe in ji rekel, naj gre po svoje stvari v trgovčevu stanovanje, kjer je stanovala. Meterčevo pa je pustila svoje stvari na stanovanju in se podala na železniško progo. V bližini Grenadirjeve brvi se je kmalu po 8. zvečer vlegla na tračnice in čakala na osebni vlak, ki prihaja ob 20.14 iz Ljubljane v Celje. Vlak jo je grozno razmesaril in vlekel truplo še 40 metrov s seboj.

Nekaj metrov od trupla so našli plašč, ki si ga je Meterčevo slekla tik pred samomorom. V plašču je bilo troje pisem, dvoje zaprtih in eno odprto. Iz odprtega pisma je razvidno, da je Meterčevo izvršila samomor, ker si je očitno zelo gnala k srcu svoje dejanje. V njenem žepu so našli 39 Din gotovine. Truplo so danes prepeljali v mrtvašnico okoliškega pokopališča.

Danes ob 4, 7 in 9!

Veliki nemški govoreči film romantične ljubezni, športa, senzacij in bajno lepih ljubavnih noči!

Noč je najina

(Die Nacht gehört uns)

Poleg tega pariški koncert Glasbene Matice v zvočnem filmu! Senzacija I. reda!

Haas Albers, Charlotte Ander in dr. umetniki.

„Elitni kino Matica“

Telefon 2124

Domače vesti

Pozor naročniki!

Naročniki, ki jim je s koncem aprila potekla naročnina na »Jutro«, so prelejščevali včeraj pošto položnice. Prosimo jih, da obnove naročnino takoj prve dni v maju, da nam olajšajo poslovanje in si zagotovijo redno dostavljanje lista. Kdor je naročnino dolžan morda se tudi za nazaj, naj poravnava obenem ta zaostanek.

Uprava »Jutra«

*** Vojaška vest.** Na službovanje v vojni geografski inštitut je odrejen podporočnik Andrej Glušič, doslej vodnik kolesarskega bataljona I. konjeniške divizije v Ljubljani.

*** Osebna vest.** Minister za javna dela je dovolil javno prakso iz gradbene stroke na vsem ozemlju naše države Milanu Fakinu, inženjerju v Ljubljani.

*** Promocija.** Na zagrebški univerzi je promoviral za doktorja vsega zdravilstva g. Vladimir Volovšek, dolgoletni član in asistent odbornik JAD »Triglava« v Zagrebu. Čestitamo!

*** Sprejem v naše državljanstvo.** V državljanstvo kraljevine Jugoslavije je sprejel Marij Bratuž, učitelj na Gornji Rečici, skupno z ženo Juliano.

*** Vojaški kazenski zakonik.** »Uradni list kr. banske uprave Dravske banovine« objavila v 6. številki vojaški kazenski zakonik kraljevine Jugoslavije.

*** Higijenska razstava »Človek, mati in dete«.** Ob desetletnici Ljubljanskega velesejma bo priredil Higijenski zavod v Ljubljani na velesejskem prostoru doslej največjo in popolnoma novo razstavo »Človek, mati in dete«. Razstava je prispela v Ljubljano v dveh vagonih. Njena vrednost znaša nad pet milijonov dinarjev. Nameščenje bo trajalo po treh strokovniških več kakor mesec dni. Razstava obravnava popoln razvoj človeka, njegovo notranjo gradbo in vse ono, kar je v zvezi z nalezljivimi boleznimi, kakor tudi same nalezljive bolezni, higijeno matere in deteta.

*** Zavarovanje strežnic in hišnic.** Z odlokom ministra za socialno politiko in narodno zdravje se odreda, da so v bodoče obvezane za zavarovanje za primer bolezni in nezgode tudi strežnice in hišnice, ako niso omežene in ako plača znaša nad 200 dinarjev mesečno. Omežene strežnice in hišnice niso obvezane na zavarovanje, lahko pa se zavarujejo kot prostovoljne članice v okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. Prijave se predlagajo omenjenemu uradu.

*** Jugoslovanski ženski savez** javlja: Pozivamo še enkrat članice ženskih društev, ki še niso pisмено javile, da se udeležijo kongresa Internacionalne ženske zveze na Dunaju (od 30. maja do vključno 5. julija), da to takoj stori. Navesti morajo točen naslov, da se bodo sproti obveščale o zadevah omenjenega kongresa. Kdor se ne prijavlja pisмено do 4. maja, se ne more smatrati za člana jugoslovanske delegacije na kongresu. Prijave naj se pošljejo tajnici Saveza g. Cirilu Stebi-Pleškovi v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7-II.

*** Pomanjkljivo napravljeni naslovi na poštinih pošiljkah** so vzrok zakasneli dostavi. Večkrat se taka pisma sploh ne morejo naslovniku vročiti ter so stroški za znamke in papir proč vržen denar. Vrhu tega imajo pa še pismonoše s pomanjkljivimi naslovi dosti nepotrebnih potov in povpraševanj pri strankah, kar je vzrok kolikor toliko zakasneli dostavi pošilk na vse druge naslovnike. Pisma na posle bi morala imeti natančno označeno ulico, trg ali cesto hišno številko in pa gospodarije priimek in ime. V interesu pošiljatelja, naslovnika in tudi obistinjava sploh je na poštinih pošiljkah dovršen naslov.

*** Prve črešnje na tržiščem trgu.** V ponedeljek 28. aprila so se pojavile na tržiščem trgu prve črešnje pa precej jih je bilo. Do so prišle letos tako zgodaj na trg, je posledica izredno mile zime. Prve črešnje so vedno drage in v ponedeljek so jih prodajali po 12 do 16 lir na glavnem trgu, branjevcu v predmestjih pa nekoliko ceneje.

*** Ratarska knjižnica** je izdala dvoje preglednih poljudnih knjižic, in sicer: »Stranji za sijanje« od Andrija Stigliča in »20 kosaška zemljoradnika« od Lava Bajkova. Knjižici se dobijo po knjigarnah po 5 Din ali naravnost od uprave »Gospodarskih novin« Zagreb.

*** Napad na železničarja.** Pišejo nam: Te dni so sklepneza sprevodnika Renčija, ki je sedel v svoji hišici za zadnjem vagonu tovornega vlaka napadli neki mladeniči iz jeviške okolice. Obmetavali so ga s kamenjem in precej velik kamen ga je zadel v prsi. Poškodovani železničar Renčič, doma iz Ljubljane, je napad prijavil. Orožniki so kmalu zasledili krivce, ki so priznali svojo krivdo. Nepremišljeni mladeniči bodo imeli sedaj opravka na sodišču in zaslužio za svoje barbarsko početje temejto lekcijo.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

med »Mirjo« in »Mariborom« za prvenstvo Slovenije, ki bo v nedeljo 4. t. m. ob 16.30 v Mariboru, bo izposloval SK »Mirja« poseben vlak, ako se do jutri popoldne prijavi dovolj udeležencev. Vlak bo krenil iz Ljubljane zjutraj, oziroma dopoldne, in iz Maribora zvečer. Vozna cena bo polovična. Prijave sprejema SK »Mirja« danes in jutri od 13.30 do 15. ter od 18. do 19. ure pri blagajni v kavarni »Evropa«. Obenem s prijavo je treba plačati 56 Din za vožnjo. Ta znesek se vrne, ako bi posebni vlak odpadel zaradi premalega števila prijav.

*** Novo nagradno nalogo** razpisuje zadnja številka ilustrovane tedenske revije, »Zivljenje in svet«. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Mesečna naročnina samo 8 Din.

*** Strokovni tečaj za železničarje.** Prametni minister je odredil, da se v Beogradu ustanove strokovni železničarski tečaj, ki jih morajo absolvirati vsi železniški uslužbenci, ki so določeni za vodstvo ali starišinstvo v službi. Ti tečajji bodo trajali od enega do šestih mesecev po obsegu gradiva ki ga kandidati teh tečajev morajo obvladati. Podrobni program teh tečajev za posamezne položaje bo določila posebna strokovna komisija. Delovanje teh tečajev se prične najkasneje 1. junija letos.

*** Občni zbor »Isis«** d. d. za industrijo droga in kemikalij, ki se je vršil dne 28. IV. t. l. je sklenil, da se bo za poslovno leto 1929. izplačevala 6 odst. dividenda. — Zaradi tega se bo kupon št. 12, z 3 Din za komad pričel vnovčevati pri blagajnah družbe kakor tudi pri blagajnah Jugoslovanske banke d. d. z dnem 29. t. m.

*** Na našo notico o zgodnjem čebelnem roju na Golniku** nam piše čebelar g. Rudolf Janša iz Podkuž pri Moistrani, da je imel prvi roj že 19. aprila, kar je za tamojšnje hladnejše podedbe ob tem času izreden pojav.

*** Velika dobrodelnica.** V Beogradu je prošli ponedeljek v 84. letu starosti umrla vdova tamkajšnjega posestnika in bivšega obrtnika Anka Naumovičeva, ki je bila zaradi svoje daržljivosti splošno znana. V oporoki je vse svoje premoženje, ki znaša okroglo 13 milijonov dinarjev, namenila revežem. Po določilih oporoke se ustanovi fond z glavnico 12 milijonov Din, kateri obresti naj se razdele med vdove in sirote obrtnikov, 1 milijon pa za prenoveitev svoje velike hiše, ki se naj urredi kot Dom vdov po ubožnih obrtnikih.

*** Prve črešnje na tržiščem trgu.** V ponedeljek 28. aprila so se pojavile na tržiščem trgu prve črešnje pa precej jih je bilo. Do so prišle letos tako zgodaj na trg, je posledica izredno mile zime. Prve črešnje so vedno drage in v ponedeljek so jih prodajali po 12 do 16 lir na glavnem trgu, branjevcu v predmestjih pa nekoliko ceneje.

*** Ratarska knjižnica** je izdala dvoje preglednih poljudnih knjižic, in sicer: »Stranji za sijanje« od Andrija Stigliča in »20 kosaška zemljoradnika« od Lava Bajkova. Knjižici se dobijo po knjigarnah po 5 Din ali naravnost od uprave »Gospodarskih novin« Zagreb.

*** Napad na železničarja.** Pišejo nam: Te dni so sklepneza sprevodnika Renčija, ki je sedel v svoji hišici za zadnjem vagonu tovornega vlaka napadli neki mladeniči iz jeviške okolice. Obmetavali so ga s kamenjem in precej velik kamen ga je zadel v prsi. Poškodovani železničar Renčič, doma iz Ljubljane, je napad prijavil. Orožniki so kmalu zasledili krivce, ki so priznali svojo krivdo. Nepremišljeni mladeniči bodo imeli sedaj opravka na sodišču in zaslužio za svoje barbarsko početje temejto lekcijo.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

*** Ukraden kolo najdeno v gozdu.** Z Jevnice nam pišejo: V gozdu za Jevnico je našel železničar Jože Kukovica te dni dobro ohraneno moško kolo, o katerem se je doznalo, da je bilo ukradeno Marju Andreju, zidarskemu mostru od D. M. v Polji Kolo je Marju odpeljal neznan tat izpred njegove hiše že 19. aprila. Kakor se sodi: je bil neki okrog 15 letni fant, za katerim poizveduje sedaj orožništvo.

*** Cepenjenje koz v hitnem zdravstvenem okrožju.** ki ga bo izvedel okrožni zdravnik dr. Ukmar, se bo vršilo v tem redu: 1. maja ob 13. v Kresnicah in ob 15.30 v Litiji; 2. maja ob 15. v Jevnici in ob 17.

FOTO-KINO-APARATI
in potrošnih najceneje
v državi
KANC, LJUBLJANA
KANC (Wolfram), MARIBOR CENIK GRATIS!

v Stangi; 3. maja ob 14. v Stangarskih Poljanah ob 15. v Gozdu - Reki in ob 16 na Prezganjem

*** Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izvršitev.**

*** Novozgrajeni hotel »Jelen«** v Kranju sta prevzela v našem Fani in Janče Blagne, dosedanja najemnika hotela Stara pošta.

*** Avto-podjetje Fr. Benedik za železnih naznanja** cenj. občinstvu, da bo pričel v nedeljo 4. t. m. voziti iz Škofje Loke v Železnike ob 8. zjutraj in iz Železnikov na kolodvor ob pol 10. dopoldne. Vozil bo samo vsako nedeljo. S tem bo vsem izletnikom ustreženo, ki pridejo v selško dolino.

*** Izgubljen je bil** na belo nedeljo damski klobuk na potu s Sv. Jošta do Kranja. Pošten najditelj naj blagovoli sporočiti najdbo na upravo »Jutra«.

Iz Ljubljane

— Odlični francoski znanstvenik v Ljubljani. V tork je prišel v Ljubljano g. Moise, profesor slovsanske filologije v Lilleu in se je včeraj odpravil dalje v Beograd, kjer se bo udeležil kongresa slovsanskih geografov.

— Koncert Karmele Kosovelove. Kralj vseh pianistov, nesmrtni Liszt, je eden izmed utemeljiteljev moderne klavirske tehnike, ki zahteva od svojih izvajalcev popolno tehniško rutino. Liszt, ki je bil sam eden največjih pianistov, je napisal celo vrsto klavirskih kompozicij, izmed katerih igra gđ. Karmela Kosovelova na svojem petkovnem koncertu skladbo, ki je silno raznolična in peštra ter nosi naslov: Po čitanju Danteja. Po svoji obliki le to Lisztovo delo prav za prav sonata, ki je v prvem delu polna demonične sile, preide v drugem delu v očičenje in konča na način, ki predstavlja ubranost in zlitje veseljstva v najlepšo harmonijo. Poleg Liszta nam zaigra gđ. Kosovelova še po enega Brahmsa, Schumanna in Chopina. Klavirski koncert, ki bo v petek, 2. maja v Filharmonični dvorani, se ne bo oddaljal po radiju. Vstopnice v Maticni knjigarni.

10% — 15% si prihranite

ako kupujete modro, sivo ali pa aluminijasto posodo, katero dobite v veliki izbiri pri tvrdki z železino 5533

STANKO FLORJANČIČ
Ljubljana Sv. Petra cesta 35

— Iz gledališča. Drevi se bo v operi pella Kogojeva opera »Črne maske«, s Primožičem v glavni vlogi. Za red A. V soboto se bo ponovila Bellinijeva »Norma«.

— V drami se bo drevi uprizorila Sherriffova vojna drama »Konec poti« za red E.

— Smrtna kosa. V Ljubljani je nenadoma preminula gđ. Gusti Kolnikova, učiteljica v pokouju. Pogreb pokojnice bo 2. maja ob pol 16. iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu k Sv. Križu. — Dalje je umrla v Ljubljani g. Evgenija Juršičeva, vdova po stražmostru. Pogreb bo 2. maja ob 14. z Vidovanskih ceste 9. k Sv. Križu. Pokojnicama blag spomin, žalujočim naše sožalje!

— Davčna uprava Ljubljana okolica javlja, da bo v času od 5. do 10. maja zaradi beljenja in čiščenja uradnih prostorov poslovala v najnujnejših res neodložljivih primerih. Davkoplačevalci se opozarjajo, naj v navednem času vrše eventualna plačila izključno le po Poštni hranilnici na čkovni račun 10034. Pooblaščenj prodajalci takšnih vrednotnic naj dopolnijo svoje založbe po možnosti že do 3. t. m.

Pozor, dame!
Original „Russo“ trajna in vodna ondulacija

Najmodernejši aparat. Ne peče v glavo. Ne škoduje lasem. Na željo izvršujem tudi ob nedeljah.

I. POJANC, frizer, Kopitarjeva 1. 6291

— Nenadna smrt. V hiši št. 8., v Škofji ulici stanujoče stranke so že od torka popoldne pogrešale istotam stanujočo upokojeno učiteljico 65 letno Avgusto Kolnikovo, ki je sicer rada prihajala na dvorišče ali na obisk h tej ali oni sosedji. Radovedni, kaj je z njo, so nekateri pogledali včeraj zjutraj pri oknu v kuhinjo in prestrašeni opazili, da leži Kolnikova v kuhinji na tleh. Ker se ni ganila je nekdo obvestil o dogodku policijo, ki je ugotovila, da je Kolnikova mrtva. Policijci zdravnik je ugotovil, da je postala Kolnikova žrtev srčne kapi. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

— Občni zbor Jugoslovnsko-češkoslovske lige v Ljubljani bo v četrtek 8. maja ob 20. v restavraciji »Zvezda«. Dnevni red običajen.

— Pogreb pokojnega hotelirja Leopolda Tratnika se bo vršil danes ob pol 3. popoldne in ne ob 4., kakor smo včeraj pomotoma poročali.

— TKD Atena (tenis odsek) naznanja, da izdaja sezinske izkaznice za leto 1930, z veljavo 1. maja do 31. oktobra od 17. do 19. v damski sobi kavarne Emona. Istočasno se sprejemajo nove prijave.

— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« javlja članstvu, da bo redni občni zbor v nedeljo 4. maja ob pol 10. dopoldne v društvenih prostorih.

— Ženski Pokret ima drevi ob 8. važen sestanek kot običajno v damski sobi »Emona«.

Poletne obleke

za dame, od preprostih do prekrasnih luksuznih velemestnih toalet, v veliki izbiri in nizkih cenah pri tvrdki

Fr. Lukič, Stritarjeva ulica.

— Ciril Metodova družba priredi v nedeljo 4. t. m. na ljubljanskem gradu običajno jurjevanje.

— Ljubljanska trezna mladina priredi pod pokroviteljstvom g. bana inž. D. Serneca akademijo s plesom v proslavo treznostnega tedna. Treznostni teden se bo vršil po celi državi od 4. do 11. maja.

— Redni letni občni zbor pevskega društva »Slavec« se bo vršil v soboto 10. t. m. ob 8. zvečer v društvenem lokalu, Simon-Gregorčičeva ulica 5-I. z običajnim dnevnim redom.

— Stavbne nasvete, načrte za novogradnje in adaptacije. Tehnični biro Teana, Ljubljana, Mestni trg 25-I. Telefon 25-80.

Prepričajte se,

da so naše pomladanske obleke, pomladanski plašči in moške obleke lastnega izdelka najlepše in najboljše.

Kupovali boste stalno pri

Dražo Gorup & Co.
LJUBLJANA.
Miklošičeva 14.

— Seznam najdenih predmetov prijavljenih Upravi policije v Ljubljani od 1. do 15. aprila 1930: denarnica z 9 Din 35 para; denarnica, v njej 64 Din in nek račun na ime Mančič Malči; denarnica, v njej 4 Din, 1 kolec za 20 Din in 1 kolec za 50 para; ročna torbica, v njej 3 robniki, na enem je napis »Sokolski zlet 27. juna 1929 Skopljec«; ročna torbica, v njej Din 28.50 in 1 robec; moška železna ura z znamke »Omega«; nikelj-nasta moška ura; ženski zlat poročni prstan z gravuro »A. R. 20. 2. 1927«; pozlačena zaplestnica; siv moški klobuk; 3 in pol metra dolga lestva; dežnik; moška športna čepica; par ženskih nogavic in 2 žepna roba; kolo znamke »Peugeot«; 2 knjigi »V burji in viharju« in »Knez Serebrnjani«.

Iz Kranja

r— »Kranjski Čad«. To kar je za Ljubljano Čad pod Rožnikom, pomeni za Kranj gostilna v Strzevem ob Savi. Samo da Kranjci te najbolj romantične kratke izprehodne točke ne poznajo tako dobro in jo še ne izrabljajo. Kratak izprehod ob Savi skozi staro drevored, nasproti Smarijetne kore, kopalna sezona na Savi, to so čari te izletne točke. Gostilno je prevzela od ge. Kne nova lastnica ga. Ela Slavčeva, sproga tukajšnega poštnega uravnika. Pričakovati je, da se bo v novih in večjih rokah restavracija v Strzevem »pri bivšem Amerikancu« razvila v »Kranjskega Čada«.

Iz Radovljice

rc— Gostovanje mariojnetnega gledališča s Tabora. Preteklo nedeljo nas je razveselilo mariojnetno gledališče ljubljanskega Tabora z igrano »Gašperjev junaki čim«. Predstava je bila kljub krasnemu pomladnemu dnevu prav dobro obiskana. Posebno mladina je bila navdušena nad lepo predstavo. Zato nam je tembolj nerazumljivo, da nekaterim staršem še sedaj ne da sovražstvo do Sokola, da bi dovolili svoji deci poset mladinskih iger v Sokolskem domu. rc— Predavanje ZKD. V soboto 3. t. m. ob 20. h v Sokolskem domu predavanje tajnika ZKD g. dr. Bajčiča o osnovah meddržavnega življenja. Predavanje bo opremljeno s skriptičnimi slikami. Pridite v čim večjem številu!

rc— Gostovanje odra ZKD. V nedeljo 4. t. m. popoldne bo gostoval na sokolskem odru novo ustanovljeni oder Zveze kulturnih društev v Ljubljani. Igrali bodo Lipahovo komedijo »Glavni dobitnik«, ki je žela v preteklih tednih na odru Narodnega gledališča v Ljubljani veliko priznanje in povzročila salve smeha. Opozorjamo na to prireditve domače in zunanje posetnike. Igra bo režiral pisatelj Fran Lipah sam.

rc— Konkurz. Nad imovino Franca Vurnika, podomača mladega Muhneka, ki je nznano kam izginil, je razglašen konkurz. rc— Nesreča. V ponedeljek 28. aprila je neki sofer blizu Brezij poškodoval Lovra Bohinjca, podomača Majdnaka v Lescab, ki je peljal po cesti konje. Bohinje je baje nesrečo zakrivil sam, ker je ta neprevidno lovil sproščenega konja, da je priletel pod avto.

Z Jesenic

rc— Pred poroko. Sokolsko društvo Jesenice vprizori v nedeljo 4. maja ob 8. zvečer velezabavno burko »Pred poroko«. Predprodaja vstopnic pri g. Mežiku.

Iz Kočevja

kč— Shod rudarjev. Na belo nedeljo dopoldne se je vršil shod rudarjev in tekstilnih delavcev v prostorih Bellanove zostilne. Na shodu je bil navzoč kot vladni zastopnik z. dr. Tina Čuš. Shod je potekel docela mirno. Govornika Lombardo in Boic sta pojasnila položaj delavstva glede na zadnjo krizo. Shodu je predsedoval I van Kovčič.

kč— Slikar Franč Smole je razstvil dve lepi pokrajinski sliki iz okolice Kočevja v izložbi g. Lovšina. Sliki brezdvomno očitujejo velik talent mladega umetnika. Mlademu slikarju želimo, da bi se še nadalje tako leno razvijal kakor doslej.

»Bolje je

bolezen preprečiti kot pa zdraviti«. Resnica, ki je tudi Tebi znana. Spoznaš skoraj vedno prve znake prehlada.

Pazi na to:

vzemi takoj ASPIRIN-tablete, ki pomagajo Tvojemu telesu v obrambnem boju proti povzročiteljem bolezni. Misli vedno na to: Pravočasno je treba vzeti Aspirin-tablete.

Pazi pa na to: vsak zavoj in vsaka tableta nosi Bayer-jev križ.

Oranžovo cvetje

Prizorišče lekarna Piccoli. Počasi, kakor v dvomu, ali bi pustila ali ne, se razžarelo široka steklena vrata, in noter prikreva žena. Ženička. Mačkica. drobnica, prastara kmečka mačkica. Se s strahosnošтовaniem približa visokemu pulitu, kjer se kodrasta glavica mlade maestre sklanja zdaj na tehtnico zdaj na recept.

Mežika starka z uzaslimi očmi gor v svetlo tehtnico in kodrasto glavico — tudi ona je bila nekda mlada deklica. — in sprogovori čez čas s poljevnim drhtavim glasom: — Oranževca semena bi rada... če ga imajo...

Gospodična vrže na starko bežen pogled, nazljivo sipanje na tehtnico bel prašek. Mornji mariatici centigrammata 1. Zelo natančno je to. In reče potem gospodična: — Nimamo oranževca semena.

Starkin sbljati život kakor da je nekaj sročetelo in za zamajalo. Plašno mežika v gospodičino in molči.

Gospodična je vsula na tehtnico rdečih kamenčkov in reče nato: — Oranžovo cvetje, če hočete.

Starkin trudni obraz zaživi in z novim pozornost se primakne k pulitu. — Da, da, oranžovo cvetje! Saj to bo, to, cvetje, ne seme. Oh, nikar nai ne zamerilo, saj sem vsa zmešana.

Starka se z roko pobriše preko čela, njena glava z rumeno ruto se zbliže, ko jo v-

kč— Umrla je Marija Lisec iz Slavskega Laza. Pokojnica je bila še mlada, toda že mati 7 otrok, ki sedaj plakaajo nepreskrbljeni ob ranem grobu svoje skrbne matere. Pokojnica je pred dvema letoma porodila trojčke, od katerih še vsi trije živijo. Sedaj je umrla na porodu v zagrebški bolnici. Pokojnica je bila občje priljubljena zaradi svoje blažega značaja in neumorne delavnosti. Blaz ii spomni!

Iz Novega mesta

n— Koncert ljubljanskih Matičarjev v Novem mestu. Kakor že javljeno bo v nedeljo 4. maja ob 15. nastopil v sokolski dvorani mešani zbor ljubljanske Glasbene Matice. To bo praznik slovenske, oziroma jugoslovenske pesmi, saj bo podal Matičini zbor v dovršeni obliki celo vrsto naših narodnih in umetnih zborov. Dolenci so izredni ljubitelji lepega petja in prepričani smo, da je vsem prijateljem slovenske pesmi le ustreženo, ako pride Matičini zbor po preteku 7 let zopet v njihovo sredo. Vstopnice se dobivajo v trgovini Josipa Koširja na Glavnem trgu v Novem mestu. Začetek koncerta bo točno ob 15., ker se zbor z večernim vlakom zopet povrne v Ljubljano.

Iz Litije

i— Zahvala Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so se me ustno ali listno spomnili ob moji osemdesetletnici. Maika Bevkova.

i— Sejem sv. Florjana se bo vršil v Litiji prihodnji ponedeljek.

i— Seja litijskega občinskega odbora bo v ponedeljek popoldne. Na dnevnem redu bo sklepanje o novih gostilniških koncesijah, razen tega pa se bodo obravnavale še druge tekoče zadeve.

Radiomanacijsko termalno kopalništvo DOLENJSKÉ TOPLICE (Pri Novem mestu). Zdravilno trajno in sigurno revmatizem, nevrvalne, ženske bolezni itd. Edino kopalništvo, v katerem so vse kopalniščne naprave nad izvirki 37-38° C topline. Zeleniška postaja Straža - Toplice. Zahtevajte prospekte. Cene znižane, posebno v pred in to sezoni.

Iz Zagorja

z— Sokolsko gledališče ponovi v nedeljo 4. maja ob 20. tragedijo v treh dejanjih »Stilmondski župan«. Predstava je namenjena najširšim slojem in bo brez vstopnine. Delo je skrbno naštrudirano in zelo učinkovito zato vabimo vse, posebno naše rudarje, da ta dan posetijo Sokolski dom.

z— Razstreljevanje skalovja nad železniško progo. V ponedeljek so v navzočnosti gg. inž. Rendla in prozovneza nadzornika Spindlerja pričeli z razstreljevanjem onasneza skalovja nad železniško progo med prvo čuvajnico in postajo. Prozovno delavstvo je že nekaj mesecev stalno zaposleno v skalnem hribovju s čiščenjem odrusezesa skalovja. Zavrtali so sedaj v skalovje 14 min. Zaradi tega je bilo odpovedanih nekaj tovornih vlakov. Delavstvo je imelo dovolj osla, da je odstranilo skalovje, ki je pri razstreljevanju priletelo na progo. Nadaljevanje tega čiščenja proti postaji Sava bo prihodnje dneve.

z— Lepo uspešno predavanje NSZ. Podružnica Narodne strokovne zveze v Zagorju je priredila v nedeljo dopoldne dobro obiskano predavanje v Sokolskem domu. Predaval je centralni strokovni tainik NSZ g. Vladimir Kravos iz Ljubljane o ciljih Narodne strokovne zveze. Predavatelj je obširno in poljudno pojasnil stališče narodnega strokovnega delovanja, ki hoče predvsem s pomočjo izobrazbe doseči zboljšanje delavskega položaja. Predavanja se je udeležilo lepo število članov podružnice iz Trbovelj in iz Lok.

z— Vajeniške preizkušnje obrtne zadruge. V nedeljo so se v zagorski šoli pod predstvom šolskega upravitelja g. Janka Levstika vršile vajeniške preizkušnje. S prav dobrim uspehom je izpit napravilo vseh pet deklet krojačic. Učenci krojašice, čevljarice in kovaške obrti pa so napravili izpit dva s prav dobrim, dva z dobrim in eden zadostnim redom. Preizkušnje se vrše zadnji čas strogo po predpisih.

Šefzdravnik zdravilišča Dr. F. Kolterer v Rogaški Slatini naznanja zopet vsem gg. kolegom svojo kopalniško prakso z dne 1. maja (otvoritev sezone).

Iz Braslovč

br— Za pogorelce v Zaluki. Na pobudo Podmladka Rdečega križa so učenci zbrali v naši občini za pogorelce v Zaluki prostovoljne prispevke, sicer so darovali: trg Braslovč 180, posamezne vasi pa: Male

senskem vetru zrela soščnica na šibkem stebelju. — Pa je to kal drago? pozveduje starka. Previdno se dotipaava toga kočljivca vprašanja, utirale v gospodično trudne, sozave oči.

— Seveda te drago, pravi gospodična ori tehtnici. — Ali bi mogla dobiti za en dinar? Na to gospodična zaenkrat ne reče ničesar, samo lahen smehljaj ji zbeži preko ust.

Gledam starko, to malo sirotno starko, kako stoji tu z leskovo palico v roki in disano mavhico na hrbtu. — Čudna, nprimer-na prikazen orav za orav v tej elegantni le-karni. In najbolj priklepa moje oči njena mavhica. Tako žalostno prazna ji visi na hrbtu, da ko bi jo iztresel, bi gotovo ne padla iz nje nit drobtinica. In je, o Bog, še v velikonočnem času.

— Mačkica, nazovorim starko. — Kaj pa vam bo oranžovo cvetje? — Oh, za žolodec, zosod, ki me tako boli. Take krče imam zmeral, ne dá se to povedati...

In potem mi pove, da ima že 91 let. — Enaindevdeset let? — Da gospod, orav toliko. Sem jih že čez. Pa to ni orav, mi prav, stareza človeka pustiti tako dolgo živeti. Točko troljenja...

In mi pove, da je iz Sodražice. — Da, zosood, še od onkraj Sodražice. Davi ob zori sem odšla. A nikar nai me ne vprašajo, ko likokrat sem na poti padla!

Iz Sodražice v Ljubljano. Ob zori se je odpravila, zdaj je šest zvečer. Torej je hodila skoro 14 ur. Bogme, dobro je stopala 91-letna ženička!

Iz Sodražice v Ljubljano oo za en dinar oranževca cvetja. Kaj pravite k temu, ljudje božji? Seveda je to neumnost! Toda take star človek je kakor maihen otrok, pade mu nekaj v glavo, pa naredi.

Z 91 leti peš iz Sodražice v Ljubljano in nazaj! Brez besed strmim v starko, v oaičo v njeni držeči roki, v njeno mavhico tako strašno prazno, da bi ne padla ven niti drobtinica, če bi jo obrnil.

Braslovč 33, Gornje Gorče 20, Preserje 52, Spodnje Gorče 111, Poljce 26, Kamenca in Glinja 34, Rakovlje 63, Dobrovlje 25, Podvrh 100, Parizlje 52 Din, skupaj torej 696 Din. Vsem darovalcem lepa hvala! br— Prvi čebelni roj je dobil 27. aprila posestnik Ivan Turnšek na Dobrovljah. Roj je bil težak 3 kg.

Iz Šoštanja

št— Na seji okrajnega cestnega odbora, ki se je vršila 23. aprila v Šoštanju pod predsedstvom zastopnika sreskega načelnikstva g. Eiletza se je v glavnem razpravljalo v kategorizaciji cest v našem okraju. Bil je osvojen predlog, da bi se občinska cesta od St. Vida do Crne, ki je podaljšek banovinske ceste II. reda Šoštanj - St. Vid prav tako spremenila v banovinsko cesto. Ta, potem skozi do Crne restavrirana cesta bi naj tvorila najkrajšo zvezo med Sa-lanko in Mežiško dolino ter obenem priključek na projektirano cesto Kamnik-Lučič-Crna. Dalje je bil bankski upravi stavljen predlog, da se pretvorijo v banovinske ceste dosedanje občinske, oziroma okrajne ceste: Velenje-St. Ilj, Družmirje-Velenje, Velenje-Skale, Velenje-Sv. Martin in Šoštanj-Topolšica.

št— Pri davčni upravi v Šoštanju so med uradnimi urami do všteteja 5. maja razgrnjeni razporedi v odmeri zgradarine za leto 1930. Vsakemu davčnemu zavezancu je dana možnost, da si ogleda predpisano zgradarino.

št— Nedeljski sport. Med SK Šoštanjem in rezervnim moštvom celjskega SK »Atletika« se je vršila pri nas v nedeljo nogometna tekma. Celjani so zmagali s 4 : 1.

št— Šolski izleti so se že pričeli. Prvi so bili letos učenci 4. razrede osnovne šole, ki so si pod vodstvom razrednice Cilke Trobejeve šli ozledat Zagreb. Poleg zoološkega vrta v Maksimurju je mladim najbolj urajala brezplačna vožnja s tramvajem do mestu.

št— Na zgodovinu ori Cerovski so se spomnili nesrečnih pogorelcev iz Zaluke pri Metliki. nabrali 130 Din in odposlali znesek odboru za omoč požorelcem v Metliki. Pomenjajte!

št— Originalna ženička je 87-letna občinska reva Ana Volkova. Ženička je služila pri raznih hišah no mestu, dokler je še bila pri močeh, zadnjih 15 let, ko je že onemogla, je dobila v sirotilnišču zavetišča. Hrano so ji pa dajali njeni nekdanji gospodarji. Sključena, da je komaj še hodila, je prišla na cesti večkrat v nevarno bližino voz in avtomobilov, na tudi smrt: pod vlakom so jo že parkrat rešili. Pred tednom so jo oddali v hribnico v Voinik. Peljala se je tretič v življenju z vlakom, v Celju se pa ni hotela peljati z avtomobilom, češ, da je 87 let dočakala, da se ne bi rada na stare dni podajala v nevarnost.

Dr. J. Bajželj spec. za kožne in spolne bolezni ordinira od 10. — 12½ in od 4. — 7. Röntgentherapia. Diathermia. Beograd, Terazije 7 Palača Izvozne banke 6145

Iz Slov. Bistrice

sb— Ustanovni občni zbor podružnice Vinarskega društva za slovenjebistriški sodni okraj se je vršil 27. aprila v tukajšnji meščanski šoli in je bil izredno dobro obiskan. Navzočih je bilo 50 vinogradnikov, ki so z velikim zanimanjem sledili izčrpanemu predavanju g. ravnatelja Zmavca. Včlenilo se je takoj nad 30 posestnikov. Za predsednika je bil izvoljen učitelj in posestnik g. Matko Janžekovič, v odbor pa gg. V. Gornjak, A. Stampfl in I. Kos iz Slov. Bistrice ter V. Hajsek iz Makol in Lesnik iz Studenice. Popoldne so priredili zborovalni izlet v vinorodne Visole, kjer so si ogledali nekatere vzorne gorice in kleti.

sb— Otepševalno društvo je imelo 28. aprila svoj občni zbor. Imelo 115 članov je bilo navzočih le 13. Iz poročil funkcionarjev je posneti, da je društvo v minulem poslovnem letu nekoliko poživilo svoje delovanje. Za tekoče leto si bo skušalo pridobiti sredstva s cvetličnim dnevom in s tombolo, tako da bo mogoče urediti nekoliko potov in nasadov, ki bi bili zlasti na glavnem trgu in v Gradšču priporočljivi. Društveno predsedstvo je prevzel g. Ferencak, v odbor pa so bili izvoljeni gg. Wald, lekarnar Mondini, Dorn, König, Petek, Ojcegar, Kukovič in Jančič.

sb— Letno kopalništvo. Krajevni odbor Rdečega križa hoče preurediti in razširti naše mestno letno kopalništvo ki je bilo tako zanemarjeno, da ga v prošlem letu vobče ni bilo mogoče uporabljati. Agilni odbor si je zasigural potrebna sredstva in je nabavil tudi že material, tako da bo kopalništvo

odpravila, zdaj je šest zvečer. Torej je hodila skoro 14 ur. Bogme, dobro je stopala 91-letna ženička!

Iz Sodražice v Ljubljano oo za en dinar oranževca cvetja. Kaj pravite k temu, ljudje božji? Seveda je to neumnost! Toda take star človek je kakor maihen otrok, pade mu nekaj v glavo, pa naredi.

Z 91 leti peš iz Sodražice v Ljubljano in nazaj! Brez besed strmim v starko, v oaičo v njeni držeči roki, v njeno mavhico tako strašno prazno, da bi ne padla ven niti drobtinica, če bi jo obrnil.

In sežem v žep in podarim starki kovača. In se skoro prestrašim, — ker je kakor noro od veselja. Smeje se in joče, kritiska na prvi bankovec in samo icelja: Jezus-Marija.

Spozledamo se, gospodična, gospod maister, vsi v lekarni, ki smo pričla tega orizora, in ki nam sega do srca...

Grem, ker se mi mudi na avtobus. Grem pomirjen zastran te uboze stärke, saj vem, da li bodo dali v lekarni zastoni oranževca cvetja in morda še kakozga boljšeza zdravila povrh.

Vendar moram potem še vso pot misliti nanjo. Jaz se vozim, vozim, ona, sirota stara, kako pa bo ona hodila nazaj v svoj kraj? In kaj bo z njo nocol? Kam se bo obrnila v tem tujem velikem mestu, kdo jo bo sročel pod streho, kam bo mogla položiti čez noč svoje tako trudne ude?

A še težje misli mi lezajo na dušo. Kako je to mogoče, se vprašujem, da v deželi, kjer se toliko pridujemo o krščanski ljubini in toliko oise o našem dobrem, vernem ljud-

Trdno, mirno spanje

je vir, iz katerega črpamo moči za uspešno delo. Spanje osvežuje in daje veselje do življenja in do dela. Mnogim je včasih manjka. In kako je pogostokrat enostavno, izogniti se slabemu spanju. Ne uživati dražljiva živila. Ako ste samo enkrat občutili posledice delovanja kofeina v kavi in čaju, se mu čisto upravičeno ne bode hoteli več izpostavljati. Ako pa pijete kavo Hag, bodisi podnevi ali ponoči, Vam vedno prija in nikoli ne moti Vašega spanja. Razen tega pri užitku ne pogrešate ničesar, ker ona je prava, najfinejša zrnata kava, edinole brez kofeina in njegovega neugodnega delovanja. Večji užitek in boljše zdravje, to je kava Hag.

do pričetka sezone urejeno. Potrebno je, da meščani to akcijo vsestransko podprejo in po svojih najboljših močeh pripomorejo, da bo kopalništvo čimprej in čimboljše obnovljeno.

sb— Vokalni koncert kvarteta ljubljanske Glasbene Matice. V soboto 3. maja bo pod okriljem Rdečega križa koncert renomiranega kvarteta ljubljanske Glasbene Matice, ki je brezdvomno izmed najboljših slovenskih pevskih kvartetov. Opozorjamo tudi okličane, da izkoristijo to redko priliko in posetijo koncert. Dobiček je namenjen za obnovo letnega kopalništva.

sb— Običajni Florjanov živinski in kramarski sejem ne bo 4., temveč v ponedeljek 5. maja.

Iz Ljutomera

lj— Prstovoljno gasilno društvo v Ljutomeru. Na Florjanovo 4. maja se bodo zbirale v Ljutomeru gasilske čete lepeza Murškega polja in sosednih srezov, da prisostvujejo blagoslovitvi nove motorne brizgane ljutomerskih gasilcev. To društvo je dobilo prvo veliko priklonno motorno brizgalno, ki je vkovana v gasilski avto in s katero lahko poljubno hitro poleti na kraj nesreče. dočim prva težka motorna brizgalna ori nazlem prevozu no slabih cestah preveč trdi. Dopoldanska svečanost bo na Glavnem trgu in bosta kumovali novi brizgalni gospa županja Irma Zemličeva in soproza šolskega upravitelja ga. Miklova. Popoldnaska prireditve bo v Sokolskem domu, in sicer priredi ob 14. krajeveni odbor Rdečega križa predavanje o prvi pomoči ori nezgodah, nato pa slede gasilske vaje in ljudska veselica.

Prekmurska rodbinska tragedija pred sodiščem

Maribor, 30. aprila. Danes se le pred velikim kazenskim senatom vršila razprava proti 30letnemu Stefanu Utroši, posestniku v Dolgovaških Goricah ori Dolni Lendavi, in njegovi 43-letni tačji Mariji Sipoovi, ki sta bila obtožena, da sta 2. februaria no treznem preudarku usmrtila moža, odnosno tasta, posestnika in nekovskega pomočnika Petra Sipa, in Sicer na ta način, da ga je zet držal za roko, žena pa ga je udarila z nekim topim predmetom po glavi ter mu razbila lobanjo, tako da je nesrečnik za posledicami hudih oškodb umrl.

Obtožena sta pri razpravi zanikala vsako krivdo. Zdravnik, ki je ozređal pokojnega Petra Sipa, je ugotovil, da je bila poškodba na glavi zadana z nekim topim predmetom in da je trditve obtožencev, češ, da je Sipa le nesrečno padel, neosnovana. Tudi je bilo znano, da sta Marija Sipoova in Stefan Utroša živela s Petrom Sipoom stalno v oopru, da so se često pretepali in se med pretepi tudi posluževali nožev. Sipo je bil namreč strasten pijanec in se je rad prepiral. Vse te okoliščine, zovoric, da sta zet in tačca živela v nedovoljenih razmerah, kakor tudi izpovedi nekaterih prič, ki bistvenega niso izpovedale, kljub temu pa obtožena nekoliko obremenile, so bili iasen dokaz, da gre za premissljen uboi. Zagovornika dr. Snuderl, ki je zagovarjal Utrošo, in dr. Ranoc, ki je zagovarjal Marijo Sipoovo, sta pledirala za oprostitve obeh

stvu, kako je to mogoče, da tava tod okoli 91-letna ženska tako zanuščena in tako strašno ubožna! Polno beraveč in postopaveč hodi okoli po tel deželi in dobro se jim zodi, sicer bi ne smrdeli do žganju, ta stara ženička pa ne beraci, in zato se nihče zamio ne zmeni, dasi bi se morala vsakomur v srce smiliti, če bi jo le pozledal.

Lazi uboza starka ko bleda senca po ljubljanskih ulicah, s oaičo v roki in malho na hrbtu, tako bridko prazno, in gredo mimo dobrsročne gospe in gospodične, ki bi se zasochle, ko bi čule, da je ta ženička stara že 91 let in da je prišla v Ljubljano po zdravila 14 ur daleč in z enim dinarjem, ovzevanim v ruta. — a gredo mimo, zredo mimo...

Noč je, in ko to zapisujem, mislim na ubozo starko. Kle je zdaj, kaj je z njo? Morda čepi kie v hladni noči na občestnem kamnu, trudno glavo v naročju, in čaka nanjo, ko jo tako željno pričakuje, da bi jo odrešila troljenja... Toda, ah, takeza ubozeza stareza človeka se še smrt noče usmiliti!

Sadjarji

Za pomladansko škropljenje sadnega drevja potrebna sredstva kakor: Silezia zelenilo (Uranagrin), Arsohol, Sulfok, mazavo mlio, nadeže Fenofitalenov papir ter prav dobre in praktične razpršilniške »Ideal L. B.« dobiti pri tvrdki »CHEMOTECNINA«, Ljubljana, Mostni trg št. 10 (na dvorišču evrdke A. & E. Skaberne).

obtožencev. Senat pa ni bil istega mnenja in je obsodil Marijo Sipoovo na 6 let robije in istotako dolgo izzubo častnih pravic. Utroša pa na 4 leta robije ter na enako izzubo častnih pravic. Plačati morata tudi vse stroške procesa in takse. Obtoženca kazni nista spročela in sta prijavila vzklci in revizijo.

Dopisi

JEZICA. Letošnja javna prireditve Sokola bo 13. julija pri Štirnu in bo izvedena kol proslava desetletnice sokolskega dela na Ježici. K tekam ob priški beogradskega zlela pošlje naš Sokol kompletno vrsto članov za nižji oddelek. Sploh je opaziti povečano delovanje v društvu in sta zlasti oddelka članov in naraščaja prav lepa ter dobro napredujeta. Vendar bi si želeli, da tudi ostala javnost naše Ježice posveti malo več pažnje Sokolu. Ne razumemo, kako more v sedanjih razmerah iskren rodoljub in prijatelj Jugoslavije še vedno le oddaleč gledati sokolsko delo, ko je Sokolstvo danes najpodičnejši pospeševalec narodovega zdravlja in najbolj zanesljiva opora mirne, napredujoče in srečne države.

PETROVČE. (Kmetijska nadaljevalna šola). Med kmetisko mladino v Savinjski dolini se je razgibalo novo življenje. Želja po stanovski izobrazbi je privabila v kmetijsko nadaljevalno šolo za napredek vneta mladeniče, ki so v zimskem času z velikim zanimanjem sledili izvajanjem o umnem gospodarstvu in praktičnim navodilom v vseh za kmeta važnih gospodarskih panovah. Zaključna slovesnost na tukajšnji kmetijski nadaljevalni šoli pričla, da najdeta požrtvovalnost in trud nesebičnih kulturnih delavcev med kmetiskim ljudstvom hvaležen odmev, ter opravičuje do sklepa, da bodo take kali zasidrale močnejše korenine zdravemu napredujočemu kmetištvu.

RIMSKE TOPLICE. V »Jutru« od 24. aprila je bilo priobčeno, da je te dni nezadma izginil od doma Janez Zupan mlajši. Imenovani pa se je v naslednjih dneh zopet vrnil. Odpeljal se je namreč v Novo mesto, dočim je doma izjavil, da se odpelje v Zidani most k bratu. Ker ga k bratu ni bilo, je nastal sum, da se mu je morda zgodila nesreča.

SEVNICA. Kakor znano, se je 23. aprila v št. Janžu na Dolenjskem pri avtonobiskih nesreči smrtno ponesrečil tukajšnji rojak ključavničar Maks Jeler. Star je bil šela 27 let. Njegovo truplo so dali njegovi stariji prepeljati v Sevnico, kajer se je 26. aprila vršil lep pogreb na tukajšnji pokopališče. Tragično preminulega mladeniča so spremljali na njegovi zadnji poti tudi Sokoli in gasilci. Bodi pokojniku ohranjen blag spomin, rodbini Jelerjevi pa naše iskreno sožalje!

REČICA PRI LASKEM. Okrajna cesta Laško - Spodnja Rečica se nahaja v zelo slabem stanju. Pričelo se je pred kakim mesecem z dovažanjem gramozca, katere delo pa sedaj iz neznanih vzrokov počiva. Čas za posipavanje vendar ni poletil, ko je na cesti pol metra prahu. Prosimo okrajni cestni odbor v Laskem, da se za stvar zanima in naj se cesta, ki je važna že samo za promet z rudnikom in za katero se poleg običajnih doklad pobira še davek za prekomerno uporabo, ne prepušča popolnemu uničenju. Istotako se naj posveča več pažnje snazanju odtočnih žlebov in kanalov, ki eo polni blata že več let. Tudi kupi nastrganega blata se naj je enkrat odstranja, ker promet na že itak ozki cesti še bolj evirajo.

OKOLICA CELJE. Cesta na Stari grad je zaradi izredno velikega prometa pri slabem vremenu v zelo slabem stanju. Nekateri deli ceste so taki, da voznik le z največjim naporom svoje živine voz oremake, med tem ko je pešec v nevarnosti, da mu čevlji ostanejo v blatu. Prošnje za popravilo na pristoinem mestu nič ne zaležejo. V zadnjem času ovažamo šestokrat tudi avtomobile na Starem gradu. Nekateri ljudje se namreč privoščijo zabavo, da se vozijo z avtomobilom na grad. Pri tem se seveda ne zavadaio, da s to vožnjo posestnikom ob cesti povzročajo škodo. Dotično že itak slabo cesto, ki je komaj za hribovske vozove dovolj široka, ter tudi ni namenjena za kakšen drug vozni promet, kvarijo in slabšajo avtomobili. Avtomobilisti si ovirajo pot na ta način, da posestnikom odrežejo, odnosno odvzotijo zemljo ter jim tako uničujoče košnjo. Ovira oa se s tem tudi domaćim voznikom promet, ker se na tako ozki poti avtomobilom ne morejo izogibati. Ker so to zvoli luksuzne vožnje na Stari grad brez vsakega pomena in koristi ter tudi nevarne, bi bilo na mestu, da jih oblastva kratkoma zabranijo.

Spominjajte se slepih!

GOSPODARSTVO

Novi konkurzni zakon in poravnalni zakon sta danes dobila obvezno moč

Z današnjim dnom sta dobila konkurzni zakon in zakon o prisilni poravnavi izven konkursa (Uradni list št. 23. aprila t. l.) za vsa država obvezno moč. Istočasno pa so prestali veljati vsi konkurzni zakoni, ki so veljali doslej v poedinah pravnih območjih naše kraljevine in vsi predpisi zakonov, uredb in naredb, kolikor naspotujejo novima zakonoma, izvzemši predpise konkurznih zakonov in drugih zakonov in uredb, ki se nanašajo na konkurz pridobitnih in gospodarskih zadrug.

Zakon, s katerim se uvajata konkurzni zakon in zakon o prisilni poravnavi izven konkursa (Uradni list št. 23. aprila t. l.), navaja tudi, kateri predpisi drugih zakonov, ki so v zvezi s konkurznim postopanjem, ostanejo še dalje v veljavi ter vsajube poleg tega prehodne določbe za čas, dokler ne izide enotni zakonik o sodnem postopanju v civilnih pravnih, dalje enotni zakon o izvršbi in zavarovanju ter enotni zakon o zastavitnicah in delnih obveznicah.

Konkurzi, ki so bili uvedeni pred dnem, ko dobi novi konkurzni zakon obvezno moč, se morajo izvesti po dotedanjih predpisih. Izjemoma je uporabljati predpise novega konkurznega zakona v t. z. obstoječem konkurzu če se predlaga prisilna poravnava po novem konkurznem zakonu, kakor tudi predpise novega konkurznega zakona o ekrajšem konkurznem postopanju.

Z uvajanjem enotnega konkurznega in poravnalnega zakona za vsa država smo storili velik korak naprej v konsolidaciji in v izenačitvi naše gospodarske zakonodaje, kakor tudi v pogledu pravne sigurnosti. Novi konkurzni zakon se v glavnem nanaša na avstr. konkurzni zakon iz l. 1914. in njegovi poznajši noveli. Zato v Sloveniji in Dalmaciji, kjer je doslej veljal še avstrijski konkurzni zakon iz leta 1914. (toda brez naknadnih avstrijskih novel) ne bo zahteval sprememb; pač pa znači novi konkurzni zakon za pravno področje Srbije, kjer je doslej veljal zastareli srbski konkurzni zakon iz l. 1860., in za pravno področje Bosne in Hercegovine, kjer so se doslej otvarjali konkurzi le nad imovino protokoliranih trgovcev brez možnosti poravnave v konkurzu, važno in temeljito spremembo konkurznega prava.

Se večje važnosti, kakor jo predstavlja že uvajanje enotnega konkurznega zakona, pa je zopetna uvedba prisilne poravnave izven konkursa, za katero je bilo od leta 1925, ko je bila ukinjena od l. 1922. za vsa država razširjena hrvaška naredba o prisilni poravnavi izven konkursa (od 10. decembra 1916), mnogo boja. Novi prisilno-poravnalni zakon se v formalnem pogledu naslanja sicer na omenjeno hrvaško naredbo o prisilni poravnavi, vendar je v materialnem pogledu pod precejšnjim vplivom sedanega avstrijskega prava.

Seveda z uvajanjem novega enotnega konkurznega in poravnalnega zakona še ni izvršeno popolno izenačenje konkurznega prava za vsa pravna področja države, vsaj dokler ne dobimo enotnega civilno-pravnega postopka in enotnega eksekucijskega reda. Dolej se bodo vsakemu pravnemu področju subsidiarno uporabljali tudi v konkurznem postopanju predpisi veljavne civilno-pravnega postopka. To je važno zlasti za obseg konkurzne mase, ker obstojajo v raznih pravnih področjih različni predpisi o tem, kateri pramoženjski predmeti so izvzeti od izvršbe in s tem tudi od konkurznega postopanja. Srbski zakon o civilnem pravnem postopanju n. pr. izvzema od izvršbe hišo kmetovalca z gospodarskimi poslopi, orodjem in gotov obsegi zemljišča, ki se ravna po številu rodbinskih članov. Slični predpisi veljajo tudi v Besni in Hercegovini. (Nadaljnji članek sledi.)

Možnost brezspesnega zaključka avstrijskih trgovinskih pogajanj z Jugoslavijo in Madžarsko. Z Danaja poročajo, da se bodo 2. t. m. nadaljevala pogajanja za revizijo avstrijskih trgovinskih pogodb z Jugoslavijo in Madžarsko. Tekom razprav avstrijske vlade z industrijskimi krogi se je izkazalo, da bi se s prisvankom Avstrije na zvišanje nekaterih madžarskih in jugoslovenskih industrijskih carin (kot profitekcije za pristanek obeh držav k zvišanju avstrijskih agrarnih carin) poslužila izvozna pozicija avstrijske industrije. Zato računajo že s tem, da bodo avstrijska pogajanja z Jugoslavijo in Madžarsko brezspesna. V tem primeru bi se po Avstriji odgovorila trg pogodba z Madžarsko zopet podaljšala do 30. junija 1931 (do tega dne je neodpovedljiva avstrijsko-jugosl. pogodba). Da bi se po navzlic temu zaščitilo avstrijsko kmetijstvo, je po eventualni brezspesnosti pogajanj predvidena takojšnja uvedba davka na moko v višini 15 grošev (120 Din) na kg. Dve tretjini dohodkov tega novega davka bi se porabila za subvencije kmetovalcem, ena tretjina pa za subvencije mlinski industriji.

Občni zbor Zadrugne zveze v Ljubljani. Včeraj dopoldne se je vršil v beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani 30. občni zbor Zadrugne zveze, na katerem je bilo po delegatih zastopanih okrog 300 zadrug. Zborovanje je otvoril predsednik Zveze minister dr. Anton Korosec, ki je pozdravil navzočega bana inž. Serneca in načelnika kmetijskega oddelka banke uprave gosp. Zidaniška. Na predlog načelstvenega ravnatelja gosp. Gabrovška je bila poslana vladna stna brzojavka Nj. Vel. kralju; prav tako sta bili odposlani pozdravni brzojavki predsedniku gen. Zivkoviću in kmetijskemu ministru dr. Frangešu. V daljšem govoru je nato minister dr. Korosec razpravljal o aktualnih združinskih vprašanjih ter o ustanovitvi nove privilegirane izvozne družbe. Iz letnega poročila, ki ga je podal načelstveni ravnatelj g. Gabrovšek, je razvidno, da je imela Zveza ob koncu minulega leta 578 včlanjenih zadrug s 133.000 člani. Pri včlanjenih kreditnih združbah so znašale hranilne vloge ob koncu l. 1928. 835 milijonov Din, od katerih je bilo pri Zvezi naloženih 180 milijonov Din. Poročilo o računskem zaključku za prelet leto je pjal g. Ign. Zaplotnik (o glavnih postavkah tega računskega zaključka je »Jutro« že poročalo). Na podlagi referata ravnatelja Zveze dr. Basaja se je razvila debata o obrstni meri ter je bilo glede na tendenco k zvišanju obrstne mere za vloge v bivši mariborski oblasti sklenjeno, naj ostane sedanja obrstna mera za vloge nespremenjena. Na koncu so bile sklenjene resolucije glede potrebne končne ureditve terjatev napram

bivšim Poštnim hranilnicam na Dunaju in v Budimpešti in glede ureditve obvezne predvojnih avstrijskih državnih rent in deželnih posojil, ki so v posesti naših državljanov.

Novo zahtevo nemških hmeljarjev. Na protestnem zborovanju žateških hmeljarjev zaradi nameravanega povišanja nemških uvoznih carin na hmelj je bila podvržena kritiki tudi zahteva nemških hmeljarjev, po kateri naj bi se poleg povišanja carin z naredbno prisilje še nemške pivovarne, da porabijo le 10 odstotkov inozemskega hmelja. Senasor Stöhr je napovedal, da se bo glede nameravanih novih ovir za izvoz hmelja v Nemčijo v kratkem vršila širša anketa, na kateri bodo sodelovali tudi predstavniki češkoslov. kmetijskega, trgovskega in finančnega ministrstva.

V likvidacijo je stopila Zadruga elektrarna v Staršah pri St. Janžu na Dravskem polju.

Konkurz je razglašen o imovini Rudolfa Ribiča, trgovca v Ptuj. (prvi zbor upnikov pr. okr. sodišču v Ptuj 10. maja, oglaševanje rok do 7. junija, ugotovitevni narok 14. junija).

V trgovski register so se vpisale nastopne tvrdke: Slika, družba z o. z. v Ljubljani (nabava, reproduciranje, zalaganje slik, fotografij, umetnin, književnih, glasbenih, kinematografskih in drugih del in izkoriščanje tozadevnih avtorskih pravic; osnovna glavnica 150.000 Din; poslovodje: Ambrožič Miroslav, Podkrajski Emil in Ribnikar Adolff iz Ljubljane); Papišček, družba z o. z. v Mariboru (osn. glavnica 20.000 Din; poslov.: Stimpach Valentin in Šef Cecilija iz Maribora); Bulc & Ko., tovarnar za izdelovanje krede in krednatih izdelkov Jugokreda, družba z o. z. v Mirni (osn. glavnica 30.000 Din; sedež podjetja se prenese v Ljubljano); Vegi & Bevc, trgovina z mešanim blagom v Celju; Kedi Marija & Comp., trgovina z mešanim blagom »pri Zvezdi«, v Gaberju pri Celju.

Albansko denarstvo. Iz poročila, ki ga je albanska Narodna banka izdala za preteklo poslovno leto, je razvidno, da se je ta prvi denarni zavod Albanije, ki je kakor znano pod italijanskim vodstvom, že nekoliko bolj zveljal v albansko gospodarstvo. Banki je doslej uspelo spraviti v promet za 11,5 milijonov zlatih frankov (126 milijonov Din) bankovcev, dočim je znašal obtok ob koncu l. 1928. 10,1 milijona frankov, ob koncu leta 1927. 6,3 milijona frankov in ob koncu l. 1926. le 2,3 milijona frankov. Vendar pa je obtok še vedno majhen, ker daje albanski narod prednost kovinskim predvsem srebrnim novcem, katerih kupna moč je za zaradi padca cene srebra precej popustila, kar je izzvalo navidezno dražnjo. Zakonski kovanci, ki jih izdaja banka, se le težko uveljavljajo. Značen del primanjkljaja zmanje trgovine (uvoz 24. izvoz 15 milijonov frankov) se krije z dohodki od posojila, ki ga daje Albaniji italijanska družba za povzdigo albanskega gospodarstva »Sveva«. Zlato in devizno kritje je ob koncu prelet. leta znašalo 19,2 milijona frankov, kar odgovarja obveznosti v obtoku bankovcev (11,5 milijona frankov) in v vlogah (8,6 milijona frankov).

Prodaja neučinenih poštinih znamk se bo vršila potom oterne licitacije dne 15. t. m. pri računsko - ekonomskem oddelku ministrstva za gradbe v Beogradu. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI.)

Oddaja zakupa restavracije na postaji Grosuplje se bo vršila potom licitacije 17. t. m. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave 1 tahometra; do 15. t. m. pa glede dobave 1000 kub. m jamskega lesa. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 16. maja ponudbe glede dobave 12 komadov Varta - elementov, 150 impregniranih lesenih drogov in 200 komadov karbidnih svetilk. Dne 20. t. m. se bo vršila pri komandi mornarice v Zemunu oterna licitacija glede dobave barv in barvarskega materialja (razni laki, laneo olje, terpenolno olje, sivatki, katran, železni minij, kofonija, arzenik, antikoroziv, emola, karbolini, spiriti, gorska kreda, cinkovo belilo, sadra itd.). (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.)

BORZE

30. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Več potrebe je bilo v devizah Praga in Newyork. Tečajni deviz so se zaenkrat zopet ustalili in je danes edino deviza Newyork za malenkost popustila. Na zagrebškem efektne tržišču se je Volna škoda danes za malenkost okrepila ter se je za kaso trgovala po 422 in za maj po 422,50. V inoveštskem posojilu so bili zaključki po 87-87,25. Blairova posojila pa so nadalje bolj slaba ter je bilo 7 odstotno zaključeno po 85. Med bančnimi papirji je prišlo do prometa v Prastredionu po 900, v Union banki po 196 in v Jugo banki po 81. med industrijskimi delnicami pa je bila zaključena iz Sečerana po 370.

Devize in valute

Ljubljana, Amsterd. 22.755. Ber. 1348-13,51 (13.495), Bruselj 787-789 (787,5). Budimpešta 9.885, Curih 1095,9. Dunaj 795,76-798,76 (797,26). London 274,85, Newyork 56.315-56.515 (56.515). Pariz 220,76-222,76 (221,76), Praga 157,96 do 167,56 (167,46). Trst 296,22.

Zagreb, Amsterd. 22.7550, Dunaj 795,76 do 798,76, Berlin 13,48 - 13,51, Bruselj 789,32, Budimpešta 988,50, Milan 295,15 do 297,15, London 274,45 - 275,25, Newyork ček 56,3150 - 56,5150, Pariz 220,76-222,76, Praga 167,06 - 167,86, Curih 1094,4 do 1097,4.

Curih, Zagreb 9.1275, Pariz 20.2350, London 25.07875, Newyork 515,75, Bruselj 72.0250, Milan 27,03, Madrid 63,90, Amsterd. 207,65, Berlin 123,14, Dunaj 72,7250, Sofija 3,74, Praga 15,28, Varšava 57,85, Budimpešta 90,20, Bukarešta 3,07.

Dunaj, Beograd 12.52625 - 12,58625, London 34.42575 - 34,52375, Newyork 707,75 do 710,25, Curih 137,22 - 137,72; dinarji 12,455 - 12,515.

Effekti

Ljubljana, 8% Blair 97,25 bl., 7% Blair 86,25 bl., Celjska 160 den., Lj. kred. 120 den. Prastrediona 905 den. Kreditni zavod 165 den., Veveče 132 den., Ruše 260 - 270

Zagreb, Državne vrednote: Volna škoda aržna in kasa 422,25 - 422,50 za maj 422,75 - 423, za december 426,50 - 423, investicijski 87 - 87,50, agrarne 54 den., 8% Blair 96,75 - 97,50, 7% Blair 84,50 do 85; bančne vrednote: Prastrediona 90) do 902,50, Union 196 - 198, Jugo 81 - 82, Narodna 8500 - 8680, Srpska 178 - 182, Zemaljska 146 - 150, Ljubljanska kreditna 129 den., Poljo 58 - 58,125; Industrijske vrednote: Narodna šumska 21 - 31, Gutmann 165 - 172, Slaveks 70 - 80, Drava 270 - 320, Sečerana 370 - 380, Brod vagon 110 den., Veveče 125 den., Isis 28 den., Dubrovačka 440 - 450, Jadranska 31) do 520.

Blagovna tržišča

Les

+ Ljubljanska borza (30. aprila.) Tendencja za leto nespremenjena. Prometa ni bilo. Povpraševanje je za emrekove deske (24 mm. l., 11., paralelne, ostronobe, oceljene, 4 m v širini 16-40 cm). Nudi se večja množina tesnega lesa različnih dimenzij.

Zito

+ Ljubljanska borza (30. aprila.) Tendencja za žito nespremenjena. Prometa ni bilo. Nudi se pšenica (sl. p., mlev. tar. plač. 30 dni) baška 80 kg po 255 - 257,50, 78 kg po 250 - 252,50, 77 kg po 245 - 247,50; rž: baška, 72/73 kg po 202,50 - 205; koruza: baška promptna po 142,50 - 145 za maj po 145 - 147,50; ječmen: baški, 63/64 kg po 162,50 - 165; oves: baški, navadna tarifa po 180 - 185; moka: »Oge. lco, Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 400 - 405.

+ Novosedska blagovna borza (30. aprila.) Tendencja nespremenjena. Promet: 18 vagonov pšenice, 4 vag. moke, 1 vag. otrobov, 25 vag. koruze in 2 vag. ovs. Pšenica baška, 77 kg 192,50 - 197,50; 78 kg 197,50 do 202,50; gornjebaška, 78 kg 200 - 205; banaška, Tisa šlep, 78 kg 200 - 205; gornjebaška, 78 kg 195 - 200; sremaka, 77 kg 177,50 - 180. Oves: baški in sremaki 125 - 130, Ječmen: baški, 63/64 kg 110 - 112,50. Koruza: baška in sremaka 96-97,50; baška, Indja Dunav 95 - 97,50; baška in sremaka za maj 97,50-100; za junij 100-102,50 banaška 90-92,50. Moka: baška, Ogg' 835-845; »Oge 330-340; »z 295-305, »s 240-250, »e 170 - 180; »z 125 - 130; »s 85 - 95. Otrobi: 75 - 80.

+ Budimpeštanska termiska borza (30. aprila.) Tendencja elabša; promet srednji. Pšenica: za maj 20,30 - 20,31, za junij 20,63 - 20,64, za oktober 19,59 - 19,60; rž: za maj 10,45 - 10,50, za oktober 12,48 do 12,50, koruza: za maj 11,70 - 11,73, za julij 11,84 - 11,85, tranzitna za maj 11,20 do 11,25.

Živina

+ Dunajski živinski sejmi. Na evinjski sejem 29. aprila je bilo prigranih 10.885 komadov, od tega 2873 iz Jugoslavije. Pitane svinje so se pocenile za 5 - 10 grošev, mesne pa so se podražile za 5 grošev. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje l. 1,90 do 2, angleške križane 2,05 - 2,30, mesna 2,15 - 2,60. Na govejci sejem 28. aprila je bilo prigranih 2248 komadov, od tega 152 iz Jugoslavije. Pri slabem prometu so se vse vrste podražile za 5 grošev pri kg. Voli notirajo: izjemno 1,85 - 2,05, l. 1,60 do 1,80, II. 1,30 - 1,55.

SPORT

Sportni drobci

V okvirju sportskih manifestacij v Beogradu, ki se pričnejo v soboto, se vrši tudi borba naših in švedskih teniških igralcev za Davisov pokal. V naši reprezentanci so igrači Schaefer, Friedrich in Radović. Švedsko pa bosta zastopala Sederstrom in Ramberg. Schaefer je naš državni prvak ter je ravno zadnje dni v Atenah dosegel lep uspeh. Plasil se je za finale za teniško prvenstvo Sredozemskega morja. Schaefer je rutiniran igralec, ki je že večkrat igral v naši državni reprezentanci. Bivši naši državni prvak Friedrich igra, čeprav ne ravno elegantno, vendar zelo sigurno. Na njega se mora vedno računati. Tretji naš igralec Radović igra topot prvič v državni reprezentanci. V Atenah se je zlasti prvi dan držal prav odlično. Vendar nima dovolj duševne sile, da bi zdržal do konca. Upamo pa, da bo topot napel vse svoje sile, da pripomore našim barvam do častnega uspeha. Šveda Sederstrom in Ramberg sta rutinirana igralca ter izborna tehničarja. Pa tudi ona dva nista nepremagljiva, zaradi česar je izid tega važnega tekmovanja docela negotov.

V prvem kolu za Davisov pokal sta se vršila že dva srečanja. Anglija je porazila Nemčijo s 3 : 2, s istim scorem pa Indija Grčijo.

Kakor smo že poročali, so naši sportni odnosi z Madžarsko vzpostavljeni. Madžari so sprejeli predlog JNS, naj se nogometna tekma med našo in madžarsko reprezentanco odgodi do jeseni. Vodeča madžarska moštva se pogajajo z našimi, zlasti zagrebškimi za tekme. Hungarija je že sklenila pogodbo ter bo Binkoštni igrala v Zagrebu proti Concordiji in proti Hašku.

Anketni odbor JNS, ki je imel nalogo, da prouči pogoje onih klubov, ki jih je bivši upravni odbor JNS v Zagrebu na predlog ZNS pred zadnjo glavno skupščino sprejel kot član, je končal svoje delo. Prijavljenih je bilo nad 150 klubov, od katerih pa 146 ni imelo potrebnih pogojev za članstvo JNS. Zaradi tega jih je novi upravni odbor JNS brtal iz seznama svojega članstva.

Službeno iz LNP. Za prvenstvo LNP se odruja dvojni finale, in sicer 4. maja v Mariboru med SK Ilirija in ISSK Maribor ter 11. maja v Ljubljani. Sužbojuči odborniki LNP za nedeljo 4. t. m. v Mariboru g. Marinič. Vstopnice dostavi LNP, in sicer potom g. Mariniča. Čisti preostanek inkasa si delita kluba na polovico, enako event. deficit. Moštvi potujeta na lastne (klubove) stroške, če se kluba drugače ne sporazumeta. Sodniško vprašanje in tehnične zadeve naj uredita kluba v medsebojnem sporazumu, o čemer je takoj obvestiti LNP. Po končani tekmi se mora napraviti obračun ter 5 odst. od brutto-inkasa izročiti služb. odborniku LNP. Mo LNP v Mariboru skrbi za rediteljstvo.

Posebni vlak v Maribor k tekmi Ilirija: Maribor. SK Ilirija bo izpostavila posebni vlak k prvi finalni igri za prvenstvo LNP ki se vrši v nedeljo ob 16.30 v Mariboru, ako se prijavi do jutri popoldne dovolj udeležencev. Vozna cena bo polovična. Podrobnosti prinašamo med dnevnimi vestmi. Prijave sprejema SK Ilirija danes in jutri med 13.30 in 15. ter med 18. in 19. uro v kavarni »Evropa« proti plačilu polovične vožnje, ki se vrne, ako bi posebni vlak odpadel.

Službeno iz LNP. Vsi oni, ki nameravajo potovati v Beograd na sportno manifestacijo, naj se zglase danes, v četrtek, od 14. dalje pri l. podpred. g. Stanku, Delavska zbornica I. nadstr. kjer dobijo legitimacijo, ki upravičuje do proste vožnje. Tajnik I.

Medklubski odbor za table-tenis v Ljubljani (službeno). Danes ob 21.30 seja v kavarni Emona.

Poklonitvena manifestacija v Beogradu. (Objava vsem klubom!) Vsi, ki se udeležijo poklonit-

vene manifestacije v Beogradu, dobe izkaznice za brezplačno vožnjo preko svojih klubov in podsavezov pri Jugoslovenskem zimskosportnem savezu v Ljubljani. Vposladi morajo po klubu m podsavezu potrjen seznam članov, ki potujejo. Prevoz koles in motociklov je v priljubljenem vozu istega vlaka enako brezplačen. Za udeležence je določen poseben vlak v soboto 3. maja ob 20.10 zvečer iz Ljubljane. Udeleženci, ki stanujejo izven Ljubljane, morajo tako potovati, da vstopijo v Ljubljani ali na vmesnih postajah brzojavka v ta vlak. Brezplačna vožnja velja od njih izhodne postaje. Izkaznice izdaja savezni blaginik g. Ivo Komar, inseratni oddelček »Jutra« v Ljubljani. — Za Savez sportnih savezov JZSS.

SK Krakova. Danes ob 20. se ožjeza odbora v gostini Usenik, Borštnikov trg 2. — Danes in jutri od 17. dalje trening I. in II. skupine na igrišču SK Jadrana.

IZ SK Ilirije (nogometna sekcija). Danes točno ob 18. naj pride kompletna I. garnitura zaradi fotografiranja v garderobo. V primeru deževnega vremena se fotografiranje odgodi na soboto, točno ob 13. Opozorjamo na nove objave v članski knjigi. Trening I. skupine je odšel ob sredah in četrtkih, II. skupine ob torkih in četrkih, pričetek treninga ob 17., garderoba je dostopna od 16. dalje. — Hazenska sekcija ima danes ob 19. v kavarni Emona (damski salon) sejo sekcijskega načelstva. Jutri od 17.30 dalje trening za vse igralce. V nedeljo 4. V rezervna družina proti SK Savi v Ljubljani.

SK Sava: SK Ilirija. V nedeljo 4. t. m. gostuje v Ljubljani prvič mlada ambiokozna družina Sava. Nastopila bo proti Iliriji ob pol enajsti uri dopoldne. Ilirija pošlje v boj svoje najmlajše igralce, katere namerava preizkusiti v svrhu izpopolnitve nekaterih šibkeje zasledenih mest v I. družini. Tekma bo nudila brez dvoma dober in interesanten sport, ker so najmlajše Ilirijance trenutno v prav dobri formi in ne zaostajajo v tehničnem pogledu prav nič za prvo družino. Tekma se odigra na igrišču Ilirije. Ob 9. nastopita v predgiri dve nogometni moštvi.

Službeno iz LHP. Seja upravnega odbora danes ob 18. in ne, kakor je bilo prvotno določeno, ob 20. Seja se vrši v običajnih prostorih kavarne Emona. Zaradi izredno važnega dnevnega reda se prosijo vsi odborniki, da sigurno prisostvujejo tej seji. Tajnika.

Pivalska sekcija SK Ilirije. Seja načelstva se bo vršila danes ob 18. uri v damskem salonu kavarne Emona.

Napredki tržiške šole za obrtni naraščaj

Tržič, 30. aprila

Tekoče šolsko leto se je na tržiški obrtno-nadaljevalni šoli slovesno zaključilo s prireditvijo razstave vajeniških del v telovadnici meščanske šole v nedeljo. Razstavo je otvoril s toplim pozdravom na navzoče valence in moistre predvodnik upravnega odbora g. Ivan Lončar. Vodia šole g. Lajovic je poročal o poslih v preteklem letu. Iz njegovega poročila posnemamo, da je bila tržiška obrtno-nadaljevalna šola ustanovljena v letu 1875. in da praznuje letos svoj 56. jubilej.

Obiskovalci iz 92 valencev in vajenk, ki so se poučevali v treh postopnih razredih. Kolikor vemo, je tržiška obrtno-nadaljevalna šola ena prvih, ki se je otresla pripravljalnega razreda kot največje cokie vsega napredka. Merkantilne predmete se poučuje po razredih, strokovno risanje in blagoznanstvo pa po strokah. Uspehi tako deljenega dela so vsako leto večji. Razstavljene risbe in izdelki kažejo od lanskega leta velik napredek. Lansko leto smo na tem mestu ugotovili izredno lepe uspehe v strokovnem risanju za čevljarje, ki so tudi letos ostali na odlični višini. letos pa so nas krojači in šivilje presenetile z izredno posrečnimi modeli oblek iz barvastega papirja. Gdč. Vončimova, ki poučuje strokovno risanje za šivilje in krojače, je s svojim uspehom v resnici lahko zadovolvna. Navzoča zastopnika tržiških obrtnih organizacij g. Hinko Snoj za Zadrugo rokodelskih obrti za Tržič in okolico in Jože Štefe za čevljarstvo zadrugo sta izrekla lepe počutne besede obrtnemu naraščaju in razdelila med najboljše valence 25 nagrad v obliki hranilnih knjižic in v rotovini, kar je valence prav razveselilo, ker so videli, da imajo moštiri zanje in njihovo, večkrat prav težko življenje pravo razumevanje. Prepričani smo, da se bodo v bodoče še bolj posvetili svoji izobrazbi. H koncu je zapel vajeniški pevski zbor pod vodstvom šolskega upravitelja g. Paternosta lepo in dosti dovršeno par narodnih pesmic in državno himno.

Reči moramo, da je tržiška obrtno-nadaljevalna šola na prvih potih in da rodi vsako leto lepše uspehe. Da pa more biti nieno delo tako uspešno, se ima zahvaliti svojemu upravnomu odboru, ki skrbi z največjo vneto za vse stvarne šolske potrebščine in to po največjih zaslugi mestne občine, kateri je vodja šole izrekel v imenu šole in valencev najlepšo zahvalo za nieno podporo. Prav tako se zavzemata obe obrtniški organizaciji za dobrobit šole pri vsaki priliki in jo tudi zmotno podpirata. Za piko tekočega šolskega leta napravi šola poučni izlet v Maribor in na Falo, in sicer v nedeljo 4. maja. Iz Tržiča se odpeljejo izletniki v soboto popoldne ob pol treh, pridejo v Maribor zvečer ob 10., prenočevati bodo v telovadnici IV. mestne deške osnovne šole, v nedeljo si ogledajo elektrarno na Fali, napravijo pešizlet nazaj v Maribor, v ponedeljek si ogledajo mariborske zanimivosti, predvsem delavnice državnih železnic, naker se bodo vrnili v ponedeljek popoldne ob pol treh proti Ljubljani in prispo v Tržič z večernim vlakom. Izleta se bo udeležilo okoli 50 valencev in pomočnikov pod vodstvom svojih učiteljev in v spremstvu svojih moštrov.

V Mariboru je obrt prav razvita in tudi tržiški obrtniki imajo s svojimi mariborskimi tovaršji že precej stikov, ki jih hočejo sedaj ob priliki tega izredno pomembnega izleta še poglobiti in razširiti. Bodočnost Tržiča pa zahteva seveda kar najpogostejšo obrtniško izobrazbo in ta se ravno na takih običajnih izletih kar najbolj posušuje. Razveselivo dejstvo je, da se vsakoletni poučni izleti tržiške obrtno-nadaljevalne šole tako priljubiti med obrtniki, da jih vsako leto kar želino pričakujejo in se že v naprej nanje veselijo in vprašujejo, kam da bodo letos šli. Le tako napreji Obrtniki mora za svojo izobrazbo temeljito poskrbeti in za nio tudi stalno se brgati.

Perfektno kuharico

proti dobri jutri išče tričlanska rodbina. — Naslov nove uprave »Jutra«, kamor se lahko naslove tudi pisbene ponudbe pod »Perfektna kuharica«.

K vprašanju tujskega prometa na Kočevskem

Kočevje, 29. aprila

Kočevska se nahaja v težki gospodarski krizi. Kdor hodi po kočevskih vaseh, bo našel toliko siromašnosti in toliko gospodarskega zaostanka kakor nikjer drugje. Hiše so majhne, z lesenimi ploščami krite in razpadajo. Na trgu nimajo skoraj nobene prave vrednosti. Polja so zanemarjena in o oravem smotrenem poljedelstvu ni govora. Kmetom manjka večje kmetijske izobrazbe, manjka pa jim tudi — kar je glavno — orimernih strojev, s katerimi bi mogli izboljšati zemljo in si olajšati obdelovanje. Skoraj nikjer niso vpeljana umetna gnojila in druga slična sredstva, ki izboljšujejo in plemenitijo zemljo. V zadnem času deluje v tem pravcu kočevska podružnica kmetijske družbe, vendar doslej brez večjih uspehov. Na istem stoji kočevska živinoreja. Kmetje ne goje nikake plemenite pasme, marveč je tako zvane »buse«, ki so le dobre za vprego, ne pa za klavno živino. V večji meri je razvita prašičereja, vendar tudi ta ne tako, da bi nudila prebivalstvu kak večji vir dohodkov. Opustila se je docela ovčereja in koziereja, dasi bi to dovelo, če bi se jih sistematično gojilo, nad vse dobro uspevalo.

Za vso rodbino

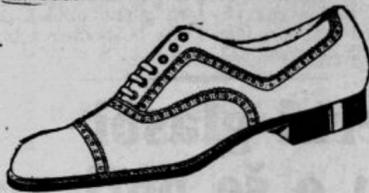
6637-40933
Din. 269.—

Elegantni polčevlji, tope oblike, izdelani iz finega rjavega ali črnega telečjega boksa.

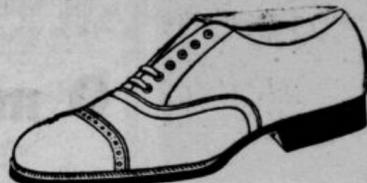
Čvrst podplat in elastičen gumast podpetnik olajšujeta hojo in se v njih ne utrudita.

9637-70961
Din. 269.—

Čevlji za promenado in vsak dan, polšilaste oblike, okrašen z okusno perforacijo. Izdeluje se v črni ali rjavi barvi.

1937-40822
Din. 199.—

Moški polčevlji iz prima usnja z gumastim podpetnikom.

6227-
Din. 199.—

Kombiniran moški čevlji v obliki sandala. Elastičen podplat in gumasta peta omogočujeta udobno hojo.

6625-87952
Din. 229.—

Okusen polčevlji na trakove, okrašen s kombinacijo sunburn in rjave barve ter s finim perforiranjem.

Široka oblika olajšuje hojo, zaradi česar je priljubljen za izprehode in daljše izlete.

1645-84951
Din. 229.—

Čevljiček za izprehod v modnih barvah, okrašen s finim perforiranjem.

6625-40962
Din. 229.—

Rjav ali lakiran polčevlji na trakove, okrašen s finim perforiranjem. Nizka peta in široka oblika zagotavljata udobno hojo ter ga zaradi tega priporočamo za vsakodnevno porabo.

1955-44639
Din. 229.—

Jako močan in udoben čevljiček na nizki peti v sunburn barvi, okrašen s temnejšo nianso rjave barve.

9805-60305
Din. 229.—

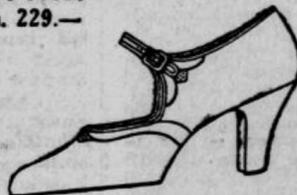
Dekoltiran čevljiček iz laka ali rjavega ševro. Izdelujemo jih svilenega atlasa za Din 169.—, a iz saltina za Din 69.—. Praktičen in eleganten čevljiček, ker dela nožico majhno in dražestno.

9675-84461
Din. 229.—

Čevljiček za promenado na visokem podpetniku v svetlih barvah, z okusno kombinacijo barve in kačje kože. Našiti okrasijo so karakteristika letošnje mode.

9675-84444
Din. 229.—

Nežen damski čevljiček, svetlih barv, z okrasom prave kačje kože. Izdelujemo ta okras tudi v laku.

9845-60105
Din. 229.—

Eleganten, gladek, lakiran čevljiček k večernim toaletam. Ta čevljiček izdelujemo tudi iz atlasa za Din 169.— in črnega lastina ali žameta za Din 89.—.

Br. 27-30 99.—
Br. 31-34 129.—
Br. 35-38 149.—

Razposajeni dečl.

Izdelujemo čvrste čevlje iz mehkega dullboksa z gumastim podplatom in Indijancem. Jako trpežen.

3670-
Din. 69-89.—

Lahek otroški čevljiček iz mehke kože. Široka oblika odgovarja vsem potrebam otroške nožice.

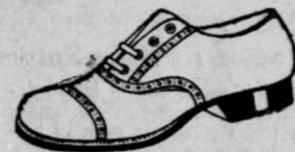
3630-
Din. 29.—

Najmilejšim.

Otroški čevljiček iz finega ševroa v raznih barvah. Opremljen je s praktično spono za zavezovanje ter se lahko obuva.

3632-70922

Br. 27-30 Din. 129.—
Br. 31-34 Din. 149.—
Br. 35-38 Din. 169.—

Eleganten polčevlji za male kavalirje. Izdelujemo jih iz finega telečjega boksa rjave barve.

2842-60705

Br. 27-30 Din. 99.—
Br. 31-34 Din. 129.—
Br. 35-41 Din. 169.—

Dekliški čevljiček iz la. rjavega boksa ali črnega laka.

9142-10703

Br. 27-30 Din. 49.—
Br. 31-35 Din. 59.—
Br. 36-38 Din. 59.—

Dekliški bel platnen čevlji z usnjenim podplatom. Je tako poceni, da vsakdo lahko razveseli svoje otroke z novimi čevlji.

2622-84732

Br. 27-30 Din. 129.—
Br. 31-34 Din. 149.—

Eleganten dekliški čevljiček.

Izdelan iz finega telečjega boksa v sunburn barvi ali črnem laku z okrasom imitirane kačje kože.

Vrsta 3672-70922

Br. 27-30 Din. 129.—
Br. 31-34 Din. 149.—
Br. 35-38 Din. 169.—

Deški rjav ali črn visok čevlji z usnjenim podplatom.

Bata

Čarobna Jugoslavija

Navdušen opis jugoslovenskih prirodnih krasot v pariškem dnevniku

Martuljkova skupina v Triglavskem pogorju

Veliki pariški dnevnik »Excelsior« je prinesel v svoji številki z dne 15. aprila zanimiv članek o jugoslovenskem turizmu istočasno z dvema fotografijama, ki predstavljata Plitvice in Ohrid. Članek pravi:

Med neizmernimi naravnimi lepotami, ki jih je polna kraljevina Jugoslavija, je ena najzanimivejših in najbolj značilnih vsekakor zunanost njenih mest, ki so interesantna vsako na svoj poseben način. Od orientalskega mesta do najbolj civiliziranega mestnega aglomerata izpolnjujejo jugoslovenska mesta celo raznolično in slikovito isticvo ter so se razvijala v toku narodnega življenja in po njegovih potrebah delež isto usodo, ki jo označujemo tu in tam kot mučeniški žig, včasih pa kot pečat junaštva.

Potnik, ki potuje po jugoslovenski zemlji, bo videl na skrajnem jugu Ohrid, stari Lihmidos, še danes bizantinsko mesto po svoji zunanosti. Razteza se ob obali jezera ter ima nad trideset cerkev iz srednjega veka. Ob obali se zibljejo na jezeru ogromni starodavni ribiški čolni. Lahko se mu pripeti, da pride tudi do Prizrena, stare prestolnice srbskega carstva, ki ima

nje dobe, pridemo v Zagreb in Ljubljano, ki uživata že dolgo vrsto let mirno življenje in ki sta s civilizacijo in kulturo duhovnih vrednosti ohranila svojo nacionalno zavest ter dosegla visoko stopnjo modernega razvoja.

Glavna privlačnost potovanja po Jugoslaviji je v vtisu še skoro nedotaknjene zemlje, ki ima tri sto termalnih vrečev, hribovite in gozdnote predele, plodne ravnine, zanimive stavbe, spomenike ter umetniške sledove še iz predzgodovinskih časov vse do najnovejše dobe, katera zemlja pa je bila do sedaj zbog svojih primitivnih prometnih sredstev po mednarodnem valu zelo malo obiskana.

Kdo se more pohvaliti, da je prestopil modro-belerdeče mejnike jugoslovenske granice ter da si je ogledal z občudovanjem sedemnajst gorskih jezer na Plitvicah v Hrvatski, ki se mirno menjavajo z gozdovi in so spojena s tisočimi slapovi, ki padajo z vrha strmih sten? Ali pa da je prodril skozi bosanske šume z divno floro in favno, oddaljene komaj en dan od srca Evrope, kjer pa vendar že najde turist izpriznjo prenočišče ter vsa mogoča sredstva, da skrajša svojo pot? Kdo je imel priliko,

ni klimi in oživljajočem solncu juga na obalah bajnega Jadrana z njegovimi slikovitimi obalama in stotinami fjordov celo vrsto čudes, spletenih iz efektov svetlobe na neizmernem azurnem morju, kakor je modra jama biševska, kakor je to okolica Dubrovnika poleg mnogih drugih. Lepota teh prizorov se more primerjati samo z onim še večjim čarom jugoslovenskega Krasa, ki požira celo vrsto jezer za časa suše.

Ta raznolikost je zadostna, da zadovolji turiste z največjimi zahtevami ter da nudi pravi eldorado ljubiteljem narave, ki se jim daje najlepša prilika, da jo proučujejo iz neposredne bližine.

Jugoslovensko prebivalstvo je eno najbolj gostoljubnih. Nemogoče je, da si ne bi človek ohranil zanimivega vüsa dni, preživelih med tem narodom. Tu je vse polno pestrih narodnih noš,

raznih narodnih običajev in plesov, ki so ohranili vso raznolikost svojega primitivnega značaja.

Oni, ki se ne morejo odreči udobnosti, imajo prav tako priliko opazovati vse to tudi po mestih, po balneoloških in klimatskih postajah, kakor tudi po drugih obiskanih središčih teh krajev, kjer je povsod dovolj dobrih hotelov ter vseh ostalih udobnosti vsakdanjega življenja.

Pri tej priliki je treba opozoriti še na orientalski kolorit velikih delov jugoslovenskih pokrajin. Muslimansko prebivalstvo, ki ga srečujete po najjužnejših krajih Jugoslavije, je ohranilo še povsod svoje običaje. Tako se lahko s polno pravico trdi, da nudi Jugoslavija kakor nobena druga država na svetu, priliko, da si sredi civilizacije postavljene v bajko iz tisoč in ene noči...

do drugam, ako se sami takisto ne pričnemo dreti.

Enako otrok v plencah: veseli so svoje ropotuljice. Pa je ne vihti nikakor ne v namenu, da drugim tudi glasbene užitke, ali zaradi ugodne kritike in slave; nego ropoče v svojo osebno razvedrilo, smejejo se mu oči in usteca mu kažejo majhna zobka.

Vse to razodeva, da glasba ni ustvarjena za to, da se posluša, nego zato, da se dela. In se mi zdi, da bodo tudi skladatelji in orkestri in konservatoriji in pevška društva skoraj to spoznala in uvaževala in postala bolj moderna.

Že je opazovati pri koncertih, kam muzika in moderni razvoj molita tace. Se je sicer takozvano občinstvo in prihaja v koncert, da bi poslušalo. Toda ne more drugače in ga premagajo naravni nagoni in pri koncertu sodeluje. Sodeluje s ploskanjem. Tudi ploskanje je glasba in posla občinstvo pred koncertom, med koncertom in po koncertu in je pri mnogokaterem koncertu ploskanja več nego petja in godbe in bi se v moderno besedo rečeno morebiti dalo reči, da ustvarja ploskanje močnejša in učinkovitejša duševna doživljanja in da je njegov koncert včasih silnejši, nego na strani onih, ki so na koncertnem odru.

Zato ni prav, da oni na koncertnem odru ne plačujejo ne ficka vstopnine za to, da poslušajo ploskanje, oni v dvorani pa jo morajo plačevati, dasi se takisto trudijo jako in morebiti še bolj in so vsi potni in so potni ne od poslušanja, nego od ploskanja in si morajo potem doma preobleči srajco.

Pravica bi morala biti za vse enaka, plačujejo naj vsi ali pa nobeden, in se to bi moralo biti, da bi godli ali peli na koncertnem odru in ploskali v dvorani oboje hkratu in ne drugo za drugim — prej bo vse končano in bi šli ti in oni kamorkoli!

Kakor rečeno: na to plat molita muzika in moderni razvoj svojo tace, in se lahko poizkusi, da je res. Priredi naj so koncert in bodi z debelo črko prepovedano ploskati! Mislim, živ krst ne bo šel v koncert. Laže bi se na koncertu godba prepovedala in petje!

Nego mislim, da se bo moderni razvoj neodoljivo razvijal naprej — to tudi zasluži! — in bodo v vrsto modernih koncertov stopili čisto vslovesni koncerti brez druge primesti — ti bodo najbolj moderni. Fr. Z.

O moderni glasbi in o še bolj moderni

Moderne glasbe nekateri ne razumejo, kar je jako vredno obžalovanja, in je potem zabavljanje z obeh strani: s strani moderne glasbe in s strani onih, ki je ne razumejo.

Pa so nerazumevanju moderne glasbe krive morebiti pretežke besede, kakršne moderni glasbi služijo. To ni prav. Ne rečem, da te besede niso velezobražene in kulturne in od duhovne vrednote. Toda so nekateri, ki jih ne prenese, nego jim vzbude take besede zle nagone v duši, in niso ti nekateri le nekateri, žalibog precej dosti jih je!

N. pr. je stalo razloženo v novinah, kaj se pravi razumeti moderno glasbo, ki da je višek »simbolističnega ali ekspresionističnega, romantičnega čustvovanja.« Razumeti jo, da se pravi, »sprejeti tonske in predmetne podlage in njih estetski učinkujoče likovno soglasje, umetnostno »lepoto« na temelju, če mogoče pristne, aдекватne, če ne pa vsaj objektivno stilne konstelacije, kar pomeni dojeti skladbo po njeni potencialni in aktualni kvalitativni stopnji.«

Pa sem bil priča v kavarni, da je čisto dostojno oblečen človek na lepem zbesnel, ko je prebral te besede. Kakor strela iz jasnega se je pridružil, usekal je po mizi, da se je iz kozarcev razlila voda, divje zarjal, kje je plačilni, in ko je plačilni prišel, ga je navrtal za štiri kovače, da gre kamorkoli v klet iskat tolažbe in pozabljaja. In se je plačilni prestrašil in mu je res posodil dva. Opasni list pa je odstranil iz kavarne.

S takimi besedami se tedaj moderni glasbi ne pridobivajo simpatije. Imam pa sina, čigar frizura marsikaj obeta na polju glasbe. In koderkoli in kadarkoli se svira ali poje kaj moderne-ga, vsakokrat obide nove zlikane hlače in gre poslušat za tri dinarje ali za pet. Prijel sem ga, naj mi razloži moderno glasbo.

Vprašal me je, kako to mislim. Ima slabo navado: vsakokrat, kadar ga kaj vprašam, odgovori z vprašanjem, kako to mislim.

Salamiš, jaz nič ne mislim! Ako vprašam, želim odgovora, in naj misli on! Kaj bi izpraševal mene, kaj da mislim! — Bil sem hud.

Pa je sin pričel in dejal, da se estetska kvaliteta moderne glasbe penetrantno afirmira tudi že pred merodavnim forumom našega domačega glasbenega teritorija.

Tedaj se je pripetilo meni kakor onemu gospodu v kavarni, da sem z roko usekal po mizi in se zaklel: ako pri tej priči ne neha s takimi besedami, brez usmisljenosti da mu bodo vzlete zlikane nove hlače in jih bo nosil mlajši brat.

Fant se je prestrašil. Srce ima dobro in me je prosil, naj se ne razburjam! Sedel je za klavir, vzel note in zaigral. Kar je zaigral, je bil »Pastir« pa pravi: Hej jubej! To reč dobro poznam in jo razumem in ni napačna.

Vprašal sem: »No, ali je to moderno?« Odgovoril je: »Ne, to ni moderno. Sedaj pride moderno.«

Pa ni vzel drugih not, nego je zaigral zopet pastirca. Toda ga ni pričel pri začetku, nego od vzađ, in ga je igral narobe, od konca do začetka. Potem je dejal: »To je moderno.«

No torej! Zdaj vem, kaj je moderno, in ni bilo treba nič stilih konstelacij in adekvacij in potencialcij in lahko razumem vsak, kaj da je moderna glasba. Moderna glasba je to, da je drugačna in narobe, nego je. Kakor je sploh tudi na drugih poljih moderno to, kar je drugače: pri oblikah in slikarjih in nagrobnih spomenikih in frizurah in literaturi, in čimbolj je drugačno in narobe, tembolj je moderno.

Če se reč tako razume, je jako zanimiva za vsakogar, in včasih povabim na moderno glasbo goste in se vsakokrat prav dobro zabavam, kadar nam sin pastirca zaigra narobe. Kadar smo pa siti narobe pastirca, gremo v drugo sobo in se imamo po svoje, fant si pa naprej gode moderno glasbo in mu zraven čudovito rasejo lasje.

Pa je na obe strani prav in smo vsi zadovoljni brez slehernega zabavljanja in zmerjanja.

Sploh — ne zdi se mi prav in na višku, če je kdo zmerjan zato, kor rad ne poslušamo moderne glasbe. Zdi se mi, da to ni moderno, in sploh ne vem, ali ne bo moderno kmalu zopet drugače. Kajti gojim dvome, ali je glasba sploh

zato, da se posluša. Ali pa je glasba zato, da se dela!

N. pr.: vrnimo se v naročje mačke narave! Na poletni livadi čriče murmi in čriče v jako obilni meri. Pa ne verjamem, da čriče zato, da jih drugi poslušajo nego čriče, ker jih veseli čričanje. In bi čričali tudi brez ušes in kdo ve, ali jih sploh imajo!

In recimo žabe! Žabji koncerti so znani. Pa se mi zdi, da žabe niso take, da bi posebno rade baš poslušale regljanje. Če stopiš k mlaki in pričneš regljati, kaj se ti bodo skrile pod vodo. Nego je le regljanje ob sebi ono, kar jih veseli. Zato regljajo.

In bi bila misel jako smešna in jo je zavreči, da imajo žabe ali murni izbranih le dvanajdeset mož ali recimo štiriinšestdeset in kapelnika, samo ti da čriče oziroma regljajo, vsi drugi pa poslušajo. Figo poslušajo! Nego vsi regljajo ali čriče.

Narava pa ima povsod enake nagone, tudi pri ljudeh. N. pr.: kadar pojó v gostilni, ne pojó zato, da jih poslušajo drugi, nego pojó brez najmanjšega ozira na poslušalce in samo zato, ker ustreza njihovemu nagonu, da se deró. In jih drugi tudi ne poslušajo, nego rajši gre-

KULTURNI PREGLED

»Carične Amazonke« v Mariboru

Nevzdržna bi bila tekma za kosček kruha, ako bi nam umetnost ne ustvarjala novih, blestečih iluzij in netila v nas vedno znova silo vitalnega občutka. Vrh tega zmanjšuje gloriolo dozdnevno sakroskralnih malikov na znosno človeško mero, ko nam v karikaturni prikazuje slabotno plat človeške narave, vabujajoč v nas sočutje in ironijo, — vitalni čustvi, ki nam omogočata, da se smejemo zlikovcem in abotnežem. To je nekaj smisel operete.

Viktor Parma je opremil v klejah in v izraževanju bomo besedilo s prisrčno, domaćnostno muziko, ki gotovo ne kaže visokih muzikalnih ambicij.

V prikupljivi formi je z zvenečim glasom kreirala Pavla Udovičeva Heleno Jurandovo. V Ivelji je našla povsem odgovarjajočega partnerja, ki se je v ulogi Zidanskega uspešno potrudil. Ljubka in simpatična je bila v ulogi Olge naša družestna Savinova. V večji ulogi Anatazije nas je presenetila Slava Gorinkova. Tudi Maruša Vida Renčeljeve je bila polna življenja. Golganov in Cirkinak sta našla v osebah Pavla Kovinča in Tovornika odgovarjajoča interpretata. Korporal Belaza bi prenesel malo več vojaške marcialnosti. Harastovičevemu Potemkinu smo se smejali, vendar mu je težko verjeti, a je bil ljubljeneč carice. Carico je podala Starčeva, ki razpolaga z bogatimi impenderniljimi ženskih kolektorov. Grom je podal stasitega cesarja Jožefa II. Hvalevredna je vneza ostalih igralcev.

Režija Razbergerja je bila prav posebej. V ulogi Moška se je trudil podati izredno prikazen vaškega židovskega krčmarja. Prepogosti citati v tujem jeziku pa motijo, ker tudi sicer nič ne doprinašajo k izoblikovanju odrskega tipa. Orkester in zbor sta pod skrbno in vestno taktirko našega dirigenta Ljotza Herzoga prav ugodno odrezala. V polni meri upoštevamo izredno koščivo stališče dirigenta, ki se mora truditi s tako heterogenimi močmi. Zato gre dirigentu posebno priznanja. Resumé: bil je prav prijazen, domač večer. A—R—K—A.

»Zlo prostitutice«. V 5. številki revije »Naša doba«, ki izide prihodnje dni, je objavljena med drugim obsežna razprava slovenskega antropologa dr. B. Škerljca »Zlo prostitutice«. Pisec je s stališča modernega evgenika odločno in brezobzirno povedal resnico o prostituciji kot grdem anahronizmu sodobne družbe. Že dolgo ni izšla v slovenskem tisku tako krepka in odkrita beseda o seksualnem problemu. Razprava mora prečitati vsak naš izobraženec. Ozira se tudi na določbe novega kazenskega zakona, ki je sprejel načelo abolicije in s tem postavil našo državo med najnaprednejše v boju zoper seksualno zlo. — Dalje bo izšel v tej številki strokovni referat o novi knjigi prof. dr. Vebra (episla dr. M. Robič). Vsakogar utegne zanimati tudi poročilo o pravkar izišlem postumnem episu velikega Clemenceauxa: »Veličina in beda zmagec«. Tudi ostali pripevki so zanimivi in pobudni. »Naša doba« se doblva tudi v trafikah po 8 Din zvezek. Stalni naročniki se še vedno sprejemajo (četrtletno 30 Din). Pište nemudoma upravi »Naše doba« v Ljubljani, Knafljeva ulica 5.

Petar pl. Preradović. V maju bo dala zagrebška drama še neko domačo novitelo: dva dramska prevenca Petra pl. Preradovića ml. (»Dužnost prve bračne noči« in »Čovjek in ormar«). Pisec je vnuk velikega hrvaškega pesnika Petra Preradovića. Druga vknjica je Pavla Preradovića, ki je lani izdala v nemščini pesniško zbirko

»Südlicher Sommer«. Tudi Peter Preradović ml. je pisal doslej največ v nemščini, ne da bi bil kdaj zatajil svojo narodnost. Posebno se je odlikoval kot feljtonist za grebškega nemškega dnevnika, kjer so njegova kramljanja, podpisana s psevdonimom »Pit«, vzbujala splošno pozornost. Sedaj bo stopil pred javnost z dramskim delom v srbohrvaškem jeziku. Pesniška rodbina Preradovičev je zanimiv pojav in zlasti pri nas bolj redek.

Govoré film zapira gledališča. Ravnatelj gledališča »Kleines Theater« v Berlinu Friedrich Friedmann bo 12. maja zaključil sezono in sploh zaprl gledališče. V svoji izjavi pravi, da govoreé film ograža obstoj majhnih opernih gledališč in da se bo sedaj še sam posvetil takemu filmu. — Tudi Novo gledališče (Neues Theater) blizu Zoologičkega vrta, ki je dajalo ljudske operne predstave, se bo iz istih razlogov zaprla. Iz drugih nemških gledališč takisto poročajo o občutni konkurenci, ki jo dela govoreé film zlasti opernim predstavam.

Ustanovitev Skandinavskega instituta v Pragi. Praga bo prva v srednji Evropi dobila Skandinavski institut, ki bo skrbel za smotrene intelektualne in umetniške stike med Čehoslovaki in skandinavskimi narodi.

Poljska gostovanja v Beogradu. V beograjski operi sta gostovala v Verdijevi »Traviati« dva odlična operna pevca iz Varšave: gospa Eva Bandrowska in gospó Anton Wronski. Imela sta velik uspeh.

Razstava grafičnih umetnikov v Zagrebu se bo zaključila 1. maja in se nato prenese v Novo Gradiško in Zemun. Izmed razstavljenih del slovenskih umetnikov sta se prodali dve grafiki H. Smrekarja »Umrla mladost hudicev« in »Pajk in muha«. Kupil jo neki American iz Kanade. Prodala se je tudi slika Bolgara Morozova »Truovoc«.

Zmagoviti Vergil. V pariških literarnih novinah beremo, da so dobili Turki prvi prevod latinskega episa v vsej svoji dosežni kulturi: Vergilove Bukolike, ki jih je prevel pisatelj in poslanec Esref bej. S tem prevodom je hotela nova Turčija počestiti klasično kulturo, ki ji je bila dosihmal povsem tuja in tako nastopiti pot humanizma. Dvatisočletnega Vergilja je dalat temu vnanji povod. Vest je zanimiva tudi zaradi tega, ker prvi prevajalec in latinščine v turščino ni samo pisatelj in kritik, marveč tudi znan politik, kar je značilno za parlamentarni Kemal — pašine Turčije.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Cetrek, 1. maja: Konec poti, E.

Petek, 2. Vihar, C.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob pol 20.

Cetrek, 1. maja: Črne maske, A.

Petek, 2. Zaprt.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob pol 21.

Cetrek, 1. maja ob 20.: Adieu Mimi, C.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 5. maja: Netopir. Gostovanje Mariborčanov in gdč. Šuštarjeve.

CELJSKO GLEDALIŠČE.

Sobota, 3. maja ob 20.: Herman Celjski. Gostovanje Mariborčanov.

Nedelja, 4. maja ob 16.: Herman Celjski. — Ob 20.: Carične Amazonke. Gostovanje Mariborčanov.

Pogled na Boko Kotorsko proti Ercegovemu

mnogo turških minaretov in lepe zelene vetrove, ki jih namaka potok. Ženske nosijo tu težke obleke iz svile in pajčolane. Potnik more videti tudi mesta, ki so izgubljena v planinah in ki kakor orlovska gnezda vise na vrhovih gora, z malimi enostavnimi cerkvicami iz borovega lesa, mala mesteca junaške Črne gore ali pa mesta na dalmatinski obali, sijajna in veličastna, polna svetlobe, barv in krasot, renesančnih zgradb s svečanimi trgi in veličastnimi katedralami.

Patriarhalna in mirna mesta Šumadije niso manj tipična. Ostala so na zunaj nespremenjena še izza vojn za nezavisnost ter so ohranila najbolj živo ljubav za svojo zemljo in svojo zgodovino in to celo Beograd, prestolnica polna sijajnih palač, sezidanih kar preko noči, in s kozmopolitskim življenjem moderne rezidence.

Ce se napotimo proti severozapadu, proti ravninam Vojvodine in Slavonije, proti slovenskim Alpam, srečujemo vedno česče tip zapadnih mest današ-

da pregleda in občuduje freske ter ostala umetniška dela, ki se nahajajo po samostanih, pričeniši na severu Srbije, pa vse do najjužnejšega dela države, katera dela so verna zatočišča jugoslovenske srednješolske civilizacije, ki so v vsakem pogledu izpolnila svojo dolžnost s tem, da so branila Evropo pred turškim prodiranjem.

Slovenske Alpe niso v modi, akoravno moramo šteti njihove visoke planote, rečne soteske, planine z Logarsko dolino med najlepše alpske pokrajine.

Kdo pozna slapove Krke blizu Šibenika v Dalmaciji ali Plive v okolici Jajca v Bosni?

Jugoslavija ima neizmerno število prekrasnih defilejev kakor je oni Vintgarja v Sloveniji, Neretve v Hercegovini, Drine v Bosni, dalje Sičevačka pečina v Severni Srbiji in še neizmerno število drugih, pristopnih turistom, vse do deltejeja Dunava pri Džerdapu.

Sila omejeno je število posetnikov, ki so bili srečni, da so uživali v čarob-

Turški del Skoplja s Kuršumlji hanom

Iz življenja in sveta

Z gasilskega tedna v Berlinu

Razstava najmodernejših priprav in orodja za ognjeugasce. V ospredju velikansko dvigalo za požarne lestve.

Amerika o bodoči svetovni vojni

Glavno orožje bodo strupeni plini — Gorčični plin lahko uniči v par dneh vse življenje v mestu, ki je tako veliko kakor London

Te dni je priredil praški »Osrednji samaritanski svet« zborovanje v spomin 15 letnice, odkar so se Nemci na zapadni fronti kot prvi poslužili zadušljivih plinov v boju proti svojim nasprotnikom. S tem so iznenadili in ogorčili ves svet. Zborovalci so ugotovili, da se je od tedaj do barbarske orožje tako udomačilo, da je treba računati s prihodnjo vojno kot s kemično vojno v največjem obsegu. Vendar se za dogledni čas ni bati nove svetovne vojne, ne sicer zato, da bi bili ljudje proti njej, ker se spominjajo še živo grozot nedavnega svetovnega pokolja, ali zato, ker bi razni pakti onemogočali vojno. Strokovnjaki so izračunali, da bi naš čin vojevanja, kakršen se je razvil leta 1918, že v par dnevih porabil vse državne dohodke, parnesečna vojna pa bi potrošila vrednost cele države z

vsem premečnim in nepremečnim imetjem. Danes je tudi jasno vsakomur, da nobena država na svetu ni v stanu plačati škode zmagovalcu, ki mu jo je prizadela v par mesecih. Ako pa bi kljub temu došlo do vojne, bi bila ta tako strašna, da si komaj predstavljamo strahote, ki bi se zgrnile nad človeštvo. Približen pojem o tem lahko dobimo iz poročila, ki ga je podalo ameriško vojno ministrstvo na kongresu Zedinjenih držav.

Poročilo pravi: Prihodnja vojna se bo vodila pretežno s plini. Ameriška vojska ima dovolj zaloga plina, ki deluje neugodno na dihalna, vendar je to vse skupaj skoroda otroška igračka. Plinski oddelek ne računa več z uporabo takih plinov, proti katerim zadostuje vsaka plinska nova maska. Zato je bilo treba najti novo sredstvo, ki ne bi vplivalo samo na dihalna, marveč na vse telo, tako da bi v tem primeru vsaka zaščita z masko bila nemogoča. Strokovnjaki so rešili to vprašanje in ameriška vojska ima za primer potrebe plin, ki v nekotnih minutah razkroji človeško telo v gnajočo gmoto. Tako ima ameriška vojna uprava na razpolago plin, da ž njim naenkrat pomori vsa živa bitja v takem mestu, kakor je London. Treba je le poslati nad mesto kakih 40 aeroplanov, ki jih vodi iz daljave radio brez vsake posadke, da vržejo nadenj svojo zalogo gorčičnega plina. Ta plin je težak, da leže na zemlji, prodre v vsako klet ali drugo skrivališče in svoje sile ne izgubi niti po 14 dnevih. Rešil bi se pred takim napadom samo, kdor bi imel tako dotapljaško pripravo, da bi lahko vzdržal pod vodo vsaj mesec dni. Ker pa to ni mogoče, bi nobena država ne mogla vzdržati plinskega napada ameriškega zračnega brodivja.

Ali bi se kdo pri takih okoliščinah upal začeti vojno? Plinska maska je popolnoma neučinkovita zaščita proti gorčičnemu plinu. Vrhu tega bi plini ne zadušili samo vojakov, marveč bi pomorili tudi vse prebivalstvo in živalstvo. Zato lahko upamo, da vojne zlepa ne bo, ker bi je človeštvo ne preživelo več in bi bilo izbrisano z lica zemlje. Res, da je morda v tem ameriškem poročilu precej domišljije in pretiravanja, vendar bi samo ena desetina obetanih strahot bila dovoljna, da vsakogar odvrne od vojne, ki bi bila taka strahotna morija.

Elegantna pomladna toaleta

Iz črne satena z majhno bledomodro bluzo

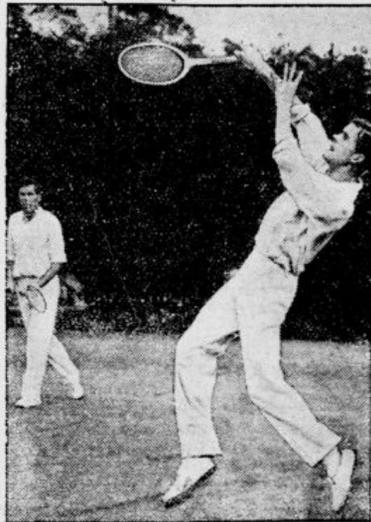
Velika skrivnost življenja

Ali imajo stanice dušo?

Znani dušeslovec prof. dr. H. Driesch v Lipskem je imel te dni zanimivo predavanje o razmerju med vitalizmom in parapsihologijo. Njegova izvajanja so vzbudila v znanstvenem svetu veliko pozornost. Učenjak meni, da obstoji velika skrivnost življenja v samozakonitosti stanic, v njihovem poduševljenju in dopušča domnevo, da z razpadom stanic se ni konec vsega življenja. Interesantna izvajanja priobčuje pravkar izšla številka ilustrovane tedenske revije »Življenje in svet«. Posamezne številke samo po 2 Din. Dobi se v vseh trafikah.

Zmaj se je pomiril

Na japonskem so nedavno na slavnosten način proslavili obnovo dežele po silovitem potresu iz l. 1923. Od tega leta na Japonskem ni bilo več čutili potresnih sunkov, kar preprosto ljudstvo tolmači, da se je zmaj pod zemljo pomiril, ker mu niti narod niti vlada ne daje povoda za nejevoljo in razgrajanje. Po ljudski veri je namreč boginja Amaterasu, prababica današnje cesarske rodbine, v pradavnih dneh rešila deželo pred grozovitostmi zmaja s tem, da ga je pregnala globoko pod zemljo. Zmaj pa od časa do časa le oživi in stresa svoj ostri greben, da se tresne vsa Japonska. Ljudstvo blagoslovja vlado, ki v svoji modrosti ne da povoda zmaju za divjanje.

Angleška zmaga v tenisu nad Nemčijo

Igralca Collins (spredaj) in Gregory (levo), ki sta zmagala proti nemškemu paru Kleinschroth — Dessart v borbi za Davisovo kupo.

Nemarni mestni očetje

V poljskem mestecu Slonimu je moral občinski svet rešiti več važnih občinskih zadev, toda na seje sveta je prihajalo vedno premalo svetnikov, da bi bili sklepi pravomočni. Župan je nekaj časa obupaval, naposled pa se je poslužil prav originalnega sredstva. Mobiliziral je požarno brambo in ta je na napovedani dan res privedla vse občinske očete na sejo. Prestrašeni svetovalci so hitro rešili vse nujne zadeve, tako da je slonimsko mestno gospodarstvo zopet v redu. Meščani odpravljajo nastop župana in groze zasniki svetovalcem, da jih bodo za prihodnjo sejo prišli iskati z motornimi brizgalnicami.

Športne obleke

za kolesarje, turiste, lovce ter Bajaco preobleke v največji izbiri pri tvrdki Drago Schwab, Ljubljana.

Princ Waleski

se je vrnil s svojega potovanja po afriškem kontinentu v London. Pripeljal se je z letalom in je med pojo pristal tudi v Parizu.

Požrtvovalni zločinci

Pred nekoliko dnevi je pogorela do tal ječa v Kolumbusu (Ohio). Namesto 1500, največjega dopustnega števila, je bilo v njej zaprtih 4300 jetnikov. Med njimi je bilo tudi več sto obsojencev na dosmrtno ječo. Menda so ti podtaknili ogenj, da bi v zmedji pobegnili. Oblasti so našle na požarišču kupa s petrolejem in bencinom politih starih oblek, vate in slično. Vendar je pobegnil samo en zločinec, ker je vojaštvo pravočasno obkolilo požarišče. Ravnatelj trdi, da je dal nekemu pazniku vse ključice in veli spustiti kaznjence. Toda pazniki so bili zmedeni in nesreča je zahtevala na stotine žrtev. V enem samem poslopiju je pokopala goreča streha 136 ljudi, med njimi tudi obsojenca, ki bi moral biti drugi dan oproščen! Zaklenjeni jetniki so tulili kakor zverine. V nasprotju s pazniki so izkazali nekateri med njimi visoko požrtvovalnost. Tako je rešil na 12 let ječe obsojeni vlomilec Howard Jones nad sto ljudi. Orjaški zamorec William Wade je razbil s pestjo zapaž na svojih vratih in rešil nad 25 tovarišev. Znani bančni ropar Jim Morton iz Clevelanda je tudi pokazal nenavadno moč. Z rokami je upognil rešetko v svojem oknu, skočil iz drugega nadstropja na dvorišče in takoj pohitel nazaj odpirati vrata v gorečem hodniku. Tako je rešil vse svoje tovariše iz istega hodnika.

Proti uvajanju bikoborb

Pritožbam nad pešanem tujskega prometa na francoski in italijanski rivjeri se je pridružila nova pritožba. Podjetni ljudje hočejo namreč uvesti španske bikoborbe, dasi je ta krvavi in opasni sport prepovedan tako v Franciji kakor v Italiji. Kljub temu pa je nedavno južnofrancoska občina Grasse priredila bikoborbo, v teku katere so ubili dva bika, ljudje pa so se toliko razburili, da je nekoliko gledalcev omedlelo zavoljo silne živčne napetosti. Proti tej novi uvedbi je vzdignil tišek silna agitacija, pa tudi društvo za varstvo živali grmi proti bikoborbam. Od-

borniki te družbe so se pripeljali iz Pariza z avtomobili, da na licu mesta protestirajo proti uvedbi barbarskega občaja. Na meji občine Grasse pa jih je zadržal župan in jih ni pustil v mestu. Gospodje so se zavoljo tega pritožili pri ministru notranjih zadev.

Radio

IZVLEČEK PROGRAMOV

Četrtek, 1. maja.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Drago Ulaga: Tečaj za gimnastiko. — 19: Srbobrvščina. — 19.30: Prenos iz opere: »Črne maske.« — Lahka godba. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 10.30: Reproducirana glasba. — 12.45: Koncert radio - kvarteta. — 17.30: Popoldanski koncert. — 18: Prenos koncerta iz Moskve. — 20: Prenos iz Ljubljane. — 22: Poročila. — 22.15: Reproducirana glasba. — ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17: Koncert orkestra. — 20: Prenos iz Ljubljane. — PRAGA 16.30: Prenos iz Brna. — 20.50: Koncert Dvořakove glasbe. — 22.15: Koncert na orgle. — BRNO 15.30: Koncert godbe na pihala. — 18: Simfonična balada. — 20.50: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Koncert komorne glasbe. — 20.30: Lahka glasba. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — 12.30: »Opoldanski« koncert. — 15.30: Godba za ples. — 17.10: Pevski koncert. — 20.20: »Mazarova« opera »Figarova« svatbac. — BERLIN 16.30: Komorna glasba. — 19.10: Zborovski koncert. — 20: Prenos Beethovenove opere »Fidelio.« — Godba za ples. — FRANKFURT 16: Popoldanski koncert. — 20: Beethovenova IX. simfonija. — 21.30: Prenos iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Važerni koncert. — 20: Orkestralni koncert. — Lahka godba. — STUTTGART 16: Popoldanski koncert. — 20: Prenos iz Frankfurta. — 21.30: Reproducirana glasba. — Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 16: Pjesmi. — 17.40: Koncert vojaške godbe. — 19.45: Operatni večer. — Ciganska godba. — RIM 17.30: Prenos koncerta iz Milana. — 21: Prenos opere ali koncerta.

Petek, 2. maja.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Drago Ulaga: Tečaj za gimnastiko. — 19: Pomen 3. maja za Poljake. — 19.30: Italijansčina. — 20: Glasbeno predavanje. — 20.30: Sonny boy-jazz. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 10.30: Reprod. glasba. — 12.45: Koncert radio-kvarteta. — 18: Koncert na citre. — 20: Narodne pesmi. — 21: Poročila. — 21.15: Koncert komorne glasbe. — 22.15: Koncert orkestra balalajk. — ZAGREB 12.30: Reprod. glasba. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 20: Prosto za prenos. — PRAGA 16.30: Koncert komorne glasbe. — 19.30: Prenos opere iz gledališča. — BRNO 16.30: Koncert moravskih skladateljev. — 19.30: Prenos opere iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Popoldanski koncert. — 20.15: Prenos simfoničnega koncerta iz filharmonije. — DUNAJ 12: Opoldanski koncert. — 15.30: Reprod. glasba. — 16.25: Glasbena akademija. — 17.25: Koncert pomladnih pesmi. — 20: Vesela glasba. — Jazz-band. — BERLIN 16.30: Lahka godba orkestra. — 19: Bavarska glasba. — 20.30: Odloški iz Leharjevih operet. — 23: Ciganska godba. — FRANKFURT 16: Popoldanski koncert. — 18.35: Prenos vsega programa iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Koncert komorne glasbe na pihala. — 20: Mešan glasbeni večer. — Lahka glasba. — STUTTGART 16: Prenos koncerta iz Frankfurta. — 19.30: Koncert filharmoničnega orkestra: češka glasba. — 20.45: Mešan program. — 22: Igralski večer. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 17.25: Koncert ciganske kapele. — 19.30: Prenos opere iz gledališča. —

Masiranje s Crème Simon je za obraz božanje. Ker ni ne suha ne mastna nego popolnoma voljna, naglo prodre v kožne znojnice.

CRÈME SIMON

oživlja vrhnji del kože, je napravi voljno in povzdigne naravni lesk vaše polti.

Način uporabe: Razgrnite jo po še mokri koži potem, ko ste napravili toaleta. Masirajte nalahno, da prodre v znojnice, potem pa osušite z brizaco.

PUDER & MILO SIMON - PARIS

E. Berger:

Štedljiv človek

Moj prijatelj štedi!
Zadnjič sem ga presenetil v njegovem stanovanju, baš ko je ogledoval nekakšno hranilno knjžico. — ? ! ?
Moj prijatelj je stisnil levo oko in mi pomežiknil postrani z desnim očesom.
Razumel sem ga.
Pustil sem ga, naj ogleduje hranilno knjžico. Bil sem prepričan, da postane v dveh tednih bogat mož. In vedno je dobro, če imaš bogate prijatelje.
Priznal sem si smotko, sedel v kot naslanjača in ga opazoval. Opazoval sem njegovo zunanost. Njegova ovratnica se mi je zdela malce obnošena. Temu sem se čudil tem bolj, ker sem vedel, da goji slabosti za blesteče nove ovratnice in da ne nosi najdražjih nikoli dalj časa nego teden dni.
Njegova čeljust, ki je bila drugače vedno zametno gladko obrita, je bila danes celo strnišče. Razumel sem njegovo namero in nisem postal slabe volje. Hotel je pač po ovinku častitljive polne brade prištediti vsoto za brivca. Potem sem se ogledal po sobi. Dolgovratna čaša na pisalni mizi, ki je nosila sicer vsak dan sveže rože, je bila danes žalostno prazna. Ptičja kletka ob

oknu je bila isto tako prazna. Saj vendar ni svojega krasnega skorca —
Moj prijatelj je slučajno opazil moj presenečen obraz. Zasmejal se je kakor v zadregi.
»Podaril sem ga. Nimaš pojma, kaj mi je snedel vsak dan!«
Moj prijatelj je knjižico vrgel v mizo in predal in tega zaklenil. Potem sva vzela najine klobuke in ostavila hišo.
Po navadi sva obedovala v izvrstni restavraciji na glavni ulici. Danes pa moj prijatelj na noben način ni hotel tja. Predlagal mi je majhno gostilno v neki stranski ulici.
»Tam obeduješ poceni in dobro!« Privolil sem. Med obedom je moj prijatelj izračunal izdatke današnjega dne. S svetlim obrazom mi je sporočil, da je danes predpoldne izdal že 10 Din manj nego včeraj predpoldne.
Popoldne mi je bilo slabo in ponoči nisem spal. Tudi naslednjega dne sem se počutil zelo bolnega.
Povprašal sem nekoga zdravnika in ta je ugotovil žlečodni katar akutne vrste.
Zdravnik, zdravila, zdravljenje, dieta, vse to mi je požrlo kup denarja.
Bil sem prisiljen, da sem svoj proračun za ta mesec znatno prekoračil, ker — moj prijatelj štedi!
Moj prijatelj štedi!
Baš sem ga srečal, ko je stopil iz ka-

varne.
»Kam pa?«
»Samo malce na zrak. Pridi z mano!«
Vedel me je po cestah in ulicah, po tlakovanih in nasutih ulicah, vedno dalje in dalje, dokler nisva prišla na odprt trg, sredi katerega se je dvigala samotna stojnica. Stopil je k njej in si kupil za nekoliko dinarjev svečk.
Potem sva se izmučena obrnila proti domu.
Dejal sem mu, da mu pač ni bilo treba iti tako daleč zavoljo par svečk.
»Te dobiš samo tu...«
»Motiš se, dobiš jih povsod!«
»Da, toda za dva dinarja dražje. Tukaj so cenejšje!«
In potem me je prijel za roko in mi začel razlagati na dolgo in na široko, da moram začeti pri novčiču, če hočem štediti.
Večer sva prebila v javnem vrtu. Na klopici sva opazila ljubko, plavaloso dekle. Srečala sva jo tu že nekoliko krat, a doslej še ni bilo prilike, da bi se ji mogla približati. Nocoj se je zdelo, da je nama sreča posebno naklonjena: sedela je sama na klopici. Opozoril sem prijatelja na to izredno srečno naključje. On pa si je preprašeno vtaknil roke v žep. Po naukih, ki mi jih je bil dal pred uro časa, nisem imel poguma, da bi še kaj silil vanj. Šla sva parkrat mimo klopice. Mala

je naju začudeno gledala. Ni mogla razumeti, zakaj ne sedeva poleg nje. Rad bi mu dejal, da bi tako storila, pa nisem mogel. Nikoli mu ne bom odpustil. Ne morem se iznebiti misli, da je zaradi dveh, treh piškavih grošev zapravil mojo srečo. Gotovo bi bil jaz malo nagovoril. Morda bi se bil celo vanjo zaljubil. Kdo ve, morda bi se končno celo z njo poročil. Po vsej verjetnosti bi postal srečen družinski oče. S kopicu cvetočih otrok...
A čemu bi si oteževal srce!
Vsega tega ne bo pač nikoli, kajti: moj prijatelj štedi!
Moj prijatelj štedi!
Nabavil si je beležnico, v katero si zapisuje vse izdatke, celo najneznatnejše, z največjo natančnostjo. Tu najdeš pod datumom slahernega dne postavke, kakršne so te-le:
Pisemske znamke 3.00 Din
cestna železnica 1.50 "
napitnina 0.50 "
smotka 1.00 "
poštna nakaznica 0.50 "
vžigalice 1.00 "
itd. itd.
Največje veselje mu je to, če se mu posreči, da prekosi pretekli teden glede manjših izdatkov in postavi nov rekord v štedenju.
Ko sem ga srečal zadnjikrat, se je radostil na ves glas od daleč: »Prejčni

teden sem šel pošteno nižje. A ta teden bo še nekaj doživljal!«
Nisem podvomil niti za trenutek, da bo šel še veliko nižje s svojimi čudnimi štedilnimi teorijami.
Moja temna slutnja me ni varala.
Moj prijatelj je bil zapleten s svojimi sorodniki že precejšen čas v ljuto pravdo za dedščino po svojem očetu.
Njegova stvar, ki je bila moralno neoporekljiva, je stala tudi pravno dokaj ugodno. Imel je vsa upanja, da bo v zamotani pravdi tudi zmagal.
V teku dogodkov pa se je zgodilo, da je prejel v tej zadevi važno brzojavko iz Beograda, ki je zahtevala nujnega odgovora.
Postalo mu je žal »prevelikega« stroška za povratno brzojavko, vsedel se je k mizi in napisal odgovor v pismu.
Ta zakasneli odgovor je povzročil, da je pravdo izgubil. Njegova nora štedljivost ga je veljala četrtil milijonov na dinarjev.
Odtlej se mi zdi vsaj razumljivo, da — moj prijatelj štedi!
Likanje moške ali damske obleke 18 Din
Moško, damsko garderobo najhitreje zlika, kemično čisti, temeljito pošije, na željo napravljeno podlogo, tudi obrne, da je kot nova WALLET EXPRESS, LJUBLJANA Stari trg 19.

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman

XL. POGLAVJE

»Ne zatajujem vam ničesar, kar se tiče mojih poslovnih zadev, gospodični Grace pa ničesar, kar bi imela po mojem spoznanju pravico zvedeti.

Polkovnik se je naglo obrnil: »Mladi mož, kakšni so vaši nameni zastran moje hčere? Priznam, da sem preiščeval o nekih načrtih v vašo korist. Zdaj je čas, da se o tem pogovoriva.«

»Da, čas je,« sem odvrnil. »A zdi se mi, prosim, da bi se moral najprej sam pomeniti z gospodično Grace. Ali je kdaj govorila z vami v takem zmislu, ki bi opravičeval mnenje, da bi rada videla, če bi se najina zaroka razdrla?«

»Nikakor ne, gospod. Res pa je, da je nastala nekakšna nejasnost in neodločnost, ki mi ne ugaja!«

»Če se moje prilike ne bi bile zboljšale, polkovnik Sheraton, tedaj ne bi mogel grajati nikogar izmed vas, ako bi razdrli najino zaroko. Če se pa izkaže, da so te zadeve v resnici še vedno takšne, kakor so bile takrat, tedaj mora sama odločiti o svojem in mojem nadaljnjem življenju.«

»To je pošteno. Proti temu ne ugovarjam. Meni je samo o njene sreče.«

»Če je tako, gospod, tedaj bi rad govoril z gospodično Grace še danes dopoldne.«

Polkovnik se je visokostno naklonil in me pustil samega. Čez pol ure mi je sluga prinesel sporočilo, da me gospodična Grace pričakuje v sprejemnici.

Sedela sva v širokem, globokem naslonjaču blizu solnčnega okna, napol skrita med rastlinami z velikimi listi, ki so tam rasle v koritcih. Obležena je bila v volneno jutranjo obleko s krinolino; temne lase

je imela v širokih pramenih počesane po sencih in spete z zlatim glavnikom — razen dveh dolgih kodrov, ki sta ji visela po obeh straneh vratu. Zelo shujšana se mi je videla — bolj shujšana in temna ko kdaj poprej. Pod velikimi očmi je imela široke kolobarje. Njena roka, ki mi jo je podala v pozdrav, je hladna in mrtva obležala v moji desnici. Prišel sem z veseljem kramljanjem o raznih drobnih stvareh in pri prvi priliki spjel razgovor na posle, ki so bili v zvezi z davišnjim pismom.

»Morda sem se nekoliko varal, ko sem se imel za popolnega siromaka,« sem rekel, med tem ko je čitala tisti dopis. »Vidite, treba je, da grem tja in si vse sam ogledam.«

»Spet hočete odpotovati?« Prepadeno me je pogledala. »Za več tednov. In ko se vrnem, gospodična Grace — Tako sem se spet približal težkemu vprašanju.

Obsedela je v naslonjaču, kakor bi se pripravljala na nenadno odločitev; nato mi je strmo pogledala v obraz.

»Zakaj naj čakava, Jack?«

»Prav imate,« sem dejal. »Ne želim samo tega, da bi se poročili s siromakom, če more moj lastni korak napraviti iz mene nekaj boljšega, nego je siromak.«

»Izvijate se,« je trpko odvrnila. »Nič veseli niste videti. A laniško pomlad ste vendar prišli k meni in —«

»Tudi zdaj prihajam k vam, gospodična Grace,« sem rekel.

»O, kakšna razlika je med takrat in zdaj!« je vzdihnila. Nekaj časa sva zaman iskala primerne besede. Naposled sem se moral dotakniti stvari, katero mi je bilo zelo mučno omeniti.

»Gospodična Grace,« sem rekel in prisedel k njej, »snoči ali bolje, davi kmalu po polnoči sem zasačil moškega, ki se je plazil okoli hiše.«

Planila je kvišku; njen obraz je bil mahoma ves pepelnat in oči polne groze.

»In to ste povedali očetu! On ve, da je kapetan Orme —« je vzkliznila.

Zdaj je bila na meni vrsta, da ostrimim.

»Nikomur nisem črnil o tem. Zdelo se mi je, da moram naj-

rej govoriti z vami in vas vprašati, kako in kaj. Zakaj je bil Orme tu?«

Gledala mi je naravnost v oči — in končno priznala: »Rekel mi je bil, da se kedaj vrne.« Ves ta čas se je borila sama s seboj, trudeč se, da bi obrzala svoje moči za grozeči boj, prav tako, kakor je delal Orme. »Glejte,« je dodala, »on ima zdaj po vsej deželi tajne posle — priznati moram, da je menda v tajni službi najožjega kroga nekih članov kongresa in trgovcev z Jugo. On je pristaš Južnega krožka iz New Orleansa, Sharlestone in Washingtona, zato si ne more svobodno izbirati časa za svoje prihajanje in odhajanje.«

»Ali vaš oče kaj ve o čudnih urah njegovih obiskov?«

»Mislim, da ve.«

»V nekem oknu sem videl luč,« sem spet pričel. »Čigavo je bilo, ne vem, gotovo spi tam kaka služkinja. Razen če je bilo znamenje?«

»Znamenje? Kaj mislite s tem? Ali me nemara sumničite, da razsvetlujem okno zaradi kaj vem kakšne pustolovščine s tujim človekom?«

»Ne zahtevam, da bi kaj trpeli,« sem odvrnil. »Moja navada ni, da bi sumničil dame. A vprašam vas, kako morete pojasniti to luč v svoji sobi?«

»Odpustite mi, Jack,« je rekla in iztegnila roko proti meni. »Priznam, da sem s kapetanom Ormeom nekoliko flirtala, ko se je vrnil semkaj — in ko mi je pripovedoval o vas. A zakaj naj bi bil — zakaj — vendar ni vedel, da ste tu.«

»Ne,« sem suho dejal, »ne verjamem, da bi bil vedel. Drago mi je, da ste našli nekaj, s čimer ste se zabavali v moji odsotnosti.«

»Ne govoriva o svojih zabavah v času, ko sva bila daleč drug od drugega,« je trpko odvrnila. »Spomnite se le, kako ste se sami zabavali. A ko ste se vrnili, je bilo spet vse tako, kakor laniško pomlad. Nobenega drugega moža ne morem ljubiti kakor vas, Jack, in vi to veste. Zdaj, ko nisva drug drugemu ničesar več dolžna, naj tudj tako ostane. Odpustiva drug drugemu in pozabiva — pozabiva, Jack!«

SOKOL

K podrobnemu delu!

Naše Sokolstvo čaka še ogromno delo. Naloga, ki si jo je nadelo že od samega početka in ki jo izredno podčrtuje tudi zakon o Sokolu kraljevine Jugoslavije, je lepa, velika in obširna kakor je ne more izkazati niti ena ostalih vzgojnih organizacij. Kakor je že Tyrš v svojem znamenitem članku »Naša naloga, smer in cilj« leta 1870. predvidel, se je tudi zgodilo. V naši Jugoslaviji je tako rekoč poverjeno vse delo na polju telesne in moralne vzgoje širokih plasti naroda od najnežnejših dečih let pa do dobe, ko poneljuje človeška moč eni organizaciji — Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije.

Današnje stanje Sokolstva nas nikakor ne sme zadovoljevati. Bili bi slabši napram samemu sebi in napram celemu narodu ter napram vzvišeni sokolski misli. ako bi smatrali komaj začetno delo kot že popolnoma dovršeno. Zato vodi naša pot samo naprej, brez ovinka, brez prestanka. Kot znak, da naše delo ni dovršeno, moramo navesti dejstvo, da je danes izvedena organizacija prav za prav samo po mestih in trgih ter le v prav majhnem številu jugoslovenskih vasi in naselij. Ker pa spada sokolsko društvo brez izjeme v sleherni vas, nas čaka še ogromno organizatorno delo, ki ga ne bo opravil nihče razen nas samih. Vsako zanašanje v tem oziru je le samoprevara, ki pa nima nobenega pozitivnega, pač pa veliko negativnega v sebi. Naj bo po mestih in trgih sokolska organizacija še tako močno in še tako silajno izvedena, nima nobenega pravega vpliva na življenje in nehanje naroda po širini poljanah in ravninah naše države. Vseposvodi ali nikjer mora biti naše geslo v tem oziru.

Iz teza enostavnega vzroka moramo prekriti popolnoma z doseženo tradicijo glede razdelitve dela in napraviti velik korak naprej v duhu zakona in po zledih, ki nam jih je tako silajno pokazala in postavila sokolska župa Aleksa Santiča v bivšem JSS. ki nadaljuje tudi sedaj s svojim izredno važnim, poštvalnim in uspešnim delom po hercegovskih selih in vaseh. Tamkaj je bilo že pred vojno ustanovljeno po slehernem večlem selu društvo »Pobratinstvo«, ki je gojilo tudi telesne vežbe, ker pod sokolskim imenom ni smelo. Vršili so se celo javni nastopi. Razumljivo je, da se je ta akcija ponovila tudi po vojni, vendar pod imenom sokolskih selskih čet. Duša vsega gibanja je bil pred vojno in sedaj neumorni starešina sokolske župe Mostar, brat Čedo Milič. To obliko sokolskih čet je prevzelo tudi Sokolstvo kraljevine Jugoslavije in izdalo tozadevni pravilnik za delovanje.

Ali bi ne bilo mogoče tudi pri nas kaj siličnega? Saj ni potreba, da bi se ustanavljalo slepo vzorcno Hercegovine, kjer so razmere drugačne od naših. Vendar gre za načelno rešitev in odločitev, ako bi ne kazalo tudi v naših krajih prenesti delavnost vseposvoda.

Lahko se trdi, da je Sokolstvo najbolj razširjeno po podeželskih naseljih baš v Sloveniji. In vendar še vedno ne tako, kakor bi bilo želeli. Vse polno je še trgov in velikih vasi, kjer bi lahko uspevala ne samo sokolska četa, temveč kompletno društvo, ker so marsikje podani pogoji za to. Sicer pa, ako so jih znale ustvariti (pogoje) neke bivše organizacije, bi bila podana možnost tudi za sokolsko organizacijo.

Sokolske čete ustanavlja mostarska župa vedno v krajih, kjer je zaradi raznih okolnosti trajni in uspešni obstoj sokolskega društva s kompletno upravo in vsem aparatom, t. j. odseki in odbori, težko možno. Zato pa se osnuje samo četa sokolskih telovadcev, ki ji pomaga najboljše sokolsko društvo s predniki, predavani, nasveti in tudi smotno. Delokrog čete ni tako ozek klub temu, ker omogoča tudi predavanja gospodarske vsebine, pončne razgovore, izlete, nabavo sadik in semen itd. Delovanje sokolske čete se torej ne ustavi pred vrati kmečke hiše, temveč obsega nekako vse življenje na deželi. In ravno v tem se je doseglo silno velike uspehe. Obenem pa se je gojila telovadba v oni skromni meri kakor to odgovarja podeželju, vendar pa so bili nastopi sokolskih selskih čet prav impozantni glede števila, četudi glede kakovosti vaj ni bilo doseženih istih rezultatov kakor pri rednih društvih.

Naša najiskrenejša želja je, da bi se sokolsko delovanje raztegnilo tudi pri nas po vsej deželi. Kjer že obstoje sokolska društva po vaseh od poprej, so že dokazala svojo upravičenost in možnost za obstoj in to v časih, ko so gospodarili po naši lepi domovini tuji in so jim pomazali zatirati sokolska društva tudi nekateri domači krog. Zato naj tamkaj društva ostanejo. Vseposvodi drugje pa naj se osnuje sokolske selske čete, za katere je v zadnjem »So-

kolskem glasniku« obrazloženo namen in pomen in ki jih lahko ustanove naši intelektualni sobratje in sonarodnjaki. Poklicani so na delo vsi oni, ki jim je pri srcu vzgoja in napredek našega naroda v duhu narodnega in državnega edinstva. Čez leto dni bomo ugotovili, v koliko smo uspeli.

Iz župe Ljubljana. Vsa bratska društva ponovno opozarjamo na I. župni prosvetni zbor, ki se bo vršil v nedeljo ves dan na Taboru. Vsako društvo mora k temu zborovanju prosvetnih delavcev poslati svojega društvenega prosvetarja ali njegovega namestnika, mora pa biti vsekakor zastopano. Pričetek zbora je ob 9. dopoldne. Njuni red je zelo zanimiv ter obsega petero važnih referatov, kakor sledi: najprej bo poročal predsednik župnega prosvetnega odbora br. inž. Bevc, nakar bodo sledila izvestja vseh društvenih prosvetarjev, tako da zadobe vsi zborovalci jasno sliko o stanju prosvetnega dela v župi. Vsekakor bo zelo aktualen tudi referat brata dr. Riko Fuxa o pripravah za vsesokolski zlet, ki bo tvoril važno predavalno in informativno snov za društvene prosvetne delavce, da informirajo nato društveno članstvo o napredku zletnih priprav. — O smernicah za bodoče delo bo govoril br. Vekoslav Iskra, nadaljni referat br. Prosenca pa bo obsegal tema o okrožnih članskih, naraščajskih in mladinskih prosvetnih izletih ter o letovanju naraščajca. Ponovno opozarjamo vsa društva na ta sestanek ter pričakujemo, da bo udeležba polnoštevila. O poteku zbora bomo poročali.

O važnosti letovanja mladine ni potrebno prav za prav izgubljati mnogo besed. Pač pa smatramo, da je dolžnost vseh sokolskih društev, da po možnosti že sedaj ukrenejo vse potrebno, da se bo njihovi mladini to omogočilo že letos. Zlasti velja to seveda za mestna društva, kjer ima mladi mnogo manj prilike navžiti se svežega zraka. Dosedaj se je pobiralo za to delo le nekoliko društev, v splošnem pa moramo reči, da se ni storilo, kar bi se moralo. Saj bi starši sokolske dece in naraščajca radi prispevali dokaj znatne vsote za lebovanje, samo da se jim zagotovi trajno in uspešno nadzorstvo nad mladino. Najbolji prednjaki in skrbno gospodarsko vodstvo vsake letne kolonije je zato prvi predpogoj uspeha. Sedaj pa je čas, da društva ukrenejo vse potrebne korake, da bodo v poletnih mesecih lahko nudila svoji mladini ob skromnih sredstvih mnogo svežega zraka, dobre vzgoje in zdravja.

V Brnu se je vršila 26. in 27. seja vseh moarvskih sokolskih žup, kjer sta zastopala ČOS brata Štepanek in Svarc.

OTROŠKE NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Za obile čestitke se prisrčno zahvaljujeta vsem Ljutomerčanom novoporočencem

Rihard in Pepca Wregg, gostilna in mesarija LJUTOMER 6299

Opozorilo

Opozarjamo igralce srečk drž. raz. loterije da bo dajala glavna kolektorska prodajalna Aleksandra R. Pavlovića iz Beograda, Obilicje venac 33, tekmo žrebanja V. razreda od 8. maja do 2. junija t. l. preko radija vsak dan obvestila o izrebranih večjih dobitkih (4000 Din in višje).

Ta obvestila bomo emitirali vsak dan po dnevnih novinarskih vesteh (po pol 14. uri). Naročite srečke pri glavni kolekturi, kjer boste naglo in točno postreženi. 6215

Težke in poltežke prima delovne konje

5—6-letne 160—170 visoke, zajamčeno trgovorne brez napak, tudi vozne in jahalne konje priskrbi najceneje 6254

JULIJ HOFFMANN, Čakovec.

Evgenija Jurišič vdova po stražmojstru

dne 30. t. m., previdena s tolažili sv. vere, boguvdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 2. maja 1930, ob 2. uri pop. iz Vidovdanske ceste 9 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1930.

Ljudmila Nickowski, hčerka. Peter Nickowski, zet. Josip, Gretl, Štefi, vnuk in vnukični.

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod 6289

Brovning pištole

floberte, lovske puške, pištole za strašenje psov, lovske in ribiške potreščine ima vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg št. 9.

Naše ledenice

s patentirano konstrukcijo prepreča padanje parne vode, to je rezultat našega 35letnega dela.

Braća Goldner, tovarna omar za led, lesene opreme in kovinskega blaga. SUBOTICA, Jugovičeva 20. Telef. 134

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priloga svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Družabnika

s 300.000 do 500.000 Din, za dobičkanosen posel v Zagrebu, z lokalom in lastno tvornico, sprejem.

Rentabiliteta osigurana. Ponudbe pod »Za-23110« na Publicitas d. d., Zagreb, Gunduličeva 11. 6292

Mestni trg 15 Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic

Prodajni mlin

pri železniški postaji, v najbolj prometnem kraju, kar se tiče za mlin. Naslov se izve v oglasnem oddelku »Jutra«, 6184

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

Potrži globoke žalosti naznanjamo, da je naša srčno ljubljena sestrična, teta in stara teta, gospodična

Gusti Kolnik

učiteljica v pokou

dne 30. t. m. nenadoma, boguvdano preminula. Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 2. maja ob 1/2 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1930. 6298

Žalujoči ostali.

KLAVIRJI

Svarim pred nakupom navideznaga blaga, cenelih klavirjev! — Kupujte na obroke od Din 400.— prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Höpfl, original Stingl, ki so nesporno najboljši! (lahka in precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

ALFONZ BREŽNIK, Ljubljana, Mestni trg 3

Najcenejša izposojevalnica!

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpriprostejšega do najfinjšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Imate koklje?

Pustite jih sedeti na praznih jajcih in dajte jim potem enodnevna piščeta štajerskega plemena ki jih dobite pri

Novošaleškem perutninarstvu, VELENJE

skoro zastoj. Komad stane od Din 5.— naprej. — Jamčimo, da živi dosepejo.

Dame!

ne pozabite

da so DOKO čevlji najlepši, najtrpežnejši in najcenejši. Moderni v vseh barvah že od Din 120.— naprej.

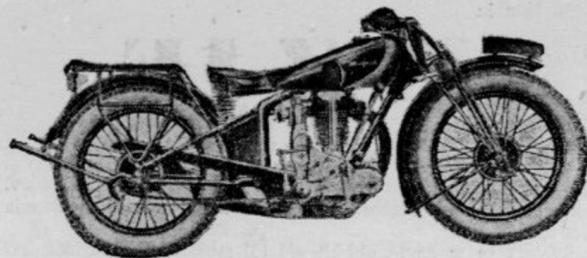
„Doko“, Prešernova ulica 9, dvorišče. 6296

Antiseptično preparirana

„OLLA“ GUM. ?

Ali »OLLA« je mnogo boljše. Dokazano najbolj dovršena.

BICIKLI — MOTOCIKLI
Peugeot
Ramses
Cyrus
Dürkopp

Vsak priznava, da so kolesa gori navedenih znamk svetovnoznana in vsled trpežnosti, lahkega teka in elegancije nenadkriljiva. Kdor se odloči za nakup, naj si na vsak način ogleda teh 22 različnih tip in barv.

Cene
brezkonkurenčne

Edini motocikel, ki pride za Vas v poštev, je PEUGEOT. Ekonomičen in praktičen, lep in eleganten (v raznih barvah ali poniklan), nizek in stabilen, tako da ima človek tudi v največji brzini občutek sigurnosti in prijetnosti.

Sivalni stroji

„Gritzner“ „Adler“
 „Kayser“ in kolesa,
 najboljši material,
 precizna konstrukcija, krasna
 oprema ter najnižja cena, ka-
 kor tudi
 pisalni stroji
 „Urania“
 so samo

Večletna garancija!
 Pouk v vezanju brezplačen!

pri **Jos. Peteline** Ljubljana
 ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika. Telefon 2913.

Otvoritveno naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril
 v Ljubljani na Poljanski cesti št. 15 (v novi mestni hiši)
 moderno in higienično urejeno

**trgovino s specerijskim blagom,
 delikatesami in zajutrkovalnico**

O nizkih cenah, prvovrstnem blagu in solidni postrežbi blago-
 volite se prepričati. 6826

Prporočam se z odličnim spoštovanjem **Pavel Erzin.**

Parketne deščice
Trstje za strop

Bakula (leseno pletivo)
 za strop
 in stene

**Strešno lepenko in
 lesni cement** dobavlja

Jos. R. Puh, Ljubljana
 Gradaska ulica št. 22 - Tel. int. št. 2513

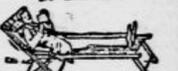
Novosti Novosti Železna
 služinska Brozovič-
 patent postelja zlož-
 liva, s tapciranim ma-
 dracom, zelo praktična
 za vsako hišo, hotele,
 prenočišča, nočne služ-
 be in za potujoča ose-
 be stano Din. 450.—
 Raspoložljiva po pošte-
 nem povzetku.

Lesena patent postelja
 zložljiva, s tapciranim
 madracom, zelo prak-
 tična stano Din. 280.—

Ležalnik za sušenje — (Eli-
 gestibilna) najnovije vrste sta-
 ne Din. 150.—

L. BROZOVIC,
 Zagreb, Blica 12.

Čitajte vedno
 naše oglase!

POTNIK

tekstilne stroke, ki je v Sloveniji dobro vpeljan, dobi
 takoj mesto. Oferte samo prvovrstnih moči z na-
 vedbo referenc je nasloviti na anončno ekspedicijo
 »Schmolka«, Novi Sad, pod šifro »Textilreiser«
 6201

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočuvstvovanja povod-
 dom izgube naše skrbne žene in ljubljene matere,
 tebe, sestre, svakinje, tašče, babice, gospe

Julije Laznik roj. Štraus

izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo. — Posebej se
 zahvaljujemo č. duhovščini, vsem darovalcem ven-
 cev in cvetja; obema gasilnima društvoma in vsem
 drugim, ki so jo v tako častnem številu spremili na
 njeni zadnji poti.

Dol pri Hrastniku, 29. aprila 1930.
 6285

Žalujoči ostali.

Budimpeštanski mednarodni sejm
 25letnica obstoja. 3.—12. maja 1930

Demonstrativne jubilejna revija madžarske industrije.
 Lastni narodni paviljoni za Jugoslavijo.
 Pri potovanju 25 do 50 & popusta. Prehod čez mejo brez
 vizuma. — Pojasnila in legitimacije za sejem se dobe:
 V Ljubljani: PISARNA PUTNIK. — Centralno zastopstvo
 za Jugoslavijo: KRALJ. MADJ. TRGOVAČKO ZASTUPSTVO,
 Beograd, Palata Akademije.

NAJNOVEJŠA KOLESNA ZA OTROKE!
TOVARNA PELIKAN
 KOLESNI DELI — PNEUMATIKE — EN DETALJ
 LAKIRANJE — PONIKLANJE
 EN GROS Otroški vozički
 MARIJIN TRG ST. 8
 TOVARNA
 Ljubljana VII.
 SPREJEMA VSA POPRAVILA KOLES IN VOZICKOV!

**Blago za ženske
 obleke**
 svileni, volneni in perli-
 no, zadnje novosti, ček-
 kega iztvara, velika izbi-
 ra in znanu solidne cene
 R. MIKLAUČ,
 »Pri Skofcih, Ljubljana.

**Modni kamgarn
 sportni ševjet
 za fine obleke.**
 Velika izbira, ugodne
 cene.
 R. MIKLAUČ,
 »Pri Skofcih, Ljubljana.

Malenkosti, ki odločajo:
 Po njih se pozna korektna obleka.
 Tako obleko, izdelano tudi v potankostih z največjo
 pažnjo, z reverzi, po francoskem okusu, kakor kaže ta
 slika, iz kamgarna, s finim volnenim priborom, dobite za
 ceno 650 Din.
 Zahtevajte našo brezplačno polo za
 mere, izpolnite jo, in v par dneh imate to
 korektno obleko velemestne mode po
 meri!
 Ako Vam se obleka ne bi podala, jo za-
 menjamo ali Vam vrnemo denar.
 Vsak naročnik dobi naš veliki katalog
 (128 strani).
Kastner & Ofner, Zagreb
 največja trgovska in razpošiljalna tvrdka v državi.
 6054

Oglasi v „Jutru“ imajo
siguren uspeh!

Naznanilo
 FANI in IVAN BLAGNE, dosedanja najem-
 nika hotela STARA POŠTA v Kranju, vljudno
 javljata, da prevzmeta s 1. majem t. l. v najem
 novozgrajeni
HOTEL JELEN
V KRANJU
 Njiju dosedanje vseobče priznano udeještvo-
 nje v hotelski stroki jamči, da bosta tudi na
 svojem novem mestu, v povsem modernu oprem-
 ljenem hotelu »JELEN« nudila cenjenemu ob-
 činstvu v vsakem oziru kar najboljše postrežbo.
 Za obilen obisk je priporočata
 6281 **FANI in JANČE BLAGNE**

Udoben
Močan
Zanesljivo

Nikakor ni vseeno
katero znamko vozite...
 kajti avtomobil je Vaša posetnica!
 Danes se predpostavlja, da ste s preudarkom izbrali znamko
 in tip svojega avtomobila ter se sklepa od voza na lastnika.
 Strokovno znanje vzbudi zaupanje. Lastnina sama tega ne
 stori. Zavoljo tega ste pa svojemu ugledu dolžni, da pri nakupu
 ne pazite samo na ceno. Cenenost ne sme biti glavna, temveč
 protivrednost, ki jo prejmete za svoj denar.
 Ne odloča nakupna cena, pač pa stroški vzdrževanja! Izdatki
 za popravila, stroški nastali vsled izostalega obratovanja in
 končno zopetna prodajna vrednost, so tehtni razlogi, ki jih
 morate upoštevati pri izbihi svojega avtomobila — to vse so
 pa faktorji, ki odločno govore za »Adler«-ja. Kajti »Adler« je
 voz večaka!
ADLER
 Glavno zastopstvo in skladišče rezervnih delov
Ing. C. R. LUCKMANN, Ljubljana, Ahacljeva 10